

Številka: : 0070-25/2009/

Datum: 15. 6. 2010

EVA 2010-2611-0003

**GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si**

ZADEVA: Obvestilo o uskladitvi gradiva št. 1

1. Gradivo, na katerega se nanaša obvestilo o uskladitvi:

Predlog Zakona o malem delu

2. Ministrstva in vladne službe, s katerimi je bila uskladitev dosežena:

- Ministrstvo za šolstvo in šport,
- Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo,
- Ministrstvo za javno upravo,
- Ministrstvo za gospodarstvo,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Ministrstvo za zdravje,
- Ministrstvo za kulturo,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Služba Vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko,
- Služba Vlade RS za razvoj in evropske zadeve,
- Služba Vlade RS za zakonodajo,
- Urad za enake možnosti.

3. Besedilo sprememb in dopolnitev:

V 2. členu se doda nov drugi odstavek, ki se sedaj glasi: » (2) Malo delo se opravlja na podlagi napotnice iz 17. člena tega zakona, s katero se vzpostavlja posebno pogodbeno razmerje med delodajalcem in upravičencem, ki ima lahko tudi elemente delovnega razmerja, kot jih določa zakon, ki ureja delovna razmerja.«

17. člen se spremeni, tako da se sedaj glasi: »

- (1) Napotnica je dvostranski dogovor med delodajalcem in upravičencem za opravljanje malega dela, na podlagi katerega upravičenec prostovoljno osebno opravlja delo po navodilih in pod nadzorom delodajalca. Napotnica je veljavna, ko jo potrди organizacija.
- (2) Napotnico za malo delo podpišeta delodajalec in upravičenec, ter jo posredujeta organizaciji v potrditev. Napotnica je potrjena, ko jo podpiše in žigosa uradna oseba organizacije.
- (3) Organizacija pred potrditvijo napotnice preveri ali je napotnica pravilno izpolnjena ter če upravičenec in delodajalec izpolnjujeta pogoje za opravljanje malega dela.
- (4) Hkrati s potrditvijo napotnice uradna oseba organizacije podatke iz napotnice vnese v centralno evidenco o malem delu.
- (5) Napotnice za malo delo veljajo za posamezni koledarski mesec.
- (6) Organizacija lahko v primeru, da bo upravičenec pri delodajalcu opravljal malo delo več mesecev zapored, na zahtevo delodajalca istočasno potrди napotnice za malo delo za več mesecev, vendar ne več kot za 3 mesece.
- (7) Ustrezno potrjena napotnica je podlaga za opravljanje malega dela in za izplačilo dohodka za opravljeno malo delo.
- (8) Po opravljenem delu delodajalec v roku treh delovnih dni obvesti organizacijo o številu dejansko opravljenih ur malega dela.«

Za 26. členom se doda nov 27. člen, ki se glasi:

27. člen

(proračunski sklad ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo)

- (1) S tem zakonom se ustanovi proračunski sklad v pristojnosti ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, za izgradnjo in vzdrževanje študentskih bivalnih zmogljivosti, za (so)financiranje razširitve in posodobitve prostorskih pogojev in tehnološke opremljenosti univerz, ki jih je ustanovila Republika Slovenija, za odplačilo posojil za izgradnjo in vzdrževanje študentskih bivalnih zmogljivosti in odplačilo posojil, najetih za razširitev in posodobitev prostorskih pogojev in tehnološke opremljenosti univerz, ki jih je ustanovila Republika Slovenija, pri čemer se sredstva iz proračunskega sklada prednostno (varianta: najprej) namenijo odplačilu posojil najetih na podlagi vsakokratnega zakona o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti Univerze v Ljubljani, Univerze v Mariboru, Univerze na Primorskem in javnega zavoda Študentski domov v Ljubljani iz naslova kreditov, najetih za sofinanciranje razširitve in posodobitve prostorskih pogojev in tehnološke opremljenosti ter gradnjo in prenavo študentskih bivalnih zmogljivosti.
- (2) Proračunski sklad iz prejšnjega odstavka tega člena se ustanovi z dnem uveljavitve tega zakona. Proračunski sklad preneha, ko je dosežen njegov namen, na način kot je določen z javnofinančnimi predpisi.
- (3) Prihodki proračunskega sklada so poleg dajatve iz malega dela, lahko tudi prihodki iz javnih sredstev, iz sredstev evropskih strukturnih skladov ter donacije. Obresti od upravljanja s sredstvi proračunskega sklada so prihodek proračunskega sklada.
- (4) Postopke, roke, upravljanje in način porabe sredstev ter izvajanje nadzora nad porabo sredstev proračunskega sklada ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, predpiše minister, pristojen za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo v soglasju z ministrom, pristojnim za finance.

Nadaljnji členi se ustrezno preštevilčijo.

V 29. členu se črta besedilo: »in se njegov namen in izvajanje nadaljuje s tem zakonom,«

V 32. členu se dopolni četrti odstavek, tako da se na koncu stavka doda besedilo »in en predstavnik, ki ga imenuje ministrstvo, pristojno za kulturo.« in šesti odstavek, tako da se na koncu stavka doda vejica in nato besedilo: »v primeru projektov s področja kulture in medijev pa tudi Zakon o uresničevanju javnega interesa v kulturi.«

V 42. členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi :«Strokovna komisija vsako leto poroča o izvajanju in učinkih tega zakona Vladi Republike Slovenije.«
Sedanji drugi odstavek postane tretji odstavek.

Doda se nov 48. člen, ki se glasi:

»(prenos sredstev iz naslova koncesijske dajatve)

- (1) Sredstva iz naslova koncesijske dajatve po Zakonu o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, ki se do pričetka uporabe tega zakona realizirajo pri Javnem skladu Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije in ne bodo porabljena, se v celoti prenesejo v proračunski sklad, v pristojnosti ministrstva, kot je določen v 26. členu tega zakona in namenijo za štipendije.
- (2) Sredstva iz proračunskega sklada ustanovljenega na podlagi Zakona o dodatni koncesijski dajlatvi od prejemkov izplačanih za občasna in začasna dela študentov in dijakov (Uradni list RS št. 24/07-UPB) se prenesejo v proračunski sklad ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo iz 26. člena tega zakona.«

48. člen postane 49.člen.

Dr. Ivan SVETLIK
MINISTER

PRILOGA: izvod prečiščenega gradiva

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

www.mddsz.gov.si, e: gp.mddsz@gov.si

Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

t: 01 369 77 00, f: 01 369 78 32

Številka: 0070-25/2009/
Ljubljana, dne 15. junij 2010
EVA: 2010-2611-0003
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog zakona o malem delu (ZMD) - redni postopek – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08 in 38/10 - ZUKN) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela sklep: Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o malem delu in ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem postopku. Priloge: <ul style="list-style-type: none">- Predlog zakona- Mnenje SVZ in MF Prejemniki: <ul style="list-style-type: none">- ministrstva in vladne službe
2.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
<ul style="list-style-type: none">- Damjana KOŠIR, generalna direktorica Direktorata za trg dela in zaposlovanje- Zoran KOTOLENKO, vodja sektorja za programe zaposlovanja- Urška KOVAČ ZLOBKO, podsekretarka
2.b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:
<ul style="list-style-type: none">- dr. Ivan SVETLIK, minister- dr. Anja KOPAČ-MRAK, državna sekretarka- Damjana KOŠIR, generalna direktorica Direktorata za trg dela in zaposlovanje- Zoran KOTOLENKO, vodja sektorja za programe zaposlovanja

3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:	DA
4.a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:	
/	
4.b Predlog za skrajšanje poslovnih rokov z obrazložitvijo razlogov:	
/	
5. Kratak povzetek gradiva	

Na trgu dela v Sloveniji obstajajo različne oblike priložnostnega in občasnega dela, ki so opredeljene v več zakonih, zato je njihovo izvajanje zelo različno, prav tako pa se bistveno razlikujejo glede na pravice in varnost tistih, ki ta dela opravljajo. Veliko priložnostnih in občasnih del se opravi tudi v okviru dela in zaposlovanja na črno. Zaradi hitrih in nepredvidljivih sprememb ter negotovosti na globalnem trgu se vse več delodajalcev poslužuje t.i. nestandardnih oblik zaposlovanja oziroma najema delovne sile, zato je nujno potrebno zagotoviti ustrezen pravni okvir za opravljanje tovrstnih del, določiti standarde in zagotoviti socialno varnost tudi tistim, ki opravljajo priložnostno in občasno delo. Uveljavljanje načela »vsako delo šteje« je zelo pomembno tako z vidika posameznika, kakor tudi z vidika vzdrževanja socialne države.

Z Zakonom o malem delu želimo enotno urediti oblike dela, katerih zaradi njihove občasne narave in dinamike opravljanja dela, ne moremo šteti kot delovno razmerje, kljub temu, da ima takšno delo v posameznih primerih lahko tudi elemente delovnega razmerja. Namen Zakona o malem delu je, da se vse oblike tovrstnega dela vključi v mehanizem podpore socialnim blagajnam in da se vsem, ki ta dela opravljajo, omogočijo primerljive pravice iz socialnih zavarovanj in s tem tudi ustrezno varnost na trgu dela. Hkrati želimo z uvedbo malega dela zmanjšati obseg dela in zaposlovanja na črno, saj se uvaja nova možnost legalnega opravljanja plačanega dela, ki ima lahko tudi elemente delovnega razmerja, pod ugodnejšimi pogoji za delodajalca (hitro reagiranje na potrebe po delu, manjši stroški dela, kot pri delovnem razmerju, manj administrativnih postopkov). Malo delo bo v veliki meri ohranilo fleksibilni značaj na trgu dela, ki ga ima sedaj študentsko delo, zato bo tudi prispevalo k bolj prožnemu trgu dela ob hkratni zagotovitvi osnovnih pravic iz socialnih zavarovanj.

Malo delo je v predlogu zakona opredeljeno kot plačano začasno, občasno delo ali trajnejše časovno omejeno delo študentov in dijakov, upokojenih, brezposelnih ter drugih neaktivnih oseb, v obsegu največ 60 ur/mesec. Izjema velja za študente in dijake, katerim je zaradi študijskih obveznosti omogočeno, da malo delo opravljajo tudi več ur na mesec, vendar pa v posameznem koledarskem letu ne smejo preseči dovoljenega obsega ur, preračunanega na letni obseg ur, kar zneso 720 ur. Omejen je tudi letni zaslužek iz tega naslova v višini 6.000 eurov, najnižja bruto urna postavka pa znaša 4,00 eure.

Iz malega dela se bodo plačevali prispevki delojemalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter za zdravstveno zavarovanje, delodajalec pa je obvezan k plačilu prispevka za zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni ter dajatve iz malega dela.

Dajatev iz malega dela znaša 14% od bruto plačila za opravljeno malo delo, kar je enako kot znaša trenutna koncesijska dajatev iz dela dijakov in študentov. Sredstva iz dajatve se bodo stekala v dva proračunskega sklada, enega v pristojnosti Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve in drugega v pristojnosti Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Sredstva iz dajatve se v največjem odstotku namenjajo za financiranje štipendij ter izgradnjo in vzdrževanje študentskih domov. Na podlagi načela medgeneracijske solidarnosti bodo sredstva za ta namen s svojim delom prispevali tako dijaki in študentje, kakor tudi upokojenici, brezposelne in druge neaktivne osebe. Manjši del sredstev iz dajatve pa bo namenjen za rizični sklad, delovanje organizacij študentov, izvajanje projektov, namenjenih študentom in upokojencem, izvajanju aktivne politike zaposlovanja ter za podporo evidentiranja in

spremljanja malega dela ter inšpekcijskega nadzora. S strožimi pravili glede porabe sredstev iz dajatve želimo doseči učinkovitejšo in gospodarnejšo porabo teh sredstev. Vsi prejemniki sredstev iz dajatve iz malega dela bodo morali pri porabi teh sredstev upoštevati vse javno finančne predpise.

Posredovanje malega dela se bo izvajalo kot nepridobitna dejavnost, na podlagi dovoljenja za opravljanje dejavnosti, ki ga podeli in odvzame ministrstvo, pristojno za delo. Dovoljenje se podeli na javnem razpisu in sicer za dobo največ 5 let. Pri posredovanju malega dela se ohranja institut napotnice, ki sedaj velja za študentsko delo, vendar z vgrajenimi varovalkami, ki bodo zagotovile redno plačevanje delodajalcev za opravljeno malo delo oziroma učinkovitejšo izterjavo neplačanih obveznosti.

V primeru neplačila s strani delodajalca uvajamo posebno varstvo za osebo, ki bo malo delo opravila in sicer tako, da se ji zagotovi plačilo dela iz skupnega rizičnega sklada, organizacija, ki posreduje malo delo pa ima pristojnost in dolžnost, da izvede postopke izterjave in izterjana sredstva vrne v rizični sklad.

Za učinkovito izvajanje, spremljanje in nadzor malega dela, je ključna tudi vzpostavitev centralne informatizirane evidence o malem delu, ki jo bo vodil Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje in v kateri bodo tekoče razvidni podatki o opravljenem malem delu za posamezno osebo in delodajalca, neposredni vpogled v evidenco pa je predviden tudi za nadzorne organe. Centralna evidenca o malem delu bo zagotovila tudi beleženje neformalnih izkušenj, pridobljenih z malim delom, kar bo predvsem v korist mladim, pa tudi brezposelnim osebam, pri iskanju zaposlitve.

Predlog zakona uvaja strog nadzor nad kršitvami zakona. Kazenske določbe predvidevajo visoke globe za delodajalce in posameznike, poleg tega pa bo v primeru pravnomočne odločbe o prekršku po Zakonu o malem delu veljala tudi prepoved potrjevanja napotnic za opravljanje malega dela in sicer za osebe 1 leto in za delodajalce 2 leti od dneva pravnomočnosti odločbe o prekršku.

6. Presoja posledic

a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	DA
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	NE
e)	na socialno področje	DA
f)	na dokumenta razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, - na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR

Ocena in opis finančnih posledic za vzpostavitev in za vzdrževanje centralne evidence o malem delu, vključno z informacijsko podporo rizičnemu skladu:

Glede na obseg in potrebno infrastrukturo, vključno s strojno opremo, znaša ocena potrebnih finančnih sredstev za izgradnjo informacijskega sistema in nakup ustrezne komunikacijske in strežniške infrastrukture, okvirno 2,0 mio eurov. Strošek vključuje izgradnjo treh kompleksnih sklopov informacijske podpore (evidenca malega dela, rizični sklad, ponudba in povpraševanje), ki bodo morali biti implementirani v naprednih spletnih tehnologijah, podpirati elektronsko poslovanje, se povezovati po elektronski poti z ostalimi uradnimi evidencami, zagotavljati dostope zunanjim institucijam, podjetjem in fizičnim osebam ter vsebovati tudi poročevalski sistem. Izgradnja sistema bo morala biti realizirana v izredno kratkem času, zato bo potrebno zagotoviti sredstva v ta namen v okviru Rebalansa Proračuna Republike Slovenije za leto 2011 in sicer v okviru Področja porabe trga dela.

Zaradi specifikave javnega naročila, ki bo moralo biti pripravljeno v zelo kratkem času, bo Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje potreboval pomoč zunanjega strokovnjaka za pripravo razpisne dokumentacije za izvedbo projekta (tehnološko arhitekturne specifikacije, funkcijske specifikacije, itd) ter svetovanje pri postopkih izvedbe razpisa. Finančna ocena stroška za zunanjega svetovalca znaša 40.000 eurov, sredstva pa bo Ministrstvo Republike Slovenije za delo, družino in socialne zadeve zagotovilo v Proračunu 2010 v okviru Področja porabe trga dela.

Zavod za zaposlovanje ocenjuje stroške za vzdrževanje in vodenje centralne evidence na letnem nivoju od 300.000 do 600.000 eurov, vendar ta strošek ne bo bremenil Proračuna Republike Slovenije, temveč se bo zagotavljal iz dajatve iz malega dela.

Ocena finančnih posledic z vidika prispevkov za socialna zavarovanja:

Iz malega dela se bodo plačevali naslednji prispevki:

- delodajalec je zavezanec za plačilo prispevka za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni, po stopnji 0,53 %,
- upravičenec je zavezanec za plačilo prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje po stopnji 9,01%, in zdravstveno zavarovanje Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije po stopnji 5,96 %.

Navedene prispevke se plačuje ne glede na to ali malo delo opravi študent, dijak, upokojenec ali brezposelna oziroma druga neaktivna oseba. Prispevek delodajalca se obračuna in plača na bruto plačilo za malo delo upravičencu, prispevka upravičenca pa se obračuna in plača od bruto plačila za malo delo upravičencu.

Če predpostavimo, da bo obseg malega dela v bruto izplačilih ostal enak, kot obseg študentskega dela v letu 2008, tj. okvirno 341,5 mio eurov (**predpostavka 1**), potem lahko ocenimo, da bo skupna višina prispevkov za socialna zavarovanja iz malega dela vsako leto znašala okvirno 52,9 mio eurov, od tega 30,7 mio eurov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, 22,2 mio eurov za zdravstveno zavarovanje. V tabeli je razviden tudi izračun ob drugačni predpostavki (**predpostavka 2**): Obseg malega dela bo glede na bruto izplačila za 30% večji, kot je bil obseg študentskega dela v letu 2008.

vrsta prispevka	%	ocena sredstev na leto, pod predpostavko 1; v EUR,	ocena sredstev na leto, pod predpostavko 2; v EUR
PIZ	9,01%	30.765.350,73	39.994.955,94
OZZ	5,96%	20.350.886,83	26.456.152,88
za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni	0,53%	1.809.726,51	2.352.644,47

skupaj	15,50 %	52.925.964,07	68.803.753,29
---------------	--------------------	----------------------	----------------------

Opomba: Obseg študentskega dela je v letu 2009 upadel za približno 10 % v bruto izplačilih, kar je predvsem posledica gospodarske krize, ki je v preteklem letu močno vplivala na gospodarstvo in zaposlovanje v Republiki Sloveniji. Glede na ugodnejše gospodarske trende v EU, ocenjujemo, da je za potrebe ocene finančnih posledic tega zakona ustrezneje uporabiti podatke o obsegu dela dijakov in študentov iz leta 2008.

Ocena finančnih posledic z vidika dajatve iz malega dela:

Iz malega dela delodajalec plačuje tudi dajatev v višini 14 %, od tega se bo več kot polovica vseh sredstev iz dajatve iz malega dela namenila za štipendije in izgradnjo bivanjskih zmogljivosti za študente. Del sredstev se bo namenilo za projekte, namenjene študentom in upokojujencem. Ta sredstva, razdeljena glede na obseg malega dela po ciljnih skupinah, se bodo podeljevala na javnem razpisu, na katerega bodo lahko kandidirale vse organizacije oz. združenja študentov in upokojujencev ter drugi izvajalci aktivnosti za navedeni ciljni skupini. 4 % sredstev iz dajatve, ustvarjene z malim delom brezposelnih in drugih neaktivnih oseb, pa se bo namenil za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja.

Izvajanje omenjenih projektov in financiranje predvsem kadrovske štipendij ter izgradnjo študentskih domov, bo za ciljne skupine pomenilo veliko dodatno vrednost in pozitivno vplivalo na njihov socialni položaj in kakovost življenja, ne da bi to povzročalo dodatne odhodke iz proračuna Republike Slovenije.

Tudi stroški posredovanja malega dela in spremljanja ter evidentiranja izvajanja malega dela ne bodo bremenili proračuna Republike Slovenije, saj bodo sredstva v ta namen zagotovljena v okviru dajatve iz malega dela.

Tabela: Pregled delitve dajatve po namelih, pod predpostavko, da bo obseg malega dela v bruto izplačilih ostal enak, kot obseg študentskega dela v letu 2008

PREDLOG DELITVE DAJATVE	% od dajatve iz malega dela	Predvidena sredstva v eur
Sklad za razvoj kadrov in štipendije	5,0%	17.072.892
Proračunski sklad Ministrstva za visoko šolstvo	2,0%	6.829.157
stroški organizacij, ki posredujejo malo delo	2,0%	6.829.157
stroški podpornih struktur: rizični sklad, vodenje in vzdrževanje evidence ter izvajanje in špekcijskega nadzora	1,0%	3.414.578
ločeno po ciljnih skupinah za ŠOS, za projekte mladih in upokojujencev ter za aktivno politiko zaposlovanja	4 %	13.658.313
SKUPAJ	14 %	47.804.096,58

Sredstva iz dajatve (razen 2 %, ki jih bo za kritje stroškov obdržala organizacija, ki posreduje malo delo) se bodo zbirala v dveh proračunskih skladih in sicer:

- 2 % v proračunskem skladu Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo (že obstoječ),
- 10 % v proračunskem skladu Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve (se ustanovi z Zakonom o malem delu).

Prihodki novo ustanovljenega proračunskega sklada Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve so strogo namenski in se porabljajo na način in za namene, določene z zakonom. Poraba sredstev se predvideva samo v okvirju sredstev proračunskega sklada.

I. Ocena finančnih posledic

	Tekoče leto (2010)	2011	2012	2013
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna	0	- 15,9 mio EUR** (za 4 mesece)	- 47,8 mio EUR**	- 47,8 mio EUR**
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna	+40.000 EUR (svetovanje)	+2,0 mio EUR (izgradnja inf. sistema)		
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva	0	+17,6 mio EUR* (za 4 mesece)	+ 52,9 mio EUR*	+ 52,9 mio EUR*

II. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene po naslednjih proračunskih postavkah (PP) s predvidenimi zneski:

Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (2010)	Znesek za leto 2011
7869	Spremljanje, nadzor in evalvacija programov na področju trga dela	MDDSZ	40.000 EUR (svetovanje)	2.000.000 EUR (izgradnja sistema)
SKUPAJ:			40.000 EUR	2.000.000 EUR

Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz naslednjih PP:

Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
4432	Dejavnost Zavoda za zaposlovanje	MDDSZ		1.000.000 EUR
9642	Štipendije sklada za razvoj kadrov in štipendije	MDDSZ		1.000.000 EUR
SKUPAJ:				2.000.000 EUR

Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1

SKUPAJ:		
*ocena višine prispevkov za socialna zavarovanja iz malega dela, če predpostavimo, da bo obseg malega dela v bruto izplačilih ostal enak, kot obseg študentskega dela v letu 2008.		
**ocena višine dajatve iz malega dela, če predpostavimo, da bo obseg malega dela v bruto izplačilih ostal enak, kot obseg študentskega dela v letu 2008.		
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR		
/		
8. Predstavitev sodelovanja javnosti		
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja	DA	

Datum objave: 12.3.2010 – 12.4.2010

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti,
- občine in združenja občin,
- organizacije dijakov in študentov,
- organizacije upokojencev.

Obravnaval pristojni svet Vlade: Ekonomsko socialni svet in Svet Vlade za študentska vprašanja

Mnenja, predloge, pripombe so podali:

- Študentska organizacija Slovenije,
- Zavod Študentska založba,
- Zavod Radio Študent,
- Študentski klubi,
- CNVOS - Zavod Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij,
- Strokovno interesno združenje agencij za posredovanje začasnih del,
- Študentski svet Univerze v Mariboru,
- ŠENT – nevladna organizacija,
- KOMISP – zveza zvez in društev za mednarodno sodelovanje in izobraževanje,
- Združenje seniorjev Slovenije,
- Skupnost Občin Slovenije,
- posamezni študentski servisi in posamezniki.

Upoštevani so bili:

- delno

Bistvena odprta vprašanja:

Vseh pripomb in predlogov, ki so bili posredovani v okviru javne razprave na Predlog zakona o malem delu ni mogoče upoštevati, saj so zaradi različnih interesov ciljnih skupin, ki jih zakon obravnava, v veliki meri med seboj nasprotujoči, celo izključujoči.

Glavne pripombe in predlogi iz javne razprave so se nanašali na:

- Ciljne skupine:

Predstavniki delodajalcev so pozitivno pozdravili predlog, da bodo malo delo, poleg dijakov in

študentov lahko opravljali tudi upokojenci, brezposelni in drugi neaktivni. Študentje so namreč med tednom večinoma v univerzitetnih mestih, zato so delodajalci iz drugih mest v slabšem položaju. Sindikati so skeptični zaradi vključitve brezposelnih oseb v Zakon o malem delu, zaradi bojazni, da bi se le-ti ujeli v past opravljanja malih del, namesto da bi se redno zaposlili. Študentska organizacija zavrača ureditev malega dela kot je predlagano, ter zahteva, da se študentsko delo uredi v posebnem zakonu. Predlog zakona o malem delu je kot kompromisno rešitev uvedel nekatere posebnosti (kot npr. letna kvota ur) za dijake in študente v okviru Zakona o malem delu.

- Omejitve malega dela za osebe in delodajalce:

Sindikati se strinjajo s strogim omejevanjem možnosti opravljanja malega dela in predlagajo, da se malo delo na sistemiziranih delovnih mestih omogoči samo v jasno navedenih primerih kot npr. nadomeščanje začasno odsotnega delavca, sicer lahko pride do zlorab (malo delo namesto sklepanja pogodb o zaposlitvi). Strinjali so se tudi z omejitvijo števila ur za upravičence v obsegu 14 ur / teden. Predstavniki delodajalcev, Študentske organizacije in študentskih servisov pa želijo, da se omogoči opravljanje malega dela na katerem koli delovnem mestu. Predstavniki Študentske organizacije nasprotujejo omejevanju števila ur za posameznike, predstavniki delodajalcev pa predlagajo uvedbo letnih kvot ur za vse upravičence.

Kot kompromis med različnimi interesi je predlagana uvedba mesečne kvote ur na 60 ur za upokojence, brezposelne in neaktivne, za študente in dijake pa velja letna omejitev 720 ur, tako da lahko delovno aktivnost prilagodijo študijskim obveznostim. Z omejitvijo števila ur malega dela se zmanjša možnost zlorab v primerih, ko bi morale biti sklenjeno delovno razmerje po Zakonu o delovnih razmerjih, zato jo je potrebno določiti. Upoštevana je tudi pripomba glede prepovedi opravljanja malega dela na sistemiziranih delovnih mestih, saj je večina delovnih mest sistemizirana, poleg tega so sistemizirana delovna mesta zajeta v analizi tveganj, kar pomeni tudi dosledno upoštevanje določb o zagotavljanju varstva in zdravja pri delu. Posebnih pogojev za opravljanje malega dela na sistemiziranih delovnih mestih predlog zakona ne vključuje, zaradi težav preverjanja izpolnjevanja teh pogojev s strani organizacij, ki bodo posredovale malo delo.

- Omejitve glede števila upravičencev, ki lahko opravljajo malo delo pri delodajalcu:

Glede na prejete pripombe, je namesto omejevanja števila upravičencev, ki istočasno opravljajo malo delo pri delodajalcu, predlagana mesečna omejitev števila ur opravljenega malega dela pri delodajalcu. Omejitev ur malega dela pri delodajalcu na mesečnem nivoju zmanjša možnost zlorab v primerih, ko bi morale biti sklenjeno delovno razmerje v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih, hkrati pa bo omogočeno delodajalcu bolj prožno organiziranje delovnega procesa in najemanje delovne sile za občasna in za časna dela, predvsem v primerih bistvenega povečanja obsega dela, ki traja le nekaj dni v mesecu (npr. sejemske in promocijske aktivnosti, selitvene storitve, anketiranje ipd.), torej za dela, za katera sklenitev delovnega razmerja, zaradi svoje nestalne in občasne narave, ni smiselno. Poleg malega dela in delovnega razmerja (ki omogoča, da se delovno razmerje sklene tudi samo za 2 ali 3 dni/teden) pa imajo delodajalci tudi druge možnosti najema delovne sile v času povečanega obsega dela kot npr. preko agencij za posredovanje dela ali preko podjemih pogodb.

- Višina urne postavke

Osnutek zakona je določal najnižjo bruto urno postavko (3,50 eurov) in najvišjo urno postavko (8,00 eurov). Tako predstavniki delodajalcev kakor tudi sindikatov in študentov so podali pripombo, da najvišje urne postavke ni primerno določiti, zato je v predlogu zakona namesto maksimalne urne postavke omejitev zaslužka v koledarskem letu in sicer tako, da lahko oseba iz naslova malega dela zasluži 6.000 eurov bruto v koledarskem letu. Sindikati in predstavniki študentov so tudi predlagali povečanje najnižje bruto urne postavke na 4,00 eure, kar je primerljivo z višino minimalne plače, kar je v predlogu zakona upoštevano.

- Obremenitev malega dela

Od bruto plačila za malo delo se bodo plačevali ustrezni prispevki za pokojninsko in za zdravstveno zavarovanje, v skupni višini 14,97 %. Dodatno se na bruto plačilo od malega dela plačuje prispevek za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni v višini 0,53 % ter 14 % dajatev, ki se namenja predvsem za financiranje štipendij ter izgradnji in vzdrževanju študentskih domov. Skupna obremenitev malega

dela bo tako znašala 29,50 %. Predstavniki Študentske organizacije in študentskih servisov menijo, da je takšna obremenitev previsoka, medtem ko so jo predstavniki sindikatov podprli. Predstavniki delodajalcev pa so bolj kot višino obremenitve malega dela problematizirali hitrost in administrativni postopek najema delovne sile za krajša in občasna dela. Predlog zakona izhaja iz načela, da mora biti obremenitev malega dela ustrezno primerljiva z obremenitvijo delovnega razmerja. Sedanja 14 % obremenitev študentskega dela, v primerjavi z 38,2 % obremenitvijo delovnega razmerja, pomeni bistveno konkurenčno prednost študentskega dela, ki pa osebi, ki to delo opravlja ne nudi nobene socialne varnosti. Prednost malega dela, v primerjavi z delovnim razmerjem, je še vedno v nižji obremenitvi (8,7 % manjša obremenitev s prispevki za socialna zavarovanja) in v večji fleksibilnosti (sistem napotnic), prav tako malo delo ne predvideva drugih stroškov dela, ki bremenijo delovno razmerje kot npr. odpravnine, prevoz na delo, letni dopust ipd.

- Premajhna fleksibilnost malega dela v smislu hitrega reagiranja na potrebe pri delodajalcu
Delodajalci so predvsem izpostavili potrebo, da postopki in administracija za delodajalca ne bi bili prezahtevni in časovno dolgotrajni, saj je na potrebe globalnega trga potrebno reagirati zelo hitro, da se ohrani konkurenčnost podjetja.

Postopki potrjevanja napotnic bodo v največji možni meri potekali po sodobnih elektronskih poteh in bodo informacijsko podprti, zato ne bo bistvenega zamika od trenutka, ko bo delodajalec ponudil malo delo do dejanskega pričetka opravljanja malega dela. Čim bolj fleksibilno in administrativno neobremenjeni postopki najema delovne sile za krajša in občasna dela so tudi cilj zakona, vendar je potrebno zagotoviti varovalke v postopku, ki bodo onemogočale oziroma vsaj bistveno omejevale možnosti zlorab.

- Napotnica ali pogodba o malem delu
Sindikati so predlagali, da se namesto napotnice določi obveznost sklenitve pogodbe o malem delu, saj bo le-ta zagotavljala večjo varnost osebi. Delodajalci v tem vidijo dodatno administrativno breme. Pripomba ni bila upoštevana, saj bo napotnica imela vse glavne elemente, kot jih sicer predvidena pogodbeno razmerje, napotnico pa bodo s podpisom potrdili oseba, delodajalec in organizacija, ki bo posredovala malo delo. Pravno varstvo v primeru neizpolnjevanja določb na napotnici se bo uveljavljalo po civilnem pravu. S podzakonskim aktom bo določen tudi obrazec napotnice, ki bo enoten za vse in bo del informacijskega sistema v podporo malemu delu (centralna evidenca).

- Dolžnost zagotavljanja zdravstvenih pregledov
Predstavniki delodajalcev so predlagali, naj zagotavljanje zdravstvenih pregledov ne bo dolžnost delodajalcev, saj bo to podaljšalo postopek najema delovne sile, hkrati pomeni administrativno oviro in dodaten strošek, ki ni ustrezen glede na to, da gre pri malem delu za občasno in priložnostno delo. Zakon o varnosti in zdravju pri delu sicer določa, da je delodajalec tisti, ki je dolžan zagotavljati zdravniške preglede. V predlogu zakona je dolžnost zagotavljanja zdravstvenih pregledov prenesena na organizacije, ki posredujejo malo delo, sredstva za ta namen pa se zagotovi iz dajatve iz malega dela. Predlog zakona tudi določa, da za dijake in študente kot ustrezno zdravniško spričevalo velja potrdilo o opravljenem rednem sistematskem pregledu – to potrdilo bo veljalo kot ustrezno za vsa dela, pri katerih ne obstaja posebno tveganje za zdravje in varnost pri delu (tak sistem velja že sedaj za študentsko delo).

- Višina upravičenih stroškov organizacijam, ki posredujejo malo delo
S strani študentskih servisov in nekaterih posameznikov smo prejeli pripombo, da je predviden 1,5 % dajatve, ki je namenjen pokrivanju stroškov za izvajanje dejavnosti posredovanja malega dela za organizacije postavljena prenizko (v sedanjem sistemu namreč za svoje delovanje servisi zadržijo 4,5 % dajatve iz študentskega dela).

Pri določitvi višine upravičenih stroškov organizacijam so upoštevana letna poročila študentskih servisov in na podlagi realizacij iz preteklih let je zagotovljen dovolj velik obseg sredstev, da se pokrijejo v celoti stroški dela vseh trenutno obstoječih študentskih servisov, omejuje pa se predvsem višina upravičenosti materialnih in drugih stroškov. Iz letnih poročil je razvidno, da je poslovanje možno bistveno racionalizirati, saj med posameznimi servisi obstajajo velike razlike v uspešnosti in ekonomičnosti poslovanja. Po javni razpravi je sicer zvišana meja upravičenih stroškov za organizacije na 2 %,

vendar predvsem zaradi uvedbe novega upravičenega stroška za organizacije –tj. izvajanje in financiranje zdravniških pregledov upravičencev.

- Delitev dajatve iz malega dela, v povezavi z omogočanjem avtonomnega študentskega organiziranja in financiranja obštudijskih dejavnosti

Študentska organizacija ter njene organizacijske enote, zavodi, katerih ustanoviteljica je ŠOS, študentski klubi in nekateri posamezniki, so tekom javne razprave izrazili skrb za nadaljnje zagotavljanje avtonomnosti študentskega organiziranja in systemskega vira financiranja raznih nekomercialnih vsebin, ki imajo širši kulturni in družbeni pomen. V trenutnem sistemu ureditve študentskega dela je Študentska organizacija Slovenije upravljala s sredstvi za svoje delovanje in za financiranje obštudijskih aktivnosti študentov.

Predlog zakona o malem delu določa, da bo v okviru dajatve iz malega dela Študentska organizacija še vedno prejela del sredstev za svoje delovanje, medtem ko se bo del sredstev, ki je namenjen za izvajanje različnih projektov v okviru obštudijskih dejavnosti, delil na javnem razpisu. S tem se zagotovi večja transparentnost delitve sredstev in gospodarnejša poraba le-teh. Hkrati to pomeni tudi, da bodo dostop do teh sredstev imele vse organizacije, združenja ter drugi subjekti, ki izvajajo dejavnosti in projekte za mlade, dijake in študente. Zaradi kulturne vrednosti, ki izhaja iz storitev in produktov nekaterih zavodov, katerih ustanoviteljica je Študentska organizacija Slovenije, bo le-te vsebine potrebno podpreti tudi v okviru sredstev, s katerimi razpolaga Ministrstvo za kulturo.

Za takšen pristop smo se odločili, ker imajo sredstva iz koncesijske dajatve status para-fiskalnih sredstev. To pomeni, da kadar ta sredstva Študentska organizacija in njene organizacijske oblike, dodeljujejo različnim subjektom na trgu, v skladu s svojimi poslovnimi načrti, predstavljajo za prejemnike državno pomoč. Sredstva iz dajatve bi morala biti tržnim subjektom, kot so na primer Radio Študent, Študentska založba, Študentska založba Litera, Zavod Šolt, Zavod Baletrina ipd. dodeljena na transparenten način, in sicer na podlagi izvedenih javnih razpisov. V nasprotnem primeru se namreč s takšno dodeljeno državno pomočjo izkrivlja konkurenca na trgu.

- Podvajanje zavarovalnih podlag za socialna zavarovanja

Študentska organizacija in nekateri posamezniki so v javni razpravi nasprotovali temu, da bi dijaki in študenti iz malega dela plačevali tudi prispevek za zdravstveno zavarovanje, saj so že zdravstveno zavarovani po svojih starših, na podlagi svojega statusa. Tudi brezposelne osebe, ki prejemajo denarno nadomestilo so zdravstveno zavarovane. Podobno velja tudi za upokojene, ki naj bi iz malega dela plačevali tudi prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, kljub temu, da že koristijo pravice iz tega zavarovanja, na podlagi že dosežene pokojninske dobe.

Plačevanje prispevkov za socialno varnost tudi iz malega dela pomeni upoštevanje načela »vsako delo šteje« - vsak, ki dela, tudi prispeva v socialne blagajne. To je pomembno tudi z vidika ohranjanja socialne države. V primerih, kjer se zavarovalne podlage prekrivajo, se bo prispevek plačeval solidarnostno.

- Sestava strokovne komisije za spremljanje izvajanja malega dela

Socialni partnerji so zahtevali sodelovanje svojih predstavnikov v strokovni komisiji za spremljanje izvajanja malega dela. V osnutku je bila sestava komisije v celoti predvidena iz predstavnikov ministrstva, pristojnega za delo. Predlog je upoštevan, zato je v predlogu zakona določena naslednja sestava strokovne komisije:

- dva člana iz ministrstva, pristojnega za delo,
- en član iz ministrstva, pristojnega za finance,
- en član iz Inšpektorata Republike Slovenije za delo,
- en član iz Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje,
- enega člana imenujejo delodajalska združenja na ravni države,
- enega člana imenujejo sindikati, reprezentativni za območje države.

Zaradi potencialnega konflikta interesov, glede na naloge strokovne komisije, vanjo ni vključen predstavnik upravičencev do malega dela (študentov, upokojenecv in brezposelnih), ter predstavnik organizacij, ki posredujejo malo delo.

- Obseg sredstev za rizični sklad

Vsi udeleženci javne razprave so pozdravili idejo o enotnem rizičnem skladu, pojavili pa so se dvomi nekaterih, da sredstva iz 0,3% dajatve iz malega dela ne bodo zadoščala za pokritje potreb v primerih neplačila delodajalca.

V predlogu zakona se sredstva za rizični sklad, kritje stroškov vodenja in vzdrževanje centralne evidence o malem delu ter za izvajanje inšpekcijskega nadzora, zbirajo v skupni proračunski sklad, v pristojnosti Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, v višini iz 1,0% dajatve. Na ta način se omogoči možnost hitrega reagiranja v obliki prerazporeditve sredstev med nameni, predvsem v primerih povečanih potreb rizičnega sklada. V kolikor pa bodo sredstva, ki se bodo zbirala v proračunskem skladu presegala potrebe v koledarskem letu, se bo višek sredstev namenil za štipendije.

Večja plačna disciplina delodajalcev bo dosežena tudi z blokado pri potrjevanju napotnic vsem delodajalcem, ki imajo neporavnane obveznosti iz malega dela. Zaradi varovalk, ki so vgrajene v sistem napotnic, pa bosta dokazovanje dolga in izterjava uspešnejša.

- Kazenske določbe

S stališča delodajalcev so predvidene globe previsoke, predvsem menijo, da bi bilo potrebno določiti različne višine glob glede na velikost delodajalca; predlagajo tudi, da se črta globa za odgovorno osebo samostojnega podjetnika-posameznika (1.000 eurov).

Pripomba je deloma upoštevana z nižjo globo za male delodajalce z do vključno 10 zaposlenimi (v to skupino sodi tudi večina nevladnih organizacij), globe za odgovorno osebo samostojnega podjetnika – posameznika pa ni. V pripravi je tudi sprememba Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno, kjer se tudi predvideva dvig višine glob, saj nadzorni organi ugotavljajo, da globe kot so predpisane sedaj, niso ustrezne in nimajo želenega učinka.

9. Predstavitev medresorskega usklajevanja

Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje:

- Ministrstvu za finance,
- Ministrstvu za šolstvo in šport,
- Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo,
- Ministrstvu za javno upravo,
- Ministrstvu za gospodarstvo,
- Ministrstvu za zdravje,
- Ministrstvu za kulturo,
- Ministrstvu za pravosodje,
- Službi Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko,
- Službi Vlade RS za razvoj in evropske zadeve, ter
- Službi Vlade RS za zakonodajo.

Datum pošiljanja: 5.5.2010

Gradivo je usklajeno:

v celoti:

- Ministrstvo za šolstvo in šport,
- Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo,
- Ministrstvo za gospodarstvo,
- Ministrstvo za zdravje,
- Ministrstvo za kulturo,
- Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko ter
- Služba Vlade RS za razvoj in evropske zadeve.

v pretežni meri:

Ministrstvo za finance,
Ministrstvo za javno upravo,
Ministrstvo za pravosodje,
Služba Vlade RS za zakonodajo

Bistvena odprta vprašanja:

Ministrstvo za finance:

- pripomba k 26. členu: Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (v nadaljnjem besedilu: MDDSZ) meni, da je v zakon smiselno navesti vse možne prihodke proračunskega sklada, vključno s prihodki iz javnih sredstev, kljub temu, da trenutno niso predvideni. Prav tako MDDSZ vztraja pri zagotovitvi možnosti, da se sredstva proračunskega sklada lahko namenijo tudi za upravljanje proračunskega sklada, v kolikor bo to potrebno. Upravljanje s proračunskim skladom pomeni povečan obseg dela na ministrstvu, zato ni mogoče vnaprej zagotoviti, da se bo upravljanje tako zahtevnega proračunskega sklada lahko izvajalo samo v okviru trenutnega obsega zaposlenih na ministrstvu.
- pripomba k 32. členu (sedanji 38. člen): Ministrstvo za finance (v nadaljnjem besedilu: MF) predlaga črtanje vseh določb vezanih na rizični sklad z argumentom, da v javnofinančnih predpisih ni pravne podlage za ustanovitev tovrstnega sklada. MDDSZ ob tem poudarja, da zakon ne predvideva ustanovite rizičnega sklada kot posebne inštitucije, temveč z besedno zvezo RIZIČNI SKLAD opišemo le namen - tj. zagotavljanje dohodka za opravljeno malo delo upravičencu, v primerih neplačila delodajalca. V izogib nerazumevanju smo s pojasnilom, kaj je rizični sklad, dopolnili 30. člen predloga zakona. Sredstva za namen rizičnega sklada bodo del proračunskega sklada ministrstva. Besedna zveza rizični sklad se že več let uporablja za opisan namen v okviru dijaškega in študentskega dela, zato bi preimenovanje lahko povzročilo zmedo pri uporabnikih. Glede na navedeno, pripomba MF ni bila upoštevana.
- pripomba k 49. členu (sedanji 47. člen): MF predlaga določitev datuma pričetka uporabe zakona s 1.1.2012, zaradi sistema obdavčevanja z dohodnino, ki je vezan na koledarsko leto. Spremembe med letom lahko povzroči težave pri davčni obravnavi dohodkov po stari in novi ureditvi.
- Ostale pripombe MF so bile upoštevane oziroma so bili členi že spremenjeni tudi v okviru usklajevanja s Službo Vlade za zakonodajo.

Ministrstvo za javno upravo:

- pripomba k 19. členu (sedanji 17. člen): Ministrstvo za javno upravo (v nadaljnjem besedilu: MJU) ocenjuje, da je postopek potrjevanja napotnice administrativno preobremenjen in predlaga skrajšanje postopkov tako, da se napotnica ne potrjuje že pred pričetkom opravljanja malega dela, temveč bi organizacija prejela podpisano napotnico šele ob zaključku malega dela. S predlogom se MDDSZ ne strinja, saj postopek, kot ga predlaga MJU ne vsebuje nujno potrebnih varovalk pred zlorabami sistema, kakršne se dogajajo v trenutnem sistemu posredovanja študentskega dela. Poudarjamo, da kljub temu, da postopek pomeni večjo nekoliko administrativno obremenitev (predvsem organizacij), je le-ta obremenitev ustrezna glede na bistveno manjšo možnost zlorab pri potrjevanju napotnic, večjo možnost nadzora nad izvajanjem malega dela, ter večjo možnost izterjave obveznosti v primeru neplačila delodajalca. Pri tem pa je pomembno tudi dejstvo, da bo posredovanje malega dela informacijsko zelo dobro podprta in v kolikor bosta tako delodajalec kot tudi oseba imela digitalni elektronski podpis se bo celoten postopek potrjevanja napotnice izvedel izključno po elektronski poti v zelo kratkem času.

Ministrstvo za		
	Mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno so priložena.	
10. Gradivo je lektorirano		NE
11. Zahteva predlagatelja za		
a)	obravnavo neusklajenega gradiva	DA
b)	za nujnost obravnave	DA
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti		DA
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade		DA
14. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa vlade št. ... z dne ... /		

Dr. Ivan SVETLIK
MINISTER

PRILOGA:

- jedro gradiva

PREDLOG

[EVA: 2010-2611-0003]

**ZAKON
O MALEM DELU****I. UVOD****1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA**

Zakon o malem delu je sestavni del Slovenske izhodne strategije 2010 -2013 in kot tak umeščen v celoto predvidenih sprememb na trgu dela. **Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti**, ki ureja začasno in občasno delo dijakov in študentov, se bo nadomestil z novim Zakonom o urejanju trga dela, ki pa določb o študentskem delu ne bo vseboval. Na trgu dela v Sloveniji že obstajajo različne oblike priložnostnega in občasnega dela, ki so opredeljene v več zakonih, zato je njihovo izvajanje zelo različno, prav tako pa se bistveno razlikujejo glede na pravice in varnost tistih, ki ta dela opravljajo. Veliko priložnostnih in občasnih del se opravi tudi v okviru dela in zaposlovanja na črno. Slovenski trg je del globalnega trga, kjer ponudba in povpraševanje po blagu in storitvah zelo niha, hitro reagiranje na potrebe pa je pogoj za ohranitev konkurenčnosti podjetij. Delodajalci se zato vedno bolj poslužujejo nestandardnih oblik dela in vse več ljudi opravlja delo, ki ima občasen ali priložnostni značaj, zato je nujno potrebno postaviti jasen okvir za opravljanje teh del, določiti standarde in zagotoviti tem delavcem primerljive pravice iz dela in socialnih zavarovanj. Vključitev nestandardnih oblik dela v socialna zavarovanja je pomembno tudi za vzdrževanje socialne države.

Z zakonom o malem delu se želi enotno urediti oblike dela, kateri zaradi njihove občasne narave in dinamike opravljanja dela, ni mogoče šteti kot delovno razmerje, kljub temu, da ima takšno delo v posameznih primerih lahko tudi elemente delovnega razmerja. Po podatkih DURS je v letu 2008 dohodke iz drugega pogodbenega razmerja prejelo 173.827 oseb, od tega 33.010 upokojencev.¹ Namen zakona o malem delu je, da se tudi priložnostno in občasno delo vključi v mehanizem podpore socialnim blagajnam in da se vsem, ki ta dela opravljajo, omogočijo primerljive pravice iz socialnih zavarovanj in s tem tudi ustrezno varnost na trgu dela.

Z uvedbo malega dela se želi tudi zmanjšati obseg dela in zaposlovanja na črno, saj se s tem uvaja nova možnost legalnega opravljanja plačanega dela, ki ima lahko tudi elemente delovnega razmerja, pod ugodnejšimi pogoji za delodajalca (hitro reagiranje na potrebe po delu, manjši stroški dela, kot pri delovnem razmerju, manj administrativnih postopkov).

Obstaja več študij, s katerimi so avtorji na različne metodološke načine poskušali oceniti delež sive ekonomije v Sloveniji. Obstaja veliko vrst metodologij za merjenje neprijavljenega dela, vendar enotne metodologije v Evropski uniji še ni. Doslej najboljše razpoložljive ocene v državah članicah so bile pridobljene v okviru študije, ki jo je Komisija Evropskih skupnosti izvedla leta 2004. Podatki so pokazali, da se obseg tega dela v državah članicah zelo razlikuje, celo do 20% BDP ali več. Delež po podatkih iz analize upada. Kot nadaljevanje raziskave iz leta 2004 je bila v drugem četrtletju leta 2007 z uporabo neposrednih metod v EU-27 izvedena posebna raziskava evrobarometra o neprijavljenem delu. Njeni rezultati se

¹ DURS ne spremlja ločeno podatkov o izplačilih po podjemnih pogodbah. Podatki o preostalih dohodkih iz drugega pogodbenega razmerja ali razmerja na drugi podlagi, ki niso dohodki iz delovnega razmerja po ZDoh-2, vsebujejo: izplačila po podjemnih pogodbah, plače županov, ki svojo funkcijo opravljajo nepoklicno, dohodki za stvaritev avtorskega dela in dohodki za izvedbo avtorskega ali folklornega dela, ne glede na vrsto pogodbe, ki je podlaga za izplačilo, sejnine, nagrade članom nadzornega sveta, izplačila sodnim izvedencem, sodnim cenilcem ali sodnim tolmačem, izplačila za občasno opravljeno delo na podlagi poziva in s sredstvi sodišča ali delodajalca in drugo. Vpiše se tudi dohodek iz posameznega neodvisnega posla, ki se ne šteje za dohodek iz dejavnosti ali v zvezi z dejavnostjo.

razlagajo zelo previdno, ker je bila opravljena na podlagi različnih podatkov javnega mnenja in je bilo anketiranih le malo oseb.

Prof. Schneider, ki vrsto let ocenjuje deleže sive ekonomije v 145 državah, je v svoji študiji (<http://www.economics-ejournal.org/economics/journalarticles/2007-9>), delež sive ekonomije za Slovenijo ocenil na 27,4 % bruto domačega proizvoda (za leto 2004/2005). V Sloveniji raziskave obsega sive ekonomije izvajajo predvsem univerze. Najnovejše objavljeno delo s tega področja je doktorska disertacija »Siva ekonomija v Sloveniji, Merjenje, vzroki in posledice, avtorja Bojana Nastava. Z neposrednim merjenjem, to je z izvedbo lastne ankete je ocenil, da siva ekonomija v Sloveniji v letu 2007 obsega 15,6 % bruto domačega proizvoda.

Novela **Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (ZPDZC)**, uveljavljena decembra 2006, je ravno z namenom, da se zmanjša obseg zaposlovanja in dela na črno že uvedla institut malega dela, ki daje pravno podlago za delo osebam, ki niso v delovnem razmerju s polnim delovnim časom ali ne opravljajo samostojne dejavnosti ali ne prejemaajo pokojnine. Malo delo po ZPDZC lahko traja največ 20 ur tedensko in ne več kakor 40 ur mesečno, plačilo zanj pa ne presega polovice minimalne plače po zakonu. Glede na določbe 12. b člena ZPDZC delodajalec in oseba, ki opravlja malo delo, skleneta pogodbo o mali zaposlitvi. Delodajalec prijavi osebo, ki opravlja malo delo, v socialno zavarovanje in na njeno plačilo obračuna in plača prispevke za socialno varnost po zakonu. Pri ugotavljanju in odmeri pravic iz socialne varnosti se zavarovanje po tem členu upošteva kot delovno razmerje s krajšim od polnega delovnega časa po zakonu. Izvajanje te zakonske določbe se je izkazalo za izredno problematično, saj omenjeni člen zakona premalo natančno določa pravice in postopke izvedbe. Navodila, ki naj bi jih izdalo ministrstvo, pristojno za delo, lahko urejajo zgolj tehnično izvedbo določbe člena, ne smejo pa urejati pravic in postopkov, saj sicer presežejo pooblastila zakona. V praksi tako ni mogoče opraviti prijave v socialno zavarovanje na podlagi pogodbe o mali zaposlitvi. V okviru novega Zakona o malem delu bodo jasno in natančno določene vse pravice in postopki za izvajanje, dodatno pa bo z Zakonom o malem delu dana možnost opravljanja občasnega in za časnega dela tudi upokojujencem, kar ZPDZC ni omogočal.

Malo delo bo v veliki meri ohranilo fleksibilni značaj na trgu dela, ki ga ima sedaj študentsko delo, zato bo tudi prispevalo k bolj prožnemu trgu dela ob hkratni zagotovitvi osnovnih pravic iz socialnih zavarovanj.

Predlog zakona o malem delu med drugim ureja tudi občasno in priložnostno delo študentov in dijakov. Z zakonom se želi vzpostaviti sistem, ki bo učinkoviteje ščitil pravice dijakov in študentov ter jim omogočil ustrezno varnost na trgu dela, hkrati pa ohraniti pozitivne strani trenutne ureditve študentskega dela. Po podatkih iz raziskave Evroštudent 2007 slovenski študentje v povprečju prebijejo na predavanjih in drugih študijskih obveznostih 18 ur tedensko, nadaljnjih 17 ur na teden pa jim vzame individualno študijsko delo. Poleg tega namenijo 17 ur na teden plačanemu delu, skupaj torej traja delavnik povprečnega študenta 52 ur tedensko. Bolonjski proces zahteva še intenzivnejše delo študentov visokošolskega študija, zato se je obremenitev študentov s študijskimi obveznostmi v zadnjih letih še povečala. Raziskava Evroštudent 2007 ugotavlja tudi, da delovna obremenitev študentov vpliva na študij, ko delovne obremenitve presežejo 15 ur na teden.

Podatki, s katerimi razpolaga Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, kažejo, da se obseg študentskega dela iz leta v leto povečuje – tako v obsegu opravljenih ur, kakor tudi v obsegu dohodkov iz tega naslova. V letu 2008 je bilo izdanih več kot 1.180.000 napotnic dijakom in študentom, opravili so 84.258.616 ur dela. Bruto izplačila dijakom in študentom so znašala 341.457.832,70 eurov, prihodek iz koncesijske dejavnosti (12%) pa je znašal 40.663.293 eurov. Študentski organizaciji Slovenije je glede na veljavno delitev koncesijske dajatve pripadalo 37,5 % vseh sredstev iz koncesijske dajatve tj. 15.555.573 eurov, za štipendije, ki jih podeljuje Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije pa 10.231.167 eurov. Študentski servisi (le-teh je bilo 48 v letu 2008) so v letu 2008 zaslužili 15.248.734 eurov. Dodatno se obračunava še 2 % koncesijske dajatve, ki se namenja za izgradnjo in vzdrževanje študentskih domov. Skupna obremenitev študentskega dela po veljavni ureditvi znaša 14 %.

Tabela: Pregled podatkov o obsegu dela študentov in dijakov

Leto	Št. Koncesionarjev	Fakturiran prihodek (12 % konc. dajatev)	Št. izdanih napotnic dijakom	Št. izdanih napotnic študentom
2009	47	36.464.195 EUR	389.075	718.206
2008	48	40.663.293 EUR	404.921	776.115
2007	53	35.960.033 EUR	382.055	722.577
2006	55	6.714.093.869 sit	344.149	906.927
2005	76	6.073.314.985 sit	266.148	832.366
2004	83	8.188.444.246 sit	503.053	944.941
2003	85	7.266.351.387 sit	462.778	759.994
2002	80	6.423.510.430 sit	Ni podatka	Ni podatka

Iz koncesijske dajatve iz dela študentov in dijakov se sofinancirajo kadrovske štipendije, izgradnja in obnova študentskih domov in obštudijske dejavnosti, kar razbremeni državni proračun. Možnost dela za študente in dijake pomeni tudi izboljšanje življenjskega standarda študentov in večjo samostojnost mladih, še posebej pomembno pa je, da si mladi lahko preko dela pridobivajo kompetence in/ali izkušnje, ki so lahko povezane z njihovim študijem ter vstopajo v socialno-delovna omrežja, ki jim bodo omogočila poznejšo zaposlitev (takšna dela opravlja glede na raziskavo Evroštudent 2007 le 18 % vseh študentov). Pozitivne učinke študentskega dela se želi ohraniti tudi v novem sistemu malega dela, vendar pa je potrebno poudariti tudi dejstvo, da je obseg študentskega dela presegel izhodiščni namen, zaradi katerega je bila vzpostavljen, kar gre velikokrat v škodo ravno mladim –iskalcem prve zaposlitve.

V mesecu marcu 2010 je bila predstavljena študija »Ekonomske vidiki študentskega dela«, Fakultete za management Koper, Univerza na Primorskem (vodja projekta: dr. Janez Šušteršič; Naročnik: Strokovno interesno združenje agencij za posredovanje začasnih del). Iz študije sledi, da študentsko delo letno predstavlja okoli 30.000 polno zaposlenih oseb, od tega okoli 10.000 iz naslova dela dijakov in okoli 20.000 iz naslova dela študentov. Študija ugotavlja tudi, da bi predlagane omejitve v predlogu zakona o malem delu glede dovoljenega letnega števila delovnih ur (720) in omejenega zaslužka, glede na podatke o dejanskem obsegu dela in glede na povprečne urne postavke za približno tretjino študentov, ki delajo prek servisov, pomenilo, da bi morali zmanjšati svojo delovno aktivnost oziroma svoj zaslužek iz študentskega dela. V letu 2005 je več od predlagane omejitve števila ur delalo 20,7 % študentov, v letu 2007 je bilo takšnih 26,3 %, v letih 2006 in 2008 pa 29 %. Povprečni letni zaslužek študenta je leta 2008 dosegel 2.700 eurov neto, pri čemer so bila med posamezniki velika odstopanja, večina jih je zaslužila precej manj od povprečja. Povprečni študentski zaslužek pomeni približno tretjino bruto minimalne plače. V okviru študije se je preverjala tudi prehodnost študentov v višji letnik: med tistimi, ki delajo prek servisa, je prehodnost nižja kot v celotni populaciji študentov, delež ponavljavcev pa je višji. Študentje, ki so uspešno prešli v višji letnik, v tekočem letu delajo manj ur kot tisti, ki letnik ponavljajo. Vendar pa je statistično ocenjeni vpliv obsega dela na verjetnost prehoda v višji letnik majhen in le šibko značilen.

Študija ugotavlja tudi, da so študentje lahko močna konkurenca na trgu dela, saj njihovo povprečno plačilo za podjetje predstavlja zgolj okoli 55 odstotkov stroška povprečno plačanega delavca. Stroškovna konkurenčnost pa ni edini dejavnik odločitve delodajalca o zaposlitvi študenta ali druge osebe: študentsko delo je konkurenčno tudi zaradi večje fleksibilnosti pri zaposlovanju. Obseg študentskega dela je v primerjavi s celotnim zaposlovanjem sicer skromen, saj predstavlja le 2 odstotka celotnih stroškov dela oziroma 4 odstotke vseh opravljenih delovnih ur, vendar pa je obseg študentskega dela pomemben, če ga primerjamo s populacijo mlajših oseb, saj predstavlja 15 odstotkov vseh delovno aktivnih mladih do 30 let. Obseg dela študentov, preračunan na polno zaposlitev, je bil v obdobju 2005- 2008 tudi enak ali večji od števila brezposelnih mladih. Regresijska analiza je pokazala, da študentsko delo statistično značilno in kvantitativno nezanemarljivo vpliva na stopnjo brezposelnosti mladih do 30 let in še zlasti nekvalificiranih mladih. Študija dokazuje, da obseg študentskega dela povečuje stopnjo brezposelnosti, predvsem brezposelnost nekvalificiranih mladih.

Ignjatovič in Trbanc v Analizi položaja mladih v Sloveniji 2009 ugotavljata, da podatki Ankete o delovni sili kažejo, da skupina študentov, starih od 15 do 24 let v povprečju dela okrog 9 mesecev, medtem ko je trajanje študentskega dela pri starejši skupini (25–29 let) še daljše – okrog 10 mesecev. Tako se študentsko delo, preobrazi iz oblike socialnega korektiva in pomoči študentom v obliko fleksibilnega zaposlovanja in je hkrati anomalija, ki obremenjuje trg delovne sile. Pomembna je tudi osebna dimenzija, saj je (navidezno) študirajoča mladina ujeta v vrtnec negotovih, priložnostnih del in je zato dolgoročno bistveno bolj izpostavljena marginalizaciji na trgu dela. Podaljševanje izobraževanja mladih tudi daljša odvisnost od staršev in ruši sistem vsem dostopnega visokošolskega izobraževanja (zaradi fiktivnih vpisov država namenja iz proračuna več sredstev, kot bi bilo sicer potrebno). Pri tem pa študentsko delo ne omogoča socialne varnosti in ga ni mogoče uveljaviti kot delovne izkušnje, niti kot pokojninsko dobo.

Iz podatkov iz dejavnosti posredovanja študentskega dela, je na podlagi letnih poročil o realiziranih stroških iz preteklih let ugotoviti, da je poslovanje študentskih servisov možno in potrebno bistveno racionalizirati. Pri tem je izhajati iz načela, da dejavnost posredovanja malega dela (dovoljenje za opravljanje te dejavnosti podeljuje ministrstvo, pristojno za delo) ne bi smela biti profitno usmerjena dejavnost, temveč bi se sredstva iz dajatve, ki imajo status parafiskalnih sredstev, morala porabiti namensko v javno dobro, zato je v zakonu predlagana preusmeritev sredstev v financiranje štipendij.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilji Zakona o malem delu so:

- omogočiti, da se tudi začasno in priložnostno delo šteje v delovne izkušnje in v pokojninsko dobo,
- odpreti možnost opravljanja priložnostnih in začasnih del tudi upokojencem, brezposelnim in neaktivnim osebam,
- zagotoviti več sredstev za štipendije študentom,
- delodajalcem omogočiti hiter, administrativno manj obremenjen način najema delovne sile za krajša, občasna ali manjša dela

Drugi cilji predlaganih sprememb pa so izboljšanje obstoječega stanja oziroma odprava zakonskih nejasnosti in zlorab v povezavi s študentskim delom.

2.2 Načela

Z zakonom se uveljavljajo predvsem:

- načelo »vsako delo šteje« – enotnejša obremenitev vseh oblik dela in zagotovitev socialne varnosti tudi tistim, ki opravljajo občasno in priložnostno delo;
- načelo medgeneracijske in socialne solidarnosti,
- načelo enakih možnosti – enakopravnost ciljnih skupin pri dostopu do dela.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Malo delo je v predlogu zakona opredeljeno kot plačano začasno, občasno delo ali trajnejše časovno omejeno delo študentov in dijakov, upokojenih, brezposelnih ter drugih neaktivnih oseb, v obsegu največ 60 ur/mesec. Izjema velja za študente in dijake, katerim je zaradi študijskih obveznosti omogočeno, da malo delo opravljajo tudi več ur na mesec, vendar pa v posameznem koledarskem letu ne smejo preseči dovoljenega obsega ur, preračunanega na letni obseg ur, kar zneso 720 ur. Pri predlagani omejitvi ur smo izhajali iz opredelitve oblik dela glede na tedenski delovni čas, kot ga razmejuje OECD in sicer:

- 0-14 ur / teden = malo delo
- 15-29 ur / teden = delo s krajšim delovnim časom
- 30-48 ur / teden = delo s polnim delom časom
- nad 48 ur / teden = nadurno delo

V prvotnem predlogu zakona, ki je bil posredovan v javno obravnavo, je bila predlagana tedenska omejitev

števila ur za upravičence v obsegu 14 ur / teden (razen za dijake in študente). V javni razpravi in predvsem na delovnih skupinah s socialni partnerji, so bili glede omejevanja števila ur izpostavljeni zelo različni argumenti za in proti tedenskemu omejevanju števila ur – predstavniki sindikatov so se strinjali s tedenskim omejevanjem ur, z namenom zaščite instituta delovnega razmerja, medtem ko so predstavniki delodajalcev predlagali uvedbo letnih kvot ur za vse upravičence. Kot kompromis med različnimi interesi se predlaga uvedbo mesečne kvote ur na 60 ur za upokojene, brezposelne in neaktivne, za študente in dijake pa velja letna omejitev 720 ur, tako da lahko delovno aktivnost prilagodijo študijskim obveznostim. Z omejitvijo števila ur malega dela se zmanjša možnost zlorab v primerih, ko bi moralo biti sklenjeno delovno razmerje po Zakonu o delovnih razmerjih, zato je vsaj mesečno omejitev potrebno obdržati.

Omejen je tudi letni zaslužek iz tega naslova v višini 6.000 evrov, najnižja urna postavka pa znaša 4,00 eure. Najnižja urna postavka je določena na podlagi višine minimalne plače. Prvotni predlog zakona je določal najnižjo bruto urno postavko v višini 3,50 evrov in tudi najvišjo urno postavko (8,00 evrov). Tako predstavniki delodajalcev kakor tudi sindikatov in študentov so podali pripombo, da najvišje urne postavke ni primerno določiti, zato namesto maksimalne urne postavke predlog zakona določa omejitev zaslužka v koledarskem letu in sicer tako, da lahko oseba iz naslova malega dela zasluži 6.000 evrov bruto v koledarskem letu. Sindikati in predstavniki študentov so tudi predlagali povečanje najnižje bruto urne postavke na 4,00 eure, kar je primerljivo z višino minimalne plače. Pripomba je upoštevana.

Predlog zakona določa tudi omejitve števila ur opravljenega malega dela na mesec pri delodajalcu, glede na število redno zaposlenih pri delodajalcu. Prvotni predlog zakona je določal omejitve glede na število oseb, ki lahko pri delodajalcu opravljajo malo delo hkrati, in sicer tako, da bi lahko pri delodajalcu naenkrat opravljalo malo delo toliko upravičencev, da njihovo število ne bi presevalo 30 % vseh redno zaposlenih pri tem delodajalcu (izjeme so delodajalci, ki imajo manj kot 10 zaposlenih; za nevladne organizacije pa omejitev ni bilo predvidenih). Sindikati so predlagali omejitev na 10 % vseh redno zaposlenih in omejitev malega dela tudi za nevladne organizacije. Delodajalci bi ohranili 30 % omejitev glede na število redno zaposlenih, vendar želijo, da se poveča kvota za male delodajalce in malo delo omogoči tudi za tiste delodajalce, ki ne zaposlujejo delavcev. Tudi delodajalci so nasprotovali posebnemu položaju nevladnih organizacij, zaradi nelojalne konkurence, saj tudi društva lahko opravljajo pridobitno dejavnost. Težave pri izvajanju nadzora nad nevladnimi organizacijami je izpostavil tudi Inšpektorat Republike Slovenije za delo, predvsem zaradi nejasne definicije nevladne organizacije, ki močno oteži nadzor, v kolikor bi zanje veljala posebna pravila. Glede na prejete pripombe, je namesto omejevanja števila upravičencev, ki istočasno opravljajo malo delo pri delodajalcu, predlagana mesečna omejitev števila ur opravljenega malega dela pri delodajalcu. Omejitev ur malega dela pri delodajalcu na mesečnem nivoju zmanjša možnost zlorab v primerih, ko bi moralo biti sklenjeno delovno razmerje v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih, hkrati pa se omogoči delodajalcu bolj prožno organiziranje delovnega procesa in najemanje delovne sile za občasna in začasna dela, predvsem v primerih bistvenega povečanja obsega dela, ki traja le nekaj dni v mesecu (npr. sejemske in promocijske aktivnosti, selitvene storitve, anketiranje ipd.), torej za dela, za katera sklenitev delovnega razmerja, zaradi svoje nestalne in občasne narave, ni smiselno. Poleg malega dela in delovnega razmerja (ki omogoča, da se delovno razmerje sklene tudi samo za nekaj ur/teden) pa imajo delodajalci tudi druge možnosti najema delovne sile v času povečanega obsega dela kot npr. preko agencij za posredovanje dela ali preko podjemih pogodb.

Iz malega dela se bodo plačevali prispevki delojemalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter za zdravstveno zavarovanje, delodajalec pa je obvezan k plačilu prispevka za zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni ter dajatve iz malega dela. Od bruto plačila za malo delo se bodo plačevali ustrezni prispevki za pokojninsko in za zdravstveno zavarovanje, v skupni višini 14,97 %. Dodatno se na bruto plačilo od malega dela plačuje prispevek za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni v višini 0,53 % ter 14 % dajatev, ki se namenja predvsem za financiranje štipendij ter izgradnji in vzdrževanju študentskih domov. Skupna obremenitev malega dela bo tako znašala 29,50 %.

Predloga zakona izhaja iz načela, da mora biti obremenitev malega dela ustrezno primerljiva z obremenitvijo delovnega razmerja. Sedanja 14 % obremenitev študentskega dela, v primerjavi z 38,2 % obremenitvijo delovnega razmerja, pomeni bistveno konkurenčno prednost študentskega dela, ki pa osebi, ki to delo opravlja ne nudi nobene socialne varnosti. Prednost malega dela, v primerjavi z delovnim razmerjem, je še

vedno v nižji obremenitvi (8,7 % manjša obremenitev s prispevki za socialna zavarovanja) in v večji fleksibilnosti (sistem napotnic), prav tako malo delo ne predvideva drugih stroškov dela, ki bremenijo delovno razmerje kot npr. odpravnine, prevoz na delo, letni dopust ipd.

Dajatev iz malega dela znaša 14% od bruto plačila za opravljeno malo delo, kar je enako kot znaša trenutna koncesijska dajatev iz dela dijakov in študentov. Sredstva iz dajatve se v največjem % namenjujejo za financiranje štipendij in izgradnjo in vzdrževanje študentskih domov. Na podlagi načela medgeneracijske solidarnosti bodo sredstva za ta namen s svojim delom prispevali tako dijaki in študentje, kakor tudi upokojnici, brezposelne in druge neaktivne osebe. Manjši del sredstev iz dajatve pa bo namenjen za rizični sklad, delovanje organizacij študentov, izvajanje projektov, namenjenih študentom in upokojnecem, izvajanju aktivne politike zaposlovanja ter za podporo evidentiranja in spremljanja malega dela. S strožjimi pravili glede porabe sredstev iz dajatve se želi doseči učinkovitejšo in gospodarnejšo porab teh sredstev. Podrobnejša delitev je razvidna iz tabele »Delitev dajatve - primerjava trenutnega sistema študentskega dela s predlogom zakona o malem delu«.

Tabela: Delitev dajatve - primerjava trenutnega sistema študentskega dela s predlogom Zakona o malem delu

	TRENUTNA DELITEV DAJATVE		PREDLOG DELITVE DAJATVE	
	% dajatve	višina sredstev glede na obseg štud.dela v 2008	% dajatve	višina sredstev glede na obseg štud.dela v 2008
Sklad za razvoj kadrov in štipendije	3,0%	10.243.735	5,0%	17.072.892
Proračunski sklad Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo	2,0%	6.829.157	2,0%	6.829.157
stroški organizacij	4,5%	15.365.602	2,0%	6.829.157
stroški podpornih struktur: rizični sklad, vodenje in vzdrževanje evidence ter izvajanje inšpekcijskega nadzora	0,0%	0	1,0%	3.414.578
projekti, namenjeni študentom in upokojnecem ter financiranje ukrepov APZ	0,0%	0	4,0%	13.658.313
sofinanciranje delovanja ŠOS	4,5%	15.365.602	2 % od malega dela študentov in dijakov (sredstva že vključena v zgornjih 4%)	(če bodo študenti opravili 50 % malega dela, delež za ŠOS znes: 6,8 MIO leta 2011/12, 4 MIO leta 2013 in 3,4 mio leta 2014 in naprej)
SKUPAJ	14,0%	47.804.097	14,0%	47.804.097

Sredstva iz dajatve (razen 2 %, ki jih bo za kritje stroškov obdržala organizacija, ki posreduje malo delo) se bodo zbirala v dveh proračunskih skladih in sicer:

- 2 % v proračunskem skladu Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo (že obstoječ),
- 10 % v proračunskem skladu Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve (se ustanovi z Zakonom o malem delu).

Prihodki proračunskega sklada so strogo namenski in se porabljajo na način in za namene, določene z zakonom. Vsi prejemniki sredstev iz proračunskega sklada bodo pri porabi morali upoštevati javnofinančne predpise, vključno s predpisi o javnem naročanju. Pristojnost izvajanja nadzora nad porabo teh sredstev pa bo imelo tudi Računsko sodišče Republike Slovenije.

Posredovanje malega dela se bo izvajalo kot nepridobitna dejavnost, na podlagi dovoljenja za opravljanje dejavnosti, ki ga podeli in odvzame ministrstvo, pristojno za delo. Dovoljenje se podeli na javnem razpisu in sicer za dobo največ 5 let. Pri določitvi višine upravičenih stroškov organizacijam se je izhajalo iz letnih poročil študentskih servisov in na podlagi realizacij iz preteklih let je zagotovljen dovolj velik obseg sredstev, da se pokrijejo v celoti stroški dela vseh trenutno obstoječih študentskih servisov, omejuje pa se predvsem vi

šino upravičenosti materialnih in drugih stroškov. Iz letnih poročil je razvidno, da je poslovanje možno bistveno racionalizirati, saj med posameznimi servisi obstajajo velike razlike v uspešnosti in ekonomičnosti poslovanja. Podatki, ki izhajajo iz letnih poročil študentskih servisov v letu 2008 so:

- študentskih servisov je 48, največji med njimi je v letu 2008 izdal kar 65% vseh napotnic v Republiki Sloveniji, trije največji pa skupaj izdajo 80% vseh napotnic;
- če primerjamo stroške dela na enega zaposlenega ugotovimo, da se stroški gibajo od 3.300 eurov do 245.892 eurov letno (povprečje znaša 21.846 eurov letno na zaposlenega),
- vsi prijavljeni stroški na enega zaposlenega so znašali v povprečju 59.110 eurov na zaposleno osebo, vendar so razlike v stroških med posameznimi servisi zelo velike: gibljejo se od 5.600 eurov do 258.199 eurov na zaposlenega,
- če primerjamo vse stroške z številom izdanih napotnic ugotovimo, da le-ti v povprečju znašajo 15,42 eurov na napotnico, vendar so razlike med servisi zopet ogromne in se gibljejo od 5,30 eurov na izdano napotnico pa vse do 456 eurov na napotnico;
- primerjava med številom izdanih napotnic in številom zaposlenih v servisih razkrije, da 1 zaposlen letno izda v povprečju 3.835 napotnic, podroben pogled pa kaže, da se število izdanih napotnic po posameznih servisih giblje od 21.590 napotnic do le 2 izdani napotnici na 1 zaposlenega v koledarskem letu;
- materialni stroški pri polovici servisov presegajo 20 % glede na stroške dela, pri petih servisih pa materialni stroški celo presegajo stroške dela.

Glede na manjši obseg dela študentov in dijakov v letu 2009, v primerjavi z letom 2008, ugotavljamo, da so študentski servisi v letu 2009 prijavili v skupnem znesku 2,2 mio eurov nižje stroške iz opravljanja dejavnosti, vendar je iz razdelitve stroškov razvidno, da gre za nižanje povsem na račun stroškov dela, medtem ko so se materialni in drugi stroški povečali. Kljub temu, da so se stroški dela v skupnem znesku prepolovili glede na leto 2008, se je skupno število zaposlenih v študentskih servisih zmanjšalo le za 8 oseb. Opaziti pa je razliko v številu zaposlenih za določen in nedoločen čas: v letu 2009 se je število zaposlenih za nedoločen čas povečalo za 25 oseb, med tem ko se število zaposlenih za določen čas zmanjšalo za 28 oseb.

Pri posredovanju malega dela se ohranja institut napotnice, ki sedaj velja za študentsko delo, vendar z vgrajenimi varovalkami, ki bodo zagotovile redno plačevanje delodajalcev za opravljeno malo delo oziroma učinkovitejšo izterjavo neplačanih obveznosti. V primeru neplačila s strani delodajalca se uvaja posebno varstvo za osebo, ki bo malo delo opravila in sicer tako, da se ji zagotovi plačilo dela iz skupnega rizičnega sklada, organizacija, ki posreduje malo delo pa ima pristojnost in dolžnost, da izvede postopke izterjave in izterjana sredstva vrne v rizični sklad.

Za učinkovito izvajanje, spremljanje in nadzor malega dela, je ključna tudi vzpostavitev centralne informatizirane evidence o malem delu, ki jo bo vodil Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje in v kateri bodo tekoče razvidni podatki o opravljenem malem delu za posamezno osebo, neposredni vpogled v evidenco pa je predviden tudi za nadzorne organe. Centralna evidenca o malem delu bo zagotovila tudi beleženje neformalnih izkušenj, pridobljenih z malim delom, kar bo predvsem v korist mladim in tudi brezposelnim osebam, pri iskanju zaposlitve.

Predlog zakona uvaja strog nadzor nad kršitvami zakona. Kazenske določbe predvidevajo poleg visokih glob za delodajalce in posameznike, tudi sankcijo prepovedi opravljanja malega dela. Prepoved opravljanja malega dela bo veljala za osebe 1 leto in za delodajalce 2 leti .

b) Način reševanja:

Zakon o malem delu bo reševal predvsem vprašanje socialne varnosti oseb, ki opravljajo delo v

nestandardnih oblikah dela, saj v trenutnem sistemu te osebe nimajo zagotovljenih pravic iz socialnih zavarovanj, prav tako se občasno in priložnostno delo ne všteva v delovne izkušnje in v pokojninsko dobo. Zaradi odsotnosti ustreznega pravnega okvirja za opravljanje občasnih in priložnostnih del se jih veliko opravi v okviru dela in zaposlovanja na črno.

Zakon o malem delu rešuje tudi problematiko, ki se pojavlja v okviru dela študentov in dijakov ter v veliki meri odpravlja zlorabe sistema napotnic.

Predvidena sta dva izvršilna predpisa zakona in sicer:

- **Pravilnik o pogojih za opravljanje dejavnosti posredovanja malega dela**, ki bo podrobneje predpisal pogoje za pridobitev dovoljenja za posredovanje malega dela, pogoje za podaljšanje trajanje dovoljenja, način obračuna stroškov, ki se priznajo organizaciji, ki posreduje malo delo, način finančnega in drugega poročanja ter roke poročanja organizacij in inštitucij, ki upravljajo s sredstvi iz dajatve;
- **Pravilnik o postopkih vodenja in vzdrževanja centralne evidence o malem delu, o načinu potrjevanja napotnic za malo delo ter o postopkih pri koriščenju sredstev rizičnega sklada**, ki bo predpisal obrazec napotnice za malo delo, podrobnejši način potrjevanja napotnic, podrobne postopke, roke ter način vzdrževanja in vodenja centralne evidence o malem delu ter način koriščenja sredstev rizičnega sklada.

Za odvajanje sredstev v proračunski sklad, izplačila iz proračunskega sklada ter za upravljanje s proračunskim skladom bodo pripravljena tudi **Navodila**, ki jih v soglasju izdala minister, pristojen za delo in minister, pristojen za finance.

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

- Zakon o malem delu uvaja v sistem prispevkov za socialno varnost nove prispevne stopnje in nove kategorije zavarovancev, zato bo nova zakonodaja s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter zdravstvenega zavarovanja, povzela rešitve Zakona o malem delu;
- Zakon o malem delu je usklajen s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

č) Usklajenost predloga predpisa:

- **s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi**: Skupnost občin Slovenije je v okviru javne razprave posredovala mnenje, v katerem izpostavlja predvsem dejstvo, da bo malo delo pomenilo višjo obremenitev lokalnega gospodarstva in podjetništva, tako z vidika višje obremenitve plačila za malo delo (v primerjavi s sedanjim sistemom študentskega dela), kakor tudi z vidika administrativnih postopkov za podjetja. Izrazili so skrb, da sistem posredovanja malega dela ne bi bil dovolj fleksibilen, hkrati pa predlagajo, da se kvote števila ur za delodajalce povečale tako, da bi lahko v okvir malega dela zajeli tudi sezonska dela. Izpostavljajo tudi potrebo po ustrezni štipendijski politiki, ki bi vsem zagotovila dostopnost do visokošolskega študija. Mnenje je upoštevano pri pripravi predloga zakona. Predlog zakona prinaša ustrezno ravnovesje med obremenitvijo malega dela in obsegom pravic iz sistema socialnega varstva, ki jih posameznikom prinaša. Prav tako je v obravnavi v Državnem zboru tudi zakon, ki bo na novo in pravičneje uredil sistem državnih štipendij. Pripombe glede vključevanja sezonskih del v okvir malega dela ni mogoče upoštevati, saj imajo sezonska dela vse elemente delovnega razmerja in bi se za opravljanje teh del moralo skleniti pogodba o zaposlitvi v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih.
- **s civilno družbo oziroma ciljnim skupinami, na katere se predlog zakona nanaša (navedba odprtih vprašanj)**: Predlog zakona se nanaša predvsem na dijake, študente, upokojene, brezposelne in druge neaktivne osebe, ter na delodajalce. Predlog zakona je bil večkrat obravnavan v okviru Ekonomskega socialnega sveta in njegovih delovnih skupinah,

vendar soglasje zaradi nasprotujočih interesov ni bilo doseženo. S predstavniki dijakov in študentov so potekale razprave v okviru Sveta Vlade RS za študentska vprašanja in njene 1. delovne skupine. Študentska organizacija Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ŠOS) zahteva, da se vprašanje dela študentov in dijakov ne ureja v okviru Zakona o malem delu. Zahteva ŠOSa ni bila upoštevana, saj bi to pomenilo različno obravnavno skupin na trgu dela, ki opravljajo občasna in priložnostna dela.

d) Povzetek Poročila o sodelovanju javnosti pri pripravi predloga zakona:

Spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen:

http://www.mdds.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/predpisi_v_pripravi/

Datum objave: 12.3.2010 – 12.4.2010; upoštevana so bila tudi mnenja, posredovana po tem datumu.

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti,
- občine in združenja občin
- organizacije dijakov in študentov,
- organizacije upokojujencev.

Obravnaval pristojni svet Vlade: Ekonomsko socialni svet in Svet Vlade za študentska vprašanja

Mnenja, predloge, pripombe so podali:

- Študentska organizacija Slovenije,
- Zavod Študentska založba,
- Zavod Radio Študent,
- Študentski klubi,
- CNVOS - Zavod Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij,
- Strokovno interesno združenje agencij za posredovanje začasnih del,
- Študentski svet Univerze v Mariboru,
- ŠENT – nevladna organizacija,
- KOMISP – zveza zvez in društev za mednarodno sodelovanje in izobraževanje,
- Združenje seniorjev Slovenije,
- Skupnost Občin Slovenije,
- posamezni študentski servisi in posamezniki.

Vseh pripomb in predlogov, ki so bili posredovani v okviru javne razprave ni bilo mogoče upoštevati, saj so si zaradi različnih interesov ciljnih skupin, ki jih zakon obravnava, v veliki meri med seboj nasprotujoči, celo izključujoči.

Glavne pripombe in predlogi iz javne razprave so se nanašali na:

- Ciljne skupine:

Predstavniki delodajalcev so pozitivno pozdravili predlog, da bodo malo delo, poleg dijakov in študentov lahko opravljali tudi upokojujenci, brezposelni in drugi neaktivni. Študentje so namreč med tednom večinoma v univerzitetnih mestih, zato so delodajalci iz drugih mest v slabšem položaju. Sindikati so skeptični zaradi vključitve brezposelnih oseb v zakon o malem delu, zaradi bojzani, da bi se le-ti ujeli v past opravljanja malih del, namesto da bi se redno zaposlili. Študentska organizacija zavrača ureditev malega dela kot je predlagano, ter zahteva, da se študentsko delo uredi v posebnem zakonu. V predlogu zakona so kot kompromisna rešitev nekatere posebnosti (kot npr. letna kvota ur) za dijake in študente v okviru zakona o malem delu.

- Omejitve malega dela za osebe in delodajalce:

Sindikati se strinjajo s strogim omejevanjem možnosti opravljanja malega dela in predlagajo, da se malo delo na sistemiziranih delovnih mestih omogoči samo v jasno navedenih primerih kot npr. nadomeščanje začasno odsotnega delavca, sicer lahko pride do zlorab (malo delo namesto sklepanja pogodb o zaposlitvi). Strinjali so se tudi z omejitvijo števila ur za upravičence v obsegu 14 ur / teden. Predstavniki delodajalcev, Študentske organizacije in študentskih servisov pa želijo, da se omogoči opravljanje malega dela na katerem koli delovnem mestu. Predstavniki Študentske organizacije nasprotujejo omejevanju števila ur za posameznike, predstavniki delodajalcev pa predlagajo uvedbo letnih kvot ur za vse upravičence. Kot kompromis med različnimi interesi se predlaga uvedba mesečne kvote ur na 60 ur za upokojene, brezposelne in neaktivne, za študente in dijake pa velja letna omejitev 720 ur, tako da lahko delovno aktivnost prilagodijo študijskim obveznostim. Z omejitvijo števila ur malega dela se zmanjša možnost zlorab v primerih, ko bi moralo biti sklenjeno delovno razmerje po Zakonu o delovnih razmerjih, zato je potrebno obdržati vsaj mesečno omejitev. Črtali smo tudi določbo, ki je prepovedovala opravljanje malega dela na sistemiziranih delovnih mestih, saj je večina delovnih mest sistemizirana, poleg tega so sistemizirana delovna mesta zajeta v analizi tveganj, kar pomeni tudi dosledno upoštevanje določb o zagotavljanju varstva in zdravja pri delu. Posebnih pogojev za opravljanje malega dela na sistemiziranih delovnih mestih nismo vključili, saj vidimo težavo preverjanja izpolnjevanja teh pogojev s strani organizacij, ki bodo posredovale malo delo.

- Omejitve glede števila upravičencev, ki lahko opravljajo malo delo pri delodajalcu:

Predlog zakona je določal, da lahko pri delodajalcu naenkrat opravlja malo delo toliko upravičencev, da njihovo število ne presega 30 % vseh redno zaposlenih pri tem delodajalcu (izjeme so delodajalci, ki imajo manj kot 10 zaposlenih; za nevladne organizacije pa omejitev ni bilo predvidenih). Sindikati so predlagali omejitev na 10 % vseh redno zaposlenih in omejitev malega dela tudi za nevladne organizacije. Delodajalci bi ohranili 30 % omejitev glede na število redno zaposlenih, vendar želijo, da se poveča kvota za male delodajalce in malo delo omogoči tudi za tiste delodajalce, ki ne zaposlujejo delavcev. Tudi delodajalci so nasprotovali posebnemu položaju nevladnih organizacij, zaradi nelojalne konkurence, saj tudi društva lahko opravljajo pridobitno dejavnost. Težave pri izvajanju nadzora nad nevladnimi organizacijami je izpostavil tudi Inšpektorat Republike Slovenije za delo, predvsem zaradi nejasne definicije nevladne organizacije, ki močno oteži nadzor, v kolikor bi zanje veljala posebna pravila.

Glede na prejete pripombe, je namesto omejevanja števila upravičencev, ki istočasno opravljajo malo delo pri delodajalcu, omejitev mesečnega števila ur opravljenega malega dela pri delodajalcu. Omejitev ur malega dela pri delodajalcu na mesečnem nivoju zmanjša možnost zlorab v primerih, ko bi moralo biti sklenjeno delovno razmerje v skladu z zakonom o delovnih razmerjih, hkrati pa omogoči delodajalcu bolj prožno organiziranje delovnega procesa in najemanje delovne sile za občasna in začasna dela, predvsem v primerih bistvenega povečanja obsega dela, ki traja le nekaj dni v mesecu (npr. sejemske in promocijske aktivnosti, selitvene storitve, anketiranje ipd.), torej za dela, za katera sklenitev delovnega razmerja, zaradi svoje nestalne in občasne narave, ni smiselno. Poleg malega dela in delovnega razmerja (ki omogoča, da se delovno razmerje sklene tudi samo za nekaj ur/teden) pa imajo delodajalci tudi druge možnosti najema delovne sile v času povečanega obsega dela kot npr. preko agencij za posredovanje dela ali preko podjemih pogodb.

- Višina urne postavke

Predlog zakona je določal najnižjo bruto urno postavko (3,50 eurov) in najvišjo urno postavko (8,00 eurov). Tako predstavniki delodajalcev kakor tudi sindikatov in študentov so podali pripombo, da najvišje urne postavke ni primerno določiti, zato je namesto maksimalne urne postavke v predlogu zakona določena omejitev zaslužka v koledarskem letu in sicer tako, da lahko oseba iz naslova malega dela zasluži 6.000 eurov bruto v koledarskem letu. Sindikati in predstavniki študentov so tudi predlagali povečanje najnižje bruto urne postavke na 4,00 eure, kar je primerljivo z višino minimalne plače, zato je bila pripomba upoštevana.

- Obremenitev malega dela

Od bruto plačila za malo delo se bodo plačevali ustrezni prispevki za pokojninsko in za zdravstveno

zavarovanje, v skupni višini 14,97 %. Dodatno se na bruto plačilo od malega dela plačuje prispevek za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni v višini 0,53 % ter 14 % dajatev, ki se namenja predvsem za financiranje štipendij ter izgradnji in vzdrževanju študentskih domov. Skupna obremenitev malega dela bo tako znašala 29,50 %. Predstavniki Študentske organizacije in študentskih servisov menijo, da je takšna obremenitev previsoka, medtem ko so jo predstavniki sindikatov podprli. Predstavniki delodajalcev pa so bolj kot višino obremenitve malega dela problematizirali hitrost in administrativni postopek najema delovne sile za krajša in občasna dela. Predlog zakona izhaja iz načela, da mora biti obremenitev malega dela ustrezno primerljiva z obremenitvijo delovnega razmerja. Sedanja 14 % obremenitev študentskega dela, v primerjavi z 38,2 % obremenitvijo delovnega razmerja, pomeni bistveno konkurenčno prednost študentskega dela, ki pa osebi, ki to delo opravlja ne nudi nobene socialne varnosti. Prednost malega dela, v primerjavi z delovnim razmerjem, je še vedno v nižji obremenitvi (8,7 % manjša obremenitev s prispevki za socialna zavarovanja) in v večji fleksibilnosti (sistem napotnic), prav tako malo delo ne predvideva drugih stroškov dela, ki bremenijo delovno razmerje kot npr. odpravnine, prevoz na delo, letni dopust ipd.

- Premajhna fleksibilnost malega dela v smislu hitrega reagiranja na potrebe pri delodajalcu
Delodajalci so predvsem izpostavili potrebo, da postopki in administracija za delodajalca ne bi bili prezahtevni in časovno dolgotrajni, saj je na potrebe globalnega trga potrebno reagirati zelo hitro, da se ohrani konkurenčnost podjetja.

Postopki potrjevanja napotnic bodo v največji možni meri potekali po sodobnih elektronskih poteh in bodo informacijsko podprti, zato ne predvidevamo bistvenega zamika od trenutka, ko bo delodajalec ponudil malo delo do dejanskega pričetka opravljanja malega dela. Čim bolj fleksibilno in administrativno neobremenjeni postopki najema delovne sile za krajša in občasna dela so tudi cilj zakona, vendar je potrebno zagotoviti varovalke v postopku, ki bodo onemogočale oziroma vsaj bistveno omejevale možnosti zlorab.

- Napotnica ali pogodba o malem delu
Sindikati so predlagali, da se namesto napotnice določi obveznost sklenitve pogodbe o malem delu, saj bo le ta zagotavljala večjo varnost osebi. Delodajalci v tem vidijo dodatno administrativno breme. Pripomba ni bila upoštevana, saj bo napotnica imela vse glavne elemente, kot jih sicer predvidena pogodbeno razmerje, napotnico pa bodo s podpisom potrdili oseba, delodajalec in organizacija, ki bo posredovala malo delo. Pravno varstvo v primeru neizpolnjevanja določb na napotnici se bo uveljavljalo po civilnem pravu. S podzakonskim aktom bo določen tudi obrazec napotnice, ki bo enoten za vse in bo del informacijskega sistema v podporo malemu delu (centralna evidenca).

- Dolžnost zagotavljanja zdravstvenih pregledov
Predstavniki delodajalcev so predlagali, naj zagotavljanje zdravstvenih pregledov ne bo dolžnost delodajalcev, saj bo to podaljšalo postopek najema delovne sile, hkrati pomeni administrativno oviro in dodaten strošek, ki ni ustrezen glede na to, da gre pri malem delu za občasno in priložnostno delo. Zakon o varnosti in zdravju pri delu sicer določa, da je delodajalec tisti, ki je dolžan zagotavljati zdravniške preglede. V dopoljenem predlogu zakona smo dolžnost zagotavljanja zdravstvenih pregledov prenesli na organizacije, ki posredujejo malo delo, sredstva za ta namen pa se zagotovi iz dajatve iz malega dela. Zakon tudi določa, da za dijake in študente kot ustrezno zdravniško spričevalo velja potrdilo o opravljenem rednem sistematskem pregledu – to potrdilo bo veljalo kot ustrezno za vsa dela, pri katerih ne obstaja posebno tveganje za zdravje in varnost pri delu (tak sistem velja že sedaj za študentsko delo).

- višina upravičenih stroškov organizacijam, ki posredujejo malo delo
S strani študentskih servisov in nekaterih posameznikov je bila posredovana pripomba, da je predviden 1,5 % dajatve, ki je namenjen pokrivanju stroškov za izvajanje dejavnosti posredovanja malega dela za organizacije, postavljena prenizko (v sedanjem sistemu namreč za svoje delovanje servisi zadržijo 4,5 % dajatve iz študentskega dela).
Pri določitvi višine upravičenih stroškov organizacijam se izhaja iz letnih poročil študentskih servisov in na podlagi realizacij iz preteklih let je zagotovljen dovolj velik obseg sredstev, da se pokrijejo v celoti stroški dela vseh trenutno obstoječih študentskih servisov, omejuje pa se predvsem višino upravičenosti materialnih in drugih stroškov. Iz letnih poročil je razvidno, da je poslovanje možno bistveno racionalizirati, saj med posameznimi servisi obstajajo velike razlike v uspešnosti in ekonomičnosti poslovanja. Meja upravičenih stroškov za organizacije se je po javni razpravi povečala na 2 odstotno dajatev, vendar predvsem zaradi

uvedbe novega upravičenega stroška za organizacije –tj. izvajanje in financiranje zdravniških pregledov upravičencev.

- delitev dajatve iz malega dela, v povezavi z omogočanjem avtonomnega študentskega organiziranja in financiranja obštudijskih dejavnosti

Študentska organizacija ter njene organizacijske enote, zavodi, katerih ustanoviteljica je ŠOS, študentski klubi in nekateri posamezniki, so tekom javne razprave izrazili skrb za nadaljnje zagotavljanje avtonomnosti študentskega organiziranja in sistemskega vira financiranja raznih nekomercialnih vsebin, ki imajo širši kulturni in družbeni pomen. V trenutnem sistemu ureditve študentskega dela je Študentska organizacija Slovenije upravljala s sredstvi za svoje delovanje in za financiranje obštudijskih aktivnosti študentov.

Predlog zakona o malem delu določa, da bo v okviru dajatve iz malega dela Študentska organizacija še vedno prejela del sredstev za svoje delovanje, medtem ko se bo del sredstev, ki je namenjen za izvajanje različnih projektov v okviru obštudijskih dejavnosti, delil na javnem razpisu. S tem se zagotovi večja transparentnost delitve sredstev in gospodarnejša poraba le-teh. Hkrati to pomeni tudi, da bodo dostop do teh sredstev imele vse organizacije, združenja ter drugi subjekti, ki izvajajo dejavnosti in projekte za mlade, dijake in študente. Zaradi kulturne vrednosti, ki izhaja iz storitev in produktov nekaterih zavodov, katerih ustanoviteljica je Študentska organizacija Slovenije, bo le-te vsebine potrebno podpreti tudi v okviru sredstev, s katerimi razpolaga Ministrstvo za kulturo.

Sredstva iz koncesijske dajatve imajo status parafiskalnih sredstev. To pomeni, da kadar ta sredstva Študentska organizacija in njene organizacijske oblike, dodeljujejo različnim subjektom na trgu, v skladu s svojimi poslovnimi načrti, predstavljajo za prejemnike državno pomoč. Sredstva iz dajatve bi morala biti tržnim subjektom, kot so na primer Radio Študent, Študentska založba, Študentska založba Litera, Zavod Šolt, Zavod Baletina ipd. dodeljena na transparenten način, in sicer na podlagi izvedenih javnih razpisov. V nasprotnem primeru se namreč s takšno dodeljeno državno pomočjo izkrivlja konkurenca na trgu.

- podvajanje zavarovalnih podlag za socialna zavarovanja

Študentska organizacija in nekateri posamezniki so v javni razpravi nasprotovali temu, da bi dijaki in študenti iz malega dela plačevali tudi prispevek za zdravstveno zavarovanje, saj so že zdravstveno zavarovani po svojih starših, na podlagi svojega statusa. Tudi brezposelne osebe, ki prejema denarno nadomestilo so zdravstveno zavarovane. Podobno velja tudi za upokojene, ki naj bi iz malega dela plačevali tudi prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, kljub temu, da že koristijo pravice iz tega zavarovanja, na podlagi že dosežene pokojninske dobe.

Plačevanje prispevkov za socialno varnost tudi iz malega dela pomeni upoštevanje načela »vsako delo šteje« - vsak, ki dela, tudi prispeva v socialne blagajne. To je pomembno tudi z vidika ohranjanja socialne države. V primerih, kjer se zavarovalne podlage prekrivajo, se bo prispevek plačeval solidarnostno.

- sestava strokovne komisije za spremljanje izvajanja malega dela

Socialni partnerji so zahtevali sodelovanje svojih predstavnikov v strokovni komisiji za spremljanje izvajanja malega dela. V prvotnem predlogu je bila sestava komisije v celoti predvidena iz predstavnikov ministrstva, pristojnega za delo. Predlog je bil upoštevan in v dopolnjenem predlogu zakona je določena naslednja sestava strokovne komisije:

- dva člana iz ministrstva, pristojnega za delo,
- en član iz ministrstva, pristojnega za finance,
- en član iz Inšpektorata Republike Slovenije za delo,
- en član iz Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje,
- enega člana imenujejo delodajalska združenja na ravni države,
- enega člana imenujejo sindikati, reprezentativni za območje države.

Zaradi potencialnega konflikta interesov, glede na naloge strokovne komisije, v strokovno komisijo ni vključenih predstavnikov upravičencev do malega dela (študentov, upokojenec in brezposelnih), ter predstavnikov organizacij, ki posredujejo malo delo.

- obseg sredstev za rizični sklad

Vsi udeleženci javne razprave so pozdravili idejo o enotnem rizičnem skladu, pojavili pa so se dvomi nekaterih, da sredstva iz 0,3% dajatve iz malega dela ne bodo zadoščala za pokritje potreb v primerih neplačila delodajalca.

V dopolnjenem predlogu zakona se sredstva za rizični sklad, kritje stroškov vodenja in vzdrževanje centralne evidence o malem delu ter za izvajanje inšpekcijskega nadzora, zbirajo v skupni proračunski sklad, v pristojnosti Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, v višini iz 1,0% dajatve. Na ta način se omogoči možnost hitrega reagiranja v obliki prerazporeditve sredstev med nameni, predvsem v primerih povečanih potreb rizičnega sklada. V kolikor pa bodo sredstva, ki se bodo zbirala v proračunskem skladu presejala potrebe v koledarskem letu, se bo višek sredstev namenil za štipendije.

Večjo plačno disciplino delodajalcev bomo dosegli tudi z blokado pri potrjevanju napotnic vsem delodajalcem, ki imajo neporavnane obveznosti iz malega dela. Zaradi varovalk, ki so vgrajene v sistem napotnic, pa bosta dokazovanje dolga in izterjava uspešnejša.

- Kazenske določbe

S stališča delodajalcev so predvidene globe previsoke, predvsem menijo, da bi bilo potrebno določiti različne višine glob glede na velikost delodajalca; predlagajo tudi, da se črta globa za odgovorno osebo samostojnega podjetnika-posameznika (1.000 eurov).

Pripomba je bila deloma upoštevana, saj je uvedena nižja globa za male delodajalce z do vključno 10 zaposlenimi (v to skupino sodi tudi večina nevladnih organizacij), prav tako je črtana globa za odgovorno osebo samostojnega podjetnika – posameznika. V pripravi je tudi sprememba Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno, kjer se tudi predvideva dvig višine glob, saj nadzorni organi ugotavljajo, da globe kot so predpisane sedaj, niso ustrezne in nimajo želenega učinka.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Ocena finančnih posledic predloga zakona za državni proračun

Ocena in opis finančnih posledic za vzpostavitev in za vzdrževanje centralne evidence o malem delu, vključno z informacijsko podporo rizičnemu skladu:

Glede na obseg in potrebno infrastrukturo, vključno s strojno opremo, znaša ocena potrebnih finančnih sredstev za izgradnjo informacijskega sistema in nakup ustreznih komunikacijske in strežniške infrastrukture, okvirno 2,0 mio eurov. Strošek vključuje izgradnjo treh kompleksnih sklopov informacijske podpore (evidenca malega dela, rizični sklad, ponudba in povpraševanje), ki bodo morali biti implementirani v naprednih spletnih tehnologijah, podpirati elektronsko poslovanje, se povezovati po elektronski poti z ostalimi uradnimi evidencami, zagotavljati dostope zunanjim institucijam, podjetjem in fizičnim osebam ter vsebovati tudi poročevalski sistem. Izgradnja sistema bo morala biti realizirana v izredno kratkem času, zato bo potrebno zagotoviti sredstva v ta namen v okviru Rebalansa Proračuna Republike Slovenije za leto 2011 in sicer v okviru Področja porabe trga dela.

Zaradi specifičnosti javnega naročila, ki bo moralo biti pripravljeno v zelo kratkem času, bo Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje potreboval pomoč zunanjega strokovnjaka za pripravo razpisne dokumentacije za izvedbo projekta (tehnološko arhitekturne specifikacije, funkcijske specifikacije, itd) ter svetovanje pri postopkih izvedbe razpisa. Finančna ocena stroška za zunanjega svetovalca znaša 40.000 eurov, sredstva pa bo Ministrstvo Republike Slovenije za delo, družino in socialne zadeve zagotovilo v Proračunu 2010 v okviru Področja porabe trga dela.

Zavod za zaposlovanje ocenjuje stroške za vzdrževanje in vodenje centralne evidence na letnem nivoju od 300.000 do 600.000 eurov, vendar ta strošek ne bo bremenil Proračuna Republike Slovenije, temveč se bo zagotavljal iz dajatve iz malega dela.

Ostali stroški, ki bodo nastali kot posledica uveljavitve Zakona o malem delu, ne bodo bremenili proračuna Republike Slovenije.

Ocena finančnih posledic z vidika prispevkov za socialna zavarovanja:

Iz malega dela se bodo plačevali naslednji prispevki:

- delodajalec je zavezanec za plačilo prispevka za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni, po stopnji 0,53 %,
- upravičenec je zavezanec za plačilo prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje po stopnji 9,01%, in zdravstveno zavarovanje Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije po stopnji 5,96 %.

Navedene prispevke se plačuje ne glede na to ali malo delo opravi študent, dijak, upokojenec ali brezposelna oziroma druga neaktivna oseba. Prispevek delodajalca se obračuna in plača na bruto plačilo za malo delo upravičencu, prispevka upravičenca pa se obračunata in plačata od bruto plačila za malo delo upravičencu.

Ob predpostavki, da bo obseg malega dela v bruto izplačilih ostal enak, kot obseg študentskega dela v letu 2008, tj. okvirno 341,5 mio eurov (**predpostavka 1**), je oceniti, da bo skupna višina prispevkov za socialna zavarovanja iz malega dela vsako leto znašala okvirno 52,9 mio eurov, od tega 30,7 mio eurov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, 22,2 mio eurov za zdravstveno zavarovanje.

vrsta prispevka	%	ocena sredstev na leto, pod predpostavko 1; v EUR,	ocena sredstev na leto, pod predpostavko 2; v EUR
PIZ	9,01%	30.765.350,73	39.994.955,94
OZZ	5,96%	20.350.886,83	26.456.152,88
za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni	0,53%	1.809.726,51	2.352.644,47
skupaj	15,50 %	52.925.964,07	68.803.753,29

Opomba: Obseg študentskega dela je v letu 2009 upadel za približno 10 % v bruto izplačilih, kar je predvsem posledica gospodarske krize, ki je v preteklem letu močno vplivala na gospodarstvo in zaposlovanje v Republiki Sloveniji. Glede na ugodnejše gospodarske trende v EU, je oceniti, da je za potrebe ocene finančnih posledic tega zakona ustrezneje uporabiti podatke o obsegu dela dijakov in študentov iz leta 2008.

Ocena finančnih posledic predloga zakona na druga javna finančna sredstva

Ocena finančnih posledic z vidika dajatve iz malega dela:

Iz malega dela delodajalec plačuje tudi dajatev v višini 14 %, od tega se bo več kot polovica vseh sredstev iz dajatve iz malega dela namenila za štipendije in izgradnjo bivanjskih zmogljivosti za študente. Del sredstev se bo namenilo za projekte, namenjene študentom in upokojenecem. Ta sredstva, razdeljena glede na obseg malega dela po ciljnih skupinah, se bodo podeljevala na javnem razpisu, na katerega bodo lahko kandidirale vse organizacije oz. združenja študentov in upokojenecov ter drugi izvajalci aktivnosti za navedeni ciljni skupini. 4 % sredstev iz dajatve, ustvarjene z malim delom brezposelnih in drugih neaktivnih oseb, pa se bo namenil za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja.

Izvajanje omenjenih projektov in financiranje predvsem kadrovske štipendij ter izgradnje študentskih domov, bo za ciljne skupine pomenilo veliko dodatno vrednost in vplivalo na njihov socialni položaj in kakovost življenja, ne da bi to povzročalo dodatne odhodke iz proračuna.

Stroški posredovanja malega dela in spremljanja ter evidentiranja izvajanja malega dela ne bodo bremenili proračuna Republike Slovenije, saj bodo sredstva v ta namen zagotovljena v okviru dajatve iz malega dela.

Tabela: Pregled delitve dajatve po namenih, pod predpostavko, da bo obseg malega dela v bruto izplačilih ostal enak, kot obseg študentskega dela v letu 2008

PREDLOG DELITVE DAJATVE	% od dajatve iz malega dela	Predvidena sredstva v eur
-------------------------	-----------------------------	---------------------------

Sklad za razvoj kadrov in štipendije	5,0%	17.072.892
Proračunski sklad Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo	2,0%	6.829.157
stroški organizacij	2,0%	6.829.157
stroški podpornih struktur: rizični sklad, vodenje in vzdrževanje evidence ter izvajanje in špekcijskega nadzora	1,0%	3.414.578
ločeno po ciljnih skupinah za ŠOS, za projekte mladih in upokojujencev ter za APZ	4 %	13.658.313
SKUPAJ	14 %	47.804.096,58

Sredstva iz dajatve (razen 2 %, ki jih bo za kritje stroškov obdržala organizacija, ki posreduje malo delo) se bodo zbirala v dveh proračunskih skladih in sicer:

- 2 % v proračunskem skladu Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo (že obstoječ),
- 10 % v proračunskem skladu Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve (se ustanovi z Zakonom o malem delu).

Prihodki novo ustanovljenega proračunskega sklada Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve so strogo namenski in se porabljajo na način in za namene, določene z zakonom. Poraba sredstev se predvideva samo v okvirju sredstev proračunskega sklada.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva za vzpostavitev centralne evidence o malem delu, vključno z nakupom strojne in komunikacijske opreme so zagotovljena za leto 2010 na proračunski postavki 7869 Spremljanje, nadzor in evalvacija programov na področju trga dela, za leto 2011 pa bodo zagotovljena z rebalansom proračuna za leto 2011 in sicer s prerazporeditvijo sredstev iz proračunskih postavk 4432 Dejavnost zavoda za zaposlovanje in 9642 Štipendije sklada za razvoj kadrov in štipendije.

Ostali stroški, ki bodo nastali kot posledica uveljavitve Zakona o malem delu, ne bodo bremenili proračuna Republike Slovenije, temveč se bodo sredstva zagotavljala iz proračunskega sklada, kamor se bo namenjala dajatev iz malega dela.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona o malem delu ne posega v pravo EU.

Študentsko delo v Sloveniji ter odziv EU nanj

EU na področju zaposlovanja nima neposredne pristojnosti določanja politike, temveč deluje po odprti metodi koordinacije med državami članicami, izdaja smernice in priporočila (guidelines and recommendations). Predvsem se na ravni EU države članice dogovorijo o skupnih ciljih, ki jih EU želi doseči (Lizbonska strategija in smernice za zaposlovanje), način za doseg le-teh pa prepušča nacionalnim politikam v okviru Nacionalnih programov reform. Države članice morajo letno poročati o doseganju lizbonskih ciljev, poročila pa so podvržena t.i. Cambridge review – letnemu pregledu napredka reform (Nacionalni program reform). Evropska komisija na podlagi teh pregledov letno pripravi oceno uspešnosti implementacije in priporočila za vsako državo članico posebej (Annual progress report and Annual country assessments). Evropska Komisija je v letnem poročilu za leto 2008 in za leto 2009 Slovenijo posebej opozorila na zaostajanje reformiranja študentskega in pogodbenega dela kot dejavnikov segmentacije trga dela, ki delavcem ne nudi ustrezne socialne varnosti in pravic iz dela ter izdala priporočilo, da Slovenija uredi področje študentskega dela v okviru pristopa fleksibilne varnosti.² Tudi za leto 2010, na podlagi letnega pregleda Nacionalnega programa reform za Slovenijo (Cambridge review), ki je potekal jeseni 2009, je Slovenija dobila priporočilo v zvezi s študentskim delom: v Cambridge Review Fiche 2009 Slovenia (dokument ni javno dostopen) Evropska komisija ugotavlja, da »Slovenija še ni implementirala nobenih ukrepov v zvezi s t.i. študentskim delom, ki v Sloveniji predstavlja paralelni trg dela.« V začetku meseca maja 2010 je EK objavila t.i. »ozka grla (bottlenecks)« v posameznih državah EU, kjer je kot pereč problem Slovenije znova poudarjen obstoječi sistem študentskega dela, ki nima časovnih omejitev.

Opredelitev koncepta »občasnega (začasnega) »dela v EU

Na ravni EU je občasno delo izenačeno z definicijo začasnega dela skladno z Direktivo Sveta 91/383/EGS z dne 25. junija 1991 s katero se dopolnjujejo ukrepi za spodbujanje izboljšav glede varnosti in zdravja pri delu za delavce z delovnim razmerjem za določen čas ali z začasnim delovnim razmerjem (Ur.l. EU L 206, 29.7.1991, p. 19–21) in Direktive 2008/104/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela (Ur.l. EU L 327, 5.12.2008, p. 9–14), kjer je delo preko agencije za začasno delo mogoče opredeliti kot »začasno delovno razmerje med agencijo za začasno zaposlovanje, ki je delodajalec, in delavcem, kadar slednji dobi nalogo, da dela za in pod nadzorom podjetja in/ali ustanove, ki uporablja njegove storitve.« (člen 1 (2) Direktive 91/383/EGS).

Začasni delavec agencije je zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela, s katero ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje in je, preko poslovne pogodbe, napoten v podjetje uporabnika, kjer začasno dela pod nadzorom in v skladu z navodili tega podjetja (člen 3 (1) (c) Direktive 2008/104/ES). Vsi začasni delavci morajo imeti pravico do osnovne zaščite od prvega dne zaposlitve v podjetju uporabnika, skupaj s pravico do ugodnosti iz delovnega razmerja, enakega plačila in socialnega varstva, enako kot neposredno zaposleni delavci. Plača je izrecno vključena (člen 3). Direktiva določa tudi pravico do zastopanja (člen 7).

Začasno delo agencij hitro narašča v skoraj vseh evropskih državah, kot del splošnega gibanja v smeri večje prožnosti pri zaposlovanju. Ocenjuje se, da več kot tri milijone delavcev v EU, trenutno zaposlenih preko agencij za začasno zaposlovanje in številke še rastejo. Velik del dela preko agencij za začasno delo opravljajo nizko kvalificirani delavci. Stopnja ureditve dela agencij s strani držav članic EU, se giblje od zelo stroge do zelo prožne, od zakonodajne ureditve do ureditev s kolektivno pogodbo ali celo kodeksi ravnanja. Ureditev delovnega razmerja v agenciji za začasno zaposlovanje ne vključuje samo delodajalca in zaposlenega, ampak tudi tretjo osebo kot uporabnika storitev, ki jih agencija in zaposleni nudijo.

Konec 90-ih let prejšnjega tisočletja so socialni partnerji začeli socialni dialog z namenom oblikovanja okvirnega sporazuma o urejanju dela agencij za začasno zaposlovanje v EU. Šele sklenitev dveh ključnih

² Glej: http://ec.europa.eu/growthandjobs/pdf/european-dimension-200812-annual-progress-report/annualass_en.pdf ter http://ec.europa.eu/archives/growthandjobs/pdf/european-dimension-200812-annual-progress-report/annualass_detail.pdf

pogodb med socialnimi partnerji leta 2008 je ustvarila pogoje za sprejetje direktive. Tudi ureditev čezmejnega opravljanja agencijskih storitev za začasno zaposlovanje že obstaja v obliki Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 96/71/ES, z dne 16. decembra 1996, o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (*Ur.l. EU L 18, 21.1.1997, p. 1–6*). V praksi ta direktiva zajema nadnacionalne napotitve delavcev za določen čas, in zahteva, da osnovni delovni pogoji in pogoji zaposlovanja, ki veljajo v državi gostiteljici, tako za nacionalne kot napotene delavce, če so ti zaposleni v podjetju s sedežem v drugi državi.

Opredelitev pojma »priložnostni delavec«

Na ravni EU je priložnostni delavec, prav tako kot občasni delavec, definiran kot delavec z začasno pogodbo o zaposlitvi s splošno omejenimi pravicami do nadomestil in le malo ali nič varnosti zaposlitve. Omenjeno je razvidno iz Direktive Sveta 91/533/EGS z dne 14. oktobra 1991, o obveznosti delodajalca, da zaposlene obvesti o pogojih, ki se nanašajo na pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje (*Ur.l. EU L 288, 18/10/1991 str. 0032 – 0035*). Ta v členu 1 (1) opredeljuje področje uporabe: »Ta direktiva se uporablja za vsakega plačanega zaposlenega, ki ima pogodbo o zaposlitvi ali je v delovnem razmerju, kot to razmerje opredeljuje in/ali ureja veljavna zakonodaja države članice.«, ter v členu 1 (2) (b) dodaja, da direktiva velja za zaposlitve »priložnostne ali specifične narave«, vendar ob tem dodaja rezen v primerih, ko je neuporaba direktive objektivno upravičena. Obseg direktive je odvisen od utemeljitve, zato ne izključuje možnosti, da je priložnostna narava dela, delovno razmerje (ali celo pogodba), izključena je le možnost, da stranki sami izločita razmerje iz področja uporabe direktive.

Sodišče Evropskih skupnosti je razvilo opredelitev "objektivne utemeljitve" na podlagi »posredne diskriminacije na podlagi spola« (Bilka-Kaufhaus GmbH v. Karin Weber von Hartz, zadeva 170/84, (1984) ECR 1607, odstavek 37), da "kjer primerna izbrana sredstva za doseg cilja ustrezajo resničnim potrebam s strani podjetja, zaradi uresničevanja zastavljenega cilja in so potrebna za ta namen."

Okvirni sporazum o delu s krajšim delovnim časom, sklenjenim med UNICE, CEEP in ETUC omogoča izključitev (v celoti ali delno) s področja uporabe sporazuma "delavce s krajšim delovnim časom, ki delajo na priložnostni osnovi" na podlagi objektivnih razlogov (Direktiva Sveta 97/81/ES z dne 15. decembra 1997, o okvirnem sporazumu o delu s krajšim delovnim časom, sklenjenim med UNICE, CEEP in ETUC, *Ur.l. EU L 14, 20.1.1998, p. 9–14*).

Spremembe na trgu dela EU

Koncept »ekonomsko odvisni delavec«

V začetku tega tisočletja sta se v EU razvila dva koncepta, ki podpirata občasno in priložnostno delo, in sicer: koncept »ekonomsko odvisnega delavca« in koncept varne prožnosti.

Pojem "ekonomsko odvisni delavec" pade med dva uveljavljena koncepta - zaposlovanje in samozaposlovanje. Nanaša se na tiste delavce, ki ne ustrezajo tradicionalni opredelitvi zaposlenih, ker nimajo klasične pogodbe o zaposlitvi. Vendar pa, čeprav je takšen delavec formalno "samozaposlen", je dejansko ekonomsko odvisen od enega samega delodajalca za svoj vir dohodka.

Status teh delavcev pade med samozaposlitve in odvisne zaposlitve, saj imajo nekatere značilnosti obeh oblik. Prvič, so uradno samozaposleni, v tem, da navadno imajo neke vrste "naročilo storitev" pri delodajalcu. Drugič, so odvisni od enega samega delodajalca za vse ali večino svojih prihodkov. Kljub tem podobnostim z redno zaposlenimi delavci, pa ekonomsko odvisni delavci na splošno nimajo zaščite, ki je dana zaposlenim z zakonom in kolektivnimi pogajanjmi, vključno z določbami o zdravju in varnosti.

Večina držav članic se je pridružila mnenju Evropskega parlamenta, da je opredeljevanje pojmov delavcev in samozaposlenih v okviru prava Skupnosti zapleteno. Priznali so, da se je to še bolj zapletlo zaradi

čezmejnega opravljanja storitev. Večina držav članic se želi pri reševanju teh problemov opreti na nacionalno pravo in dobro preskušene pravne postopke. Tako kot mnogi socialni partnerji so naklonjene stališču, da mora opredelitev delavca na podlagi večine direktiv delovnega prava ostati v pristojnosti držav članic.

Večina držav članic in socialnih partnerjev nasprotuje uvedbi, nove vmesne kategorije, kot je tako imenovani „ekonomsko odvisni delavec“. Celo države članice, kjer omenjeni koncept v nacionalnem pravu že obstaja, kot na primer v Italiji, so imele zadržke glede tega, ali je mogoče določiti nedvoumno opredelitev na evropski ravni. Vendar združenje BusinessEurope priznava, da se lahko pridobi nekaj dodane vrednosti z izmenjavo izkušenj v zvezi z vplivi takih ukrepov, tako da se lahko države članice učijo ena od druge. Sindikati dajejo prednost preusmeritvi področja uporabe delovnega prava preko nacionalnih reform z namenom širitve zaščite, povezane z običajno pogodbo o zaposlitvi, na vse delavce (COM(2007) 627 konč., 24.10.2007: 7).

S spremembami na trgu dela se je v EU tudi sicer povečeval delež delovnih razmerij s krajšim delovnim časom in delovnih razmerij za določen čas. Te oblike zaposlovanja so morda prispevale k lažjemu vstopu na trg dela in povečale stopnje zaposlenosti v Evropi. Vendar pa so delavci za določen čas običajno manj produktivni, saj so upravičeni do manj usposabljanj, ki jih financira delodajalec³, in so pogosteje vpleteni v nesreče pri delu⁴. Zanje obstaja tudi nevarnost, da bodo trajneje ostali v delovnem razmerju za določen čas. Le nekaj več kot polovica delavcev s pogodbami za določen čas po šestih letih dobi pogodbo za nedoločen čas⁵ – v primerjavi z več kot tremi četrtinami tistih, ki so že od začetka imeli pogodbo za nedoločen čas. (COM(2007) 359 konč., 19.8.2008, Ur.l. EU C 211/15: 49)

Koncept »varne prožnosti (flexicurity)«

Koncept varne prožnosti se razlaga različno. Evropska komisija je koncept opredelila v svojem sporočilu (COM(2007) 359 konč.) kot »celostno strategijo za hkratno okrepitev prožnosti in varnosti na trgu dela«. Ta opredelitev je bila uporabljena tudi v sklepih izrednega vrha 7. maja 2009 v Pragi in ostalih posledično nastalih dokumentih. Ob tem je potrebno opozoriti na štiri načela varne prožnosti, ki so definirana v omenjenem sporočilu: »Po eni strani gre pri prožnosti za uspešno obvladovanje razvojnih sprememb (prehodov) v življenju posameznika: od šole do zaposlitve, od ene zaposlitve k drugi, med brezposelnostjo ali neaktivnostjo in zaposlitvijo ter od dela k upokojitvi. To ne pomeni, da je treba dati podjetjem več svobode pri zaposlovanju ali odpuščanju, kakor tudi ne pomeni, da so pogodbe za nedoločen čas zastarele. Gre za to, da se delavcem omogoči, da lažje najdejo boljše delovno mesto, da se spodbudi mobilnost navzgor in optimalni razvoj talentiranih ljudi. Prožnost pa obsega tudi prožno organizacijo dela, ki omogoča hiter in učinkovit odziv na nove potrebe ter spretnosti in znanja pri proizvodnji, in spodbujanje usklajevanja delovnih in zasebnih obveznosti. Pri varnosti pa gre po drugi strani za več kot zgolj za varnost, da posameznik ohrani svoje delovno mesto: gre za to, da se ljudem zagotovijo spretnosti in znanja, s katerimi bodo lahko napredovali na svoji poklicni poti, in da se jim pomaga pri iskanju nove zaposlitve. Gre tudi za ustrezna nadomestila v primeru brezposelnosti, s katerimi se olajša prehod. Nenazadnje pa zajema možnosti usposabljanja za vse delavce, zlasti za nizkokvalificirane in starejše delavce«. (Mnenje EESO, Ur.l. EU C 318/01, 23.12.2009: 2)

Koncept varne prožnosti tudi sicer predstavlja odgovor na vedno višje zahteve globalizacije, konkurenčnosti in večje prilagodljivosti delavcev in podjetij. Varna prožnost ima več aspektov in sicer predstavlja dano situacijo, analitični instrument ter po drugi strani rezultat uspešne strategije. Povezuje se s fleksibilnostjo trga dela (zunanja varna prožnost), organizacije dela (notranja varna prožnost) in delovnih razmerij. Predvsem je velik poudarek podan fleksibilnim oblikam pogodbenih delovnih ureditev, aktivnim politikam zaposlovanja, vseživljenjskemu učenju ter modernim socialnim sistemom.

³ Assessing the impact of labour market policies on productivity: a difference-in-differences approach OECD Social, Employment and Migration Working Papers, št. 54, 2007 URL: <http://www.oecd.org/dataoecd/27/20/38797288.pdf>

⁴ European Working Conditions Survey (Evropska raziskava o delovnih razmerah), Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer

⁵ Ključni izzivi, s katerimi se srečujejo evropski trgi dela: skupna analiza evropskih socialnih partnerjev (Key challenges facing European labour markets: A joint analysis of European social partners), oktober 2007.

Tabela 1: Primerjava koncepta klasične in fleksibilne zaposlitve

<i>glavne značilnosti standardne zaposlitve</i>	<i>glavne značilnosti fleksibilne zaposlitve</i>
Številni avtorji kot opredeljujejo naslednje: - polni delovni čas (vsaj 30 ur tedensko), - stalnost zaposlitve (vsaj eno leto), - stacioniranost delovnega mesta, - plačanost, - stalnost delovnega časa (od ponedeljka do petka med 7. in 18. uro) - delo za določenega delodajalca	- skrajšan/polovični delovni čas, - nereden, neenakomeren delovni čas, delo na poziv, - občasnost, začasnost, sezonski značaj, - samozaposlenost, - delo doma in - siva ekonomija oziroma delo na črno

Vir: Precarious' Non-Standard Employment – A Review of the Literature. 2002. Labour Market Policy Group. Department of Labour

Tabela 2: Vrste fleksibilnih oblik zaposlovanja glede na temeljne dimenzije zaposlitve

Čas	Pogoji dela/zaposlovanja	Prostor
delo za določen čas	delitev dela	različna in spremenljiva lokacija dela
delo s skrajšanim delovnim časom	kombiniranje nalog večjega št. del. mest	delo na domu
gibljiv delovni čas	rotacija delovnih mest	delo, podprto z IKT
zgoščen delovni teden	delitev delovnega mesta	delavci na daljavo
fazna, delna upokojitev	pogodbe za opravljeno delo	
sezonski delavci	neodvisni delavci v svobodnih poklicih	
priložnostni delavci	neodvisni izvajalci	
delavci na klic	svetovalci	
začasna prekinitve kariere	delavci, najeti prek zaposlitvenih agencij	
prostovoljno reducirani delovni čas	sposojeni delavci	
podaljšanje delovnega časa	nadomestni delavci	
nadurno delo	delavci drugih podjetij, v katera posamezna podjetja 'izvažajo' posamezne sklope opravil	
izmensko delo	pomožni delavci	
	delavci, ki jih subvencionira država	

Vir: Kanjuo Mrčela, Ignjatovič V: Svetlik, Ilič 2004

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) je v svojih mnenjih večkrat poudaril, da varna prožnost ne pomeni enostranskega in nezakonitega zmanjševanja pravic delavcev. Evropski socialni partnerji so države članice pozvali, naj pregledajo in po potrebi prilagodijo delovno pravo, sisteme za zaščito delovnih mest in skupaj s socialnimi partnerji tudi prakse kolektivnih pogajanj, s ciljem »zagotoviti optimalno ravnotežje med prožnostjo in varnostjo za vse vrste delovnih razmerij ter ustrezno varnost za delavce z vsemi oblikami pogodb, da bi tako odpravili razdrobljenost trgov dela«. Zaradi vse pogostejših razprav o varni prožnosti so se tudi v državah članicah začele razprave o tej temi in v nekaterih so bili sprejeti usmerjeni ukrepi.

Ob tem pa je EESO v svojem mnenju, dne 19.8.2008 (COM(2007) 359 konč.), poudaril, da ni enotne rešitve za vse sisteme in da bo »ustrezna kombinacija« za posamezne države članice različna. EESO je še opozoril na naraščajočo zunanjo prožnost in možnosti, da se tako povečanje izravna s krepitvijo politik trga dela ali določb socialne varnosti. Namesto tega bi se morali osredotočiti na druge razsežnosti, da bi ustvarili razmere, ki bi koristile vsem⁶. Varna prožnost prav tako pomeni, da je treba določiti ravnovesje med

pravicami in dolžnostmi delodajalcev ter delavcev, v okviru tega pa se pogajati o uravnoveženih in pravičnih mehanizmih.

Glede na vse zgoraj navedeno je jasno, da popolne primerjave med prožnostmi v sistemih trga dela držav članic ni mogoče narediti, saj so v vsaki državi članici EU te oblike specifične glede na obstoječe socialne sisteme, zgodovino, ekonomsko razvitost in definicije delovnega razmerja v posamezni nacionalni zakonodaji.

ITALIJA

Začasno (*lavoro temporaneo*) in priložnostno delo (*lavoro occasionale*) je navadno omejeno na določeno obdobje in variira od nekaj ur do nekaj mesecev, z možnimi prekinitvami. Polovični delovni čas (*lavoro a tempo parziale* or *lavoro part-time*), pa je lahko začasno ali stalno delo za krajši delovni čas, t.j. 20 ur tedensko.

Priložnostna dela so navadno za nizko kvalificirane delavce, kjer je večina delavcev tujcev (predvsem Albanci in Severni Afričani). Zaradi preprečevanja zlorabe delavcev zato je predpisana spodnja meja plačila, ki ne sme biti manjša od minimalne plače oziroma enaka primerljivim delovnim mestom in delu zaposlenih za nedoločen čas. Občasna in priložnostna dela v Italiji navadno obsegajo:

- pisarniška in tajniška dela (ki so navadno bolje plačana, predvsem če gre za usposobljeno osebo, tudi povpraševanje je veliko v večjih mestih),
- dela v gradbeništvu (velikokrat preko agencij za zaposlovanje kot npr. Manpower),
- prodajalci v trgovinah in butikih, ki so iskani predvsem v času božiča in razprodaj,
- vrtnarjenje v zasebnih vrtovih, v javnih parkih in vrtnih centrih, zlasti spomladi in poleti,
- prodaja sladoleda, hladne pijače in hitre prehrane poleti (na primer na plažah),
- delo na jahtah, ki delujejo iz obalnih letovišč ali delo v podpalubju na trajektih (za slednje velikokrat zaposlujejo tujce),
- pisci in prevajalci lahko najdejo delo v italijanskih podjetjih, ki želijo poslovati z angleško govorečim svetom,
- opravljanje tržnih raziskav,
- delo kot varnostnika (dolg delovni čas za nizko plačo),
- nega in pomožne zdravstvene storitve v bolnišnicah, klinikah in domovih za ostarele,
- raznašanje časopisov, revij in propagandnega materiala,
- kurirsko delo,
- prevažanje, vključno z inštruiranjem in vozniki tovornjakov, prevoz vozil za proizvajalce in za družbe za najem avtomobilov,
- razna druga dela kot je čiščenje pisarn in varovanje otrok.

AVSTRIJA

Za posredovanje dela oz. delavcev se uporabljata izraza *Arbeitnehmerleihe* in *Arbeitnehmerüberlassung*. Dogovor temelji na pogodbi za dobavo dela, sklenjeni med dvema podjetjema (najemodajalcem in najemnikom storitve). Po tej pogodbi, najemodajalec posreduje enega svojih zaposlenih za določeno obdobje za izvajanje določenih dela pri najemniku. V tem času najemnik lahko uporablja delavca za dogovorjena dela (*Leiharbeitnehmer*) na enaki podlagi kot svoje redno zaposlene, vendar morajo v zameno dati najemodajalcu ustrezno plačilo (običajno dogovorjeni znesek denarja). Pravno formalno pogodbeno razmerje obstaja samo med najemodajalcem in najemnikom ter najemodajalcem in priložnostno zaposlenim.

Priložnostno oddajanje del je dovoljeno na podlagi krovnega zakona (*Arbeitskräfteüberlassungsgesetz*). Vključeni pa morajo upoštevati število pravnih zahtev, katerih glavni namen je zaščita teh delavcev pred izkoriščanjem. Delavcev ne smejo dati v najem brez njihovega soglasja (v primerih, ko je najemodajalec agencija za priložnostno zaposlovanje, se navadno poda splošno soglasje s strani delavca na začetku

⁶ Mnenje EESO z dne 11. julija 2007 o fleksivarnosti (Razsežnost notranje prožnosti – Kolektivna pogajanja in vloga socialnega dialoga kot instrumentov urejanja in preoblikovanja trgov dela), poročevalec g. Janson (UL C 256, 27.10.2007), točka 1.1.

sklenjenega pravnega razmerja z agencijo in za vsako priložnostno delo posebej). Hkrati zakon jasno določa, da takšna uporaba začasno zaposlenih ne sme negativno vplivati na plačilo in delovne pogoje ali ogroziti delovna mesta v podjetju, ki takšne ljudi najema. Zakon definira najemnika kot delodajalca v smislu predpisov o varstvu zaposlenih, kar zadeva varnost in zdravje pri delu ter varstva, ki ureja zaposlovanje posebnih skupin (solidarna odgovornost). Za opravljanje oddajanja del kot podjetje oziroma agencija (to je s pridobitnim namenom), mora podjetje - najemodajalec pridobiti uradno dovoljenje, ki se dodeli le, če predloži dokazilo o usposobljenosti in osebni integriteti. Posebne zakonske določbe vključujejo določbo, da mora biti osnovna pogodba sklenjena med najemodajalcem in zaposlenim, ki določa plačo delavca in časovne presledke, v katerih bo ta izplačana, pravico do dopusta, delovni čas, odpovedni rok, in države, v katerih se zaposlenega lahko posreduje v delo. Določbe, ki omejujejo pravico do plačila na obdobje zaposlitve pri najemnem podjetju, so prepovedane, saj zakon določa, da se delavcu pravica do plačila nadaljuje tudi v času, ko najemodajalec ne zagotavlja posredovanja dela. V času zaposlitve pri najemniku pa je slednji odgovoren za vsa izplačila delavcu, ki morajo temeljiti na kolektivni pogodbi in plači primerljivih delavcev najemnika za enako delo.

Konec novembra 2009 je senat odobril nov predlog glede zaposlovanja za priložnostna dela. Stari Odlok je dovoljeval za priložnostno delo pri istem naročniku največ 5000 EUROV plačila in 30 dni dela v koledarskem letu. Sprejetje novega predloga sedaj določa, da se priložnostna dela omejena na javne oziroma socialne službe (nega starejših in invalidnih oseb, pomoč na domu, itd), ne iztečejo po 30 dneh, temveč po 240 urah.

Občasno delo v Avstriji je predvsem delo sezonske narave – poleti, predvsem pa pozimi v smučarskih središčih. Takšno delo oglašujejo agencije za posredovanje dela, sama pogodba pa se sklene med delavcem in zaposlovalcem.

NEMČIJA

Posamezniki razvrščeni v kategorijo GERINGFÜGIG BESCHÄFTIGTE («obrobni» s skrajšanim delovnim časom) delajo manj kot 15 ur na teden in katerih dohodek ne presega sedmina od mesečne plače oziroma šestine vseh prihodkov, niso predmet zavarovanja za primer brezposelnosti, zdravstvenega zavarovanja ali obveznega pokojninskega zavarovanja. Poleg tega plačajo samo pavšalni davek od dohodkov 15 %. To dejansko pomeni izvzetje dohodkov od dela do 400 € od prispevkov za socialno varnost zaposlenih (ter davka) in uvedbo degresivne subvencije za zaslužek med 401 in 800 €.

To velja tudi za posameznike, katerih dohodki ostajajo znotraj teh meja in katerih občasne zaposlitve v določenem letu skupaj ne znašajo več kot dva meseca ali 50 dni.

V tej kategoriji je več kot 6 milijonov zaposlenih, predvsem zaposleni na področju zdravstvene nege, kurirskih storitev, izobraževanja in mentorstva, prodaje na drobno, in kot vozniki. Tako imenovane gospodinje predstavljajo okoli dve tretjini "obrobnih" delavk s skrajšanim delovnim časom, dijaki in študenti pa predstavljajo približno petino.

Študenti iz Evropske unije in držav EGS (z izjemo Estonija, Latvija, Litva, Poljska, Slovaška, Slovenija, Češka in Madžarska), kot tudi državljani Švice, lahko delajo neomejeno. Študenti, ki niso državljani EU (vključno z zgoraj navedenimi državami) lahko delajo 90 dni ali 180 polovičnih delovnih dni na leto. Vsako delo, ki presega ta rok mora odobriti Zvezna agencija za delo (Bundesagentur für Arbeit) prek lokalnih oddelkov za tujce (Ausländerbehörde). To ne velja za študente na delovnih mestih na univerzi.

Splošno pravilo pri študentskem delu je, da ne sme delati več kot 20 ur v tednu, sicer ni več vpisan v študij kot redni študent. Nad polovičnim delovnim časom se študent šteje kot zaposlen in plača tudi zneske za zdravstveno, socialno in pokojninsko zavarovanje. Ta omejitev velja tudi v času med semestri (počitnice) in za delo med vikendom ali ponoči.

V mesecu maju je bila objavljena študija o **Fleksibilnih oblikah zaposlovanja v Nemčiji**, ki dokazuje, da so fleksibilne oblike velikokrat tiste, ki ustvarjajo novo zaposlovanje v rednih oblikah zaposlovanja in da prožno zaposlovanje pogosto služi kot odskočna deska za tiste, ki iščejo delo oziroma zaposlitev. Predvsem to

velja za brezposelne in neaktivne, ki jim fleksibilne oblike pomenijo (ponovno) vstopno točko na trg dela. Študija kaže, da se je hkrati s povečanjem fleksibilnega zaposlovanja od leta 2003 do 2008 v Nemčiji znižala stopnja brezposelnosti in povečala stopnja aktivnosti, kar nakazuje na reaktivacijo prej neaktivnih oseb. Dejansko se je tudi delež delovnih razmerij s polnim delovnim časom v Nemčiji od leta 2003 do 2008 nekoliko povečal, kljub obstoju možnosti malega dela. Študija navaja naslednje podatke: kar 1,8 milijonov zaposlenih v prožnih oblikah zaposlitve v letu 2003 v Nemčiji, se je v roku petih let uspelo zaposliti s polnim delovnim časom. 1,1 milijona ljudi, ki so bili brezposelni v letu 2003 je delalo v prožnih oblikah zaposlitve v letu 2008, na drugi strani pa je le 600.000 tistih, ki so delali v prožnih oblikah zaposlitve v letu 2003 bilo brezposelnih v letu 2008.

Primerjali so tudi riziko revščine pri redno zaposlenih in tistih, ki delajo v fleksibilnih oblikah zaposlitve v Nemčiji: študija kaže, da je tveganje za revščino sicer večje za zaposlene v fleksibilnih oblikah zaposlovanja v primerjavi z redno polno zaposlenimi, vendar pa delovna aktivnost v fleksibilnih oblikah dejansko zmanjšuje stopnjo tveganja revščine za brezposelne in neaktivne osebe! (Vir: <http://www.eurofound.europa.eu/ewco/2010/04/DE10040191.htm>)

NIZOZEMSKA

Izraz prilagodljive pogodbe o zaposlitvi (FLEXIBELE ARBEIDSCONTRACTEN) se uporablja za opis različnih pogodb, ki se razlikujejo od tipične pogodbe zaradi začasne narave ali kratko in pogosto spremenljivih delovnih ur. V mnogih takih primerih ni jasno, ali zaposlovanje na področju zadevnega razmerja pomeni položaj pogodbe o zaposlitvi, in pravice, povezane z njo.

Na Nizozemskem se lahko razlikujejo naslednje vrste prožne pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja:

1. Zaposlovanje prek agencij za začasno zaposlovanje: odnos, ki vključuje tri stranke. Agencije za začasno delo posredujejo preko pogodbe svojega delavca, s katerim imajo pogodbo o zaposlitvi, tretji osebi (stranki oziroma najemniku storitve agencije) za namen opravljanja dela.
2. Pogodbeni dogovor z minimalnimi pogoji: Pogodbeni sporazum, s katerim se ena stran obveže, da bo opravila delo, če in kadar to zahteva druga stran, ter posledično prejela plačilo le za dejansko opravljene ure. V določenih primerih so ure in plačila zagotovljena z določenimi spodnjimi/zgornjimi mejami, v drugih primerih pa ni zagotovil ("nič-ur" dela, zato ni plačila).
3. Delo doma in samostojno delo (freelance): Dve obliki pogodbenega dela. Delo na domu je sestavljeno iz opravljenega dela za podjetje v zameno za plačilo, ampak se delo opravlja na lastnem domu. To je način premostitve začasnega povečanja del v proizvodnji. Samostojno delo je občasno delo za različne stranke. Okoliščine v danem primeru nakažejo za katero od obeh oblik dela gre, ali je delo potrebno opredeliti kot pogodbo o zaposlitvi ali pogodbo o storitvah.

Delo s krajšim delovnim časom (DEELTIJDARBEID) se dojema kot redno opravljeno delo v zameno za plačilo na podlagi pogodbe o zaposlitvi, ki določa delovni čas, ki je krajši od normalnega delovnega časa za sektor ali podjetje. Gre za redno opravljanje dela, sicer gre za priložnostna dela, saj se sklicuje na delo, ki se izvaja redno (a ne določi tudi čas). V ta okvir del s krajšim delovnim časom so vključena tudi dela za določen čas ali s spremenljivim časom.

Začasno delo je definirano kot zaposlitev po pogodbi o zaposlitvi, za katero je mogoče objektivno določiti začetek in konec razmerja neodvisno od volje ene od zadevnih strank.

Za študente je plačilo za opravljeno delo enako kot za ostale zaposlene na enakem delovnem mestu, po Kolektivni pogodbi in po poklicnih industrijskih standardih. Če ni nobene posebne določbe na delovnem področju, ki ga študent opravlja, je študent upravičen do minimalne plače za mlade ljudi. Takšna plača ustreza določenemu odstotku od zagotovljene minimalne plače.

starost	% bruto min plače	Minimalna urna postavka za 38 h / teden
21	100	8,42 €
20	94	7,92 €
19	88	7,41 €

18	82	6,90 €
17	76	6,40 €
16	70	5,89 €

ŠVEDSKA

Priložnostno oddajanje del je urejeno na podlagi razmerja med posameznikom in agencijo za začasno zaposlovanje (UTHYRNING AV ARBETSKRAFT), kjer agencija za določen znesek posreduje svoje zaposlene za opravljanje dela pri najemnem podjetju. Do leta 2001 je bilo takšno opravljanje del na Švedskem kaznivo dejanje, sedaj pa je zasebno opravljanje storitev legalizirano z manjšimi omejitvami namenjenimi zaščiti delavca in delodajalca (prepoved sklenitve zaposlitve delavca direktno z najemnikom, jasna določitev izvajanih del). Posredovani delavec nima pravnega odnosa z najemnikom, kljub temu pa je slednji odgovoren za zdravje in varnost pri delu med opravljanjem dela napotnega delavca. Takšno dela v principu nima časovnih omejitev.

Agencije za začasno delo so v določene sektorje vnesle več mehanizmov tržne ekonomije (npr. zdravstveni sektor). Skoraj polovica vseh zaposlenih preko agencij je univerzitetno izobraženih, velika večina je žensk. Kolektivna pogodba zagotavlja 85% plače delavcem, ne glede na to ali jim je agencija zagotovila delo ali ne (pričakovano je, da se bo ta odstotek še povečal).

VELIKA BRITANIJA

Tisti, ki ne ustrezajo modelu zaposlitve s polnim delovnim časom, redne neprekinjene zaposlitve pri delodajalcu za daljše časovno obdobje so atipični delavci.

Ta skupina je tako kot "obrobni" delavci manj znana in vključuje kategorije s krajšim delovnim časom, za časno, kratkoročno, agencije za začasno zaposlovanje in priložnostne delavce, ki delajo na domu, ter tiste, zaposlene na deljenem delovnem mestu ali drugih prožnih vzorcih dela. Tudi samozaposleni (2,5 milijona) so v Veliki Britaniji "netipični" delavci. Atipični delavci pogosto ne izpolnjujejo pogojev za zakonske pravice in varnost zaposlitve.

Dela s krajšim delovnim časom v Veliki Britaniji v glavnem opravljajo ženske. To delo je opredeljeno kot tisto, ki se dela 30 ur na teden ali manj. Iz štirih odstotkov se je v zadnjih deset letih povečalo na 24 odstotkov. Obstaja veliko različnih vzorcev dela s skrajšanim delovnim časom. Zaposleni za krajši delovni čas imajo manj ugodnosti (kot so plačani prazniki in bolniški dopust, je manj verjetno, da jim bodo na voljo usposabljanja in napredovanja ter neugodni položaj glede plačila, še zlasti, ker nimajo dostopa do plačila premije). Nekatera negativna obravnavanja krajšega delovnega časa (na primer izključitev iz sistemov pokojninskega zavarovanja), lahko predstavljajo nezakonito posredno diskriminacijo na podlagi spola.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona o malem delu ne predvideva uvedbe dodatnih postopkov in administrativnih bremen za posameznike. Pri posredovanju malega dela je ohranjen sistem napotnic, ki bo omogočal hitro posredovanje delovne sile za opravljanje občasnih in priložnostnih del, vendar pa so v sam postopek potrjevanja napotnice vgrajene nujne varovalke za zaščito posameznikov in tudi delodajalcev. Napotnica za malo delo bo tako podpisana s strani delodajalca in osebe, ki bo malo delo opravljala in potrjena s strani organizacije, ki posreduje malo delo. Tako potrjena napotnica nudi bistveno večjo varnost pred zlorabami vsem trem podpisnikom, ter hkrati zagotavlja tudi večjo možnost izterjave neplačanih obveznosti. Centralna evidenca o malem delu bo omogočala izvedbo vseh postopkov po elektronski poti. V kolikor bosta delodajalec in upravičenec oba razpolagala z elektronskim podpisom, bo mogoče postopek v celoti izvesti po elektronski poti.

Storitev posredovanja malega dela bodo izvajale pooblašene organizacije, ki jim bo ministrstvo za delo podelilo dovoljenje za opravljanje dejavnosti, kot nepridobitno dejavnost; sredstva za izvajanje storitve pa bodo zagotovljena iz dajatve iz malega dela, zato dodatne finančne ali kadrovske obremenitve javnega sektorja ne bo. Centralna evidenca o malem delu bo pomenila enotno vstopno točko za vse upravičence in delodajalce. Omogočala bo izvedbo večine postopkov po sodobnih elektronskih poteh. Organizacijske postopke bodo izvajale organizacije, ki bodo posredovale malo delo in bodo dostopne v vsaki regiji in preko svojih portalov na svetovnem spletu.

Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje podatke za vodenje centralne evidence o malem delu ter podatke za učinkovit nadzor in spremljanje izvajanja tega zakona brezplačno pridobiva iz naslednjih uradnih evidenc:

- Centralni register prebivalstva,
- evidence Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje,
- evidence Centrov za socialno delo (e-sociala),
- evidenca Zavoda za zdravstveno zavarovanje,
- evidenca Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje
- evidence Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Delodajalec in upravičenec se bosta registrirala v sistem centralne evidence (elektronsko preko svetovnega spleta ali osebno pri organizaciji), ki bo omogočala izmenjavo podatkov z drugimi uradnimi evidencami. Za izvedbo postopka stranka – delodajalec ali upravičenec – sprožita postopek izdaje napotnice, brez posebne dokumentacije – podatki se črpajo preko informacijskega sistema. Le v primeru, da določenega dokazila ne bo mogoče pridobiti preko uradnih evidenc, ga bo moral predložiti upravičenec sam (npr. potrdila o statusu dijaka ali študenta, dokler ne bo vzpostavljena enotna evidenca vpisov). V kolikor bosta delodajalec in upravičenec oba razpolagala z elektronskim podpisom, bo mogoče postopek v celoti izvesti po elektronski poti.

Stroški potrjevanja napotnice ne bodo bremenili strank (oseb in delodajalcev), temveč se bodo le-ti krili iz 2 % dajatve iz malega dela.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Predlog zakona ne prinaša posledic na okolje.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

V primerjavi s trenutnim sistemom študentskega dela, bo malo delo pomenilo korak naprej k bolj prožnemu trgu dela, kljub nekoliko večji finančni in administrativni obremenjenosti delodajalcev. Večja obremenitev malega dela je nujna z vidika primerljivosti z delovnim razmerjem. Sedanja 14 % obremenitev študentskega dela, v primerjavi z 38,2 % obremenitvijo delovnega razmerja, pomeni bistveno konkurenčno prednost študentskega dela, ki pa osebi, ki to delo opravlja, ne nudi nobene socialne varnosti. Prednost malega dela, v primerjavi z delovnim razmerjem, je še vedno v nižji obremenitvi (8,7 % manjša obremenitev s prispevki za socialna zavarovanja) in v večji fleksibilnosti (sistem napotnic), odpadejo pa tudi drugi stroški dela, ki bremenijo delovno razmerje kot npr. odpravnine, prevoz na delo, letni dopust ipd. Omejitve, ki so predlagane v Zakonu o malem delu zmanjšujejo možnost zlorab v primerih, ko bi morale biti sklenjeno delovno razmerje v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih, hkrati pa omogočimo delodajalcu prožno organiziranje delovnega procesa in najemanje delovne sile za občasna in začasna dela, predvsem v primerih bistvenega povečanja obsega dela, ki traja le nekaj dni v mesecu (npr. sejemske in promocijske aktivnosti, selitvene storitve, anketiranje ipd.), torej za dela, za katera sklenitev delovnega razmerja, zaradi svoje nestalne in občasne narave, ni smiselno. Študentsko delo v trenutni obliki lahko opravljajo le študenti in dijaki, malo delo bodo poleg dijakov in študentov, lahko opravljali še upokojeanci, brezposelne osebe in druge neaktivne osebe – to je predvsem za delodajalce velika prednost, saj so študentje med tednom večinoma v univerzitetnih mestih, zato so delodajalci iz drugih regij v slabšem položaju, saj praktično nimajo drugih primerljivih možnosti najema delovne sile za občasna in priložnostna dela.

Predlog zakona ne bo imel posledic na: premoženjske pravice, inovacije in raziskave, konkurenčnost, potrošnike in gospodinjstva, določene regije in sektorje, druge države in mednarodne odnose, makroekonomsko okolje.

Predlog zakona določa tudi omejitve malega dela za delodajalce v posameznem koledarskem mesecu in sicer določa najvišjo možno število ur malega dela, ki se lahko opravi pri delodajalcu. Mesečna kvota je določena glede na število redno zaposlenih delavcev pri posameznem delodajalcu. Pri tem se v število zaposlenih delavcev štejejo vse pogodbe o zaposlitvi z delodajalcem v času potrditve napotnice, ne glede na to ali so pogodbe sklenjene za polni delovni čas ali pogodbe o zaposlitvi s krajšim delovnim časom ter pogodbe o zaposlitvi sklenjene za nedoločen ali določen čas. Predlog zakona predlaga v posameznem koledarskem mesecu naslednje omejitve:

- pri delodajalcu, ki nima zaposlenega nobenega delavca oziroma, ki zaposluje vsaj enega in do vključno deset delavcev, se lahko opravi 360 ur malega dela,
- pri delodajalcu, ki zaposluje več kot deset do vključno 30 delavcev, se lahko opravi 720 ur malega dela,
- pri delodajalcu, ki zaposluje več kot 30 do vključno 50 delavcev, se lahko opravi 1.080 ur malega dela,
- pri delodajalcu, ki zaposluje več kot 50 delavcev do vključno 100 delavcev, se lahko opravi 1.440 ur malega dela,
- pri delodajalcu, ki zaposluje več kot 100 delavcev, se lahko opravi 2.880 ur malega dela,

Izjemoma bo lahko Ministrstvo, pristojno za delo, delodajalcu, ki zaposluje več kot 1.250 delavcev za največ tri mesece v koledarskem letu določilo tudi večje število ur malega dela, vendar ne več kot 5.760 ur v koledarskem mesecu. Ministrstvo sprejme odločitev o začasnem povečanju mesečne kvote ur po predhodnem posvetovanju z ostalimi socialnimi partnerji.

Omejitev ur malega dela pri delodajalcu na mesečnem nivoju zmanjša možnost zlorab v primerih, ko bi morale biti sklenjene delovne razmerje v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih, hkrati pa omogočimo delodajalcu prožno organiziranje delovnega procesa in najemanje delovne sile za občasna in začasna dela, predvsem v primerih bistvenega povečanja obsega dela, ki traja le nekaj dni v mesecu (npr. sejemske in promocijske aktivnosti, selitvene storitve, anketiranje ipd.), torej za dela, za katera sklenitev delovnega razmerja, zaradi svoje nestalne in občasne narave, ni smiselno.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Slovenski trg je del globalnega trga, kjer ponudba in povpraševanje po blagu in storitvah zelo niha, hitro reagiranje na potrebe pa je pogoj za ohranitev konkurenčnosti podjetij. Delodajalci se zato vedno bolj poslužujejo nestandardnih oblik dela in vse več ljudi opravlja delo, ki ima občasen ali priložnostni značaj, zato je nujno potrebno postaviti jasen okvir za opravljanje teh del, določiti standarde in zagotoviti tem delavcem primerljive pravice iz dela in socialnih zavarovanj – vsi, ki bodo opravljali malo delo bodo vključeni tudi v sistem zdravstvenega zavarovanja ter pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Vključitev nestandardnih oblik dela v socialna zavarovanja je pomembno tudi za vzdrževanje socialne države.

Zakon o malem delu bo prinesel pozitivne učinke tudi za osebe, ki bodo malo delo lahko opravljele. Brezposelne osebe se bodo za opravljanje malega dela odločile prostovoljno. Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje ne bo napotoval brezposelnih oseb na malo delo, vendar pa opravljanje malega dela ne sme ovirati brezposelnega pri iskanju redne zaposlitve. Ocenjujemo, da bodo brezposelne osebe preko malega dela ohranjale stik s trgom dela in pridobile dodatne delovne izkušnje, kar jim bo v pomoč pri iskanju nove zaposlitve ter zmanjšalo možnost, da padejo v past dolgotrajne brezposelnosti. Predlog Zakona o malem delu je v korist brezposelnim osebam, saj jim daje možnost pridobivanja dodatnega zaslužka (do meje, ki jo določa zakon, ki ureja zavarovanje za primer brezposelnosti), ne da bi to vplivalo na pravice, ki izhajajo iz zavarovanja za primer brezposelnosti. Do sedaj brezposelni te možnosti niso imeli, zato se je veliko dela opravilo na črno. Pozitivni učinek predvidevamo tudi za mlade, ki si bodo že v času študija lahko pridobili uradno priznane delovne izkušnje, poleg tega pa malo delo, zaradi manjše razlike v obremenitvi z delovnim

razmerjem, mladim ne bo več predstavljalo tako velike nelojalne konkurence, kot jo sedaj predstavlja študentsko delo. Upokojenci pa bodo lahko preko malega dela dopolnjevali pokojnino in ohranjali svojo psiho-fizično sposobnost tudi preko aktivnosti na trgu dela.

Za malo delo bodo veljali vsi standardi glede varnosti in zdravja pri delu, prav tako se bodo za malo delo uporabljale tudi določbe zakona, ki ureja delovna razmerja glede prepovedi diskriminacije, enake obravnave glede na spol, o delovnem času, odmorih in počitkih, o posebnem varstvu delavcev, ki še niso dopolnili 18 let starosti ter o odškodninski odgovornosti.

V povezavi s spremembami Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno, ki so v pripravi, in drugimi aktivnostmi na področju odkrivanja dela in zaposlovanja na črno, se pričakuje, da se bo obseg dela in zaposlovanja na črno zmanjšal.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona ne predvideva posledic na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

a) Predstavitev sprejetega zakona

Sprejeti zakon bo objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije ter na spletnih straneh Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve RS. Minister in drugi predstavniki ministrstva bodo sodelovali pri predstavitvah zakona v medijih in drugih javnih prireditvah.

Vzpostavljen bo tudi posebni spletni portal, na katerem bodo dosegljive vse informacije o malem delu, vključno s ponudbo in povpraševanjem po malem delu.

Posebni seminarji, na katerih bo predstavljen informacijski sistem Centralna evidenca o malem delu, bodo organizirani za vse organizacije, ki bodo na javnem razpisu pridobile dovoljenje za opravljanje dejavnosti posredovanja malega dela.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

Spremljanje izvajanja predpisa bo omogočila Centralna evidenca malega dela, ki bo zagotavljala tekoče informacije, potrebne za učinkovito spremljanje in nadzor. Centralno evidenco bo vodil Zavod RS za zaposlovanje, neposredni vpogled v evidenco pa bo zagotovljen tudi pooblaščenim osebam na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, Davčni upravi RS ter Inšpektoratu RS za delo.

Predlog zakona tudi predvideva imenovanje posebne strokovne komisije za spremljanje izvajanja malega dela, ki bo sestavljena iz sedem članov, in sicer dva člana iz ministrstva, pristojnega za delo, ter po en član iz ministrstva, pristojnega za finance, Inšpektorata Republike Slovenije za delo, Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, enega člana imenujejo delodajalska združenja na ravni države, enega člana pa sindikati, reprezentativni za območje države.

Strokovna komisija bo opravljala naslednje naloge:

- potrjuje poslovne načrte organizacij, ki posredujejo malo delo,
- pregleduje in potrjuje letna poročila organizacij, ki posredujejo malo delo,
- spremlja delo organizacij, ki posredujejo malo delo in način odvajanja dajatve,
- spremlja porabo sredstev iz dajatve glede na namene, določene v zakonu,
- spremlja statistiko o opravljenem malem delu,
- predlaga uvedbo izrednega nadzora,
- predlaga odvzem dovoljenja za opravljanje dejavnosti,
- predlaga uvedbo nazora nad porabo sredstev iz dajatve,
- predlaga spremembe predpisov s področja ureditve malega dela.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

V trenutnem sistemu ureditve študentskega dela je Študentska organizacija Slovenije upravljala s sredstvi za svoje delovanje in za financiranje obštudijskih aktivnosti študentov. Predlog zakona o malem delu določa, da bo v okviru dajatve iz malega dela Študentska organizacija (preko proračunskega sklada) še vedno prejemala del sredstev za svoje delovanje, med tem ko se bo del sredstev, ki je namenjen za izvajanje različnih projektov v okviru obštudijskih dejavnosti, delil na javnem razpisu. S tem se zagotovi večja transparentnost delitve sredstev in gospodarnejša poraba le-teh. Hkrati to pomeni tudi, da bodo dostop do teh sredstev imele vse organizacije, združenja ter drugi subjekti, ki izvajajo dejavnosti in projekte za mlade, dijake in študente. Zaradi posebne kulturne vrednosti, ki izhaja iz storitev in produktov nekaterih zavodov, katerih ustanoviteljica je Študentska organizacija Slovenije, bo le-te vsebine potrebno podpreti tudi v okviru sredstev, s katerimi razpolaga Ministrstvo za kulturo. Sredstva iz koncesijske dajatve imajo namreč status parafiskalnih sredstev. To pomeni, da kadar ta sredstva Študentska organizacija in njene organizacijske oblike, dodeljujejo različnim subjektom na trgu, v skladu s svojimi poslovnimi načrti, predstavljajo za prejemnike državno pomoč. Sredstva iz dajatve bi morala biti tržnim subjektom, kot so na primer Radio Študent, Študentska založba, Študentska založba Litera, Zavod Šolt, Zavod Baletrina ipd. dodeljena na transparenten način, in sicer na podlagi izvedenih javnih razpisov. V nasprotnem primeru se namreč s takšno dodeljeno državno pomočjo izkrivlja konkurenca na trgu.

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O MALEM DELU

1. člen (splošno)

Ta zakon določa pogoje za opravljanje malega dela, način posredovanja malega dela, pogoje in način pridobitve dovoljenja za posredovanje malega dela, dohodek in obveznosti delodajalcev, ustanovitev proračunskega sklada, dajatev in prispevke za socialno varnost, način poročanja, vodenja evidenc, spremljanja izvajanja in nadzor.

2. člen (opredelitev malega dela)

- (1) Malo delo je plačano, začasno ali občasno delo ali trajnejše časovno omejeno delo študentov oziroma študentk, dijakov oziroma dijakinj, upokojenцев oziroma upokojenk, brezposelnih ter drugih neaktivnih oseb (v nadaljnjem besedilu: upravičenci).
- (2) Malo delo se opravlja na podlagi napotnice iz 17. člena tega zakona, s katero se vzpostavlja posebno pogodbeno razmerje med delodajalcem in upravičencem, ki ima lahko tudi elemente delovnega razmerja, kot jih določa zakon, ki ureja delovna razmerja.

- (3) Za malo delo se uporabljajo določbe zakona, ki ureja delovna razmerja glede prepovedi diskriminacije, enake obravnave glede na spol, o delovnem času, odmorih in počitkih, o posebnem varstvu delavcev, ki še niso dopolnili 18 let starosti ter o odškodninski odgovornosti. Za malo delo se uporabljajo tudi predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu.

3. člen (upravičenci)

- (1) Upravičenci po tem zakonu so osebe, ki imajo v Republiki Sloveniji status:
- dijaka ali študenta,
 - brezposelne osebe, v skladu s predpisi, ki urejajo zavarovanje za primer brezposelnosti,
 - upokojenca,
 - prosilca za azil,
 - osebe z začasno zaščito, ali
 - osebe, ki na podlagi sklenjenega mednarodnega sporazuma izpolnjuje pogoje za pridobitev pravice do denarnega nadomestila med brezposelnostjo, dokler prejema to nadomestilo.
- (2) Upravičenci po tem zakonu so tudi druge neaktivne osebe, ki:
- so starejše od 15 let,
 - nimajo statusa dijaka ali študenta,
 - niso upokojene,
 - niso prijavljene pri Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje kot brezposelne osebe,
 - niso zaposlene,
 - niso samozaposlene,
 - nimajo statusa kmeta,
 - niso edini družbenik zasebne družbe ali edini ustanovitelj zavoda,
 - niso družbenik zasebne družbe ali ustanovitelj zavoda, ki je v preteklem koledarskem letu iz naslova udeležbe v dobičku prejela znesek, ki presega povprečno višino minimalne plače v Republiki Sloveniji za to leto in ni vključena v obvezna socialna zavarovanja niti ni v nobenem pravnem razmerju, ki mu nalaga obveznost vključitve v ta zavarovanja.
- (3) Brezposelne osebe, prijavljene pri Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje, se za opravljanje malega dela odločijo prostovoljno, vendar morajo o tem predhodno obvestiti Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, v skladu s predpisi, ki urejajo zavarovanje za primer brezposelnosti. Opravljanje malega dela ne sme ovirati brezposelne osebe pri izpolnjevanju njenih obveznosti, ki so določene s predpisi, ki urejajo zavarovanje za primer brezposelnosti.
- (4) Malo delo lahko opravljajo tudi študentje tujih univerz, ki opravljajo študijske obveznosti v Republiki Sloveniji.

4. člen (omejitev malega dela)

- (1) Malo delo lahko upravičenec opravlja v obsegu največ 60 ur v koledarskem mesecu. Neizkoriščenih ur ni mogoče prenašati v naslednji koledarski mesec.
- (2) Študent ali dijak lahko malo delo opravlja tudi več ur na mesec, vendar pa v posameznem koledarskem letu ne sme preseči dovoljenega obsega ur iz prejšnjega odstavka, preračunanega na letni obseg ur, kar znese 720 ur.
- (3) Urna postavka upravičenca za opravljeno uro malega dela ne sme biti nižja od 4,00 eurov, dohodek za opravljeno malo delo pa v seštevku v koledarskem letu ne sme presegati 6.000 eurov.

- (4) Upravičenec lahko malo delo opravlja pri več delodajalcih hkrati, vendar v seštevku ne sme preseči predpisane omejitve glede števila ur in višine dohodka iz naslova malega dela.
- (5) Omejitve za opravljanje malega dela pri delodajalcu v posameznem koledarskem mesecu so:
- pri delodajalcu, ki nima zaposlenega nobenega delavca oziroma, ki zaposluje vsaj enega in do vključno deset delavcev, se lahko opravi 360 ur malega dela,
 - pri delodajalcu, ki zaposluje več kot deset do vključno 30 delavcev, se lahko opravi 720 ur malega dela,
 - pri delodajalcu, ki zaposluje več kot 30 do vključno 50 delavcev, se lahko opravi 1.080 ur malega dela,
 - pri delodajalcu, ki zaposluje več kot 50 delavcev do vključno 100 delavcev, se lahko opravi 1.440 ur malega dela,
 - pri delodajalcu, ki zaposluje več kot 100 delavcev, se lahko opravi 2.880 ur malega dela,
- (6) Ministrstvo, pristojno za delo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), lahko, na podlagi vloge delodajalca, ki zaposluje več kot 1.250 delavcev in po predhodnem posvetovanju z ostalimi socialnimi partnerji, za največ tri mesece v koledarskem letu določi večje število ur malega dela, kot je določena v prejšnjem odstavku tega člena, vendar ne več kot 5.760 ur v koledarskem mesecu.
- (7) Za potrebe iz četrtega in petega odstavka tega člena se v število zaposlenih delavcev štejejo vse sklenjene pogodbe o zaposlitvi z delodajalcem v času podpisa napotnice s strani delodajalca, ne glede na to ali so pogodbe sklenjene za polni delovni čas ali pogodbe o zaposlitvi s krajšim delovnim časom ter pogodbe o zaposlitvi sklenjene za nedoločen ali določen čas.

5. člen (posredovanje malega dela)

- (1) Dejavnost posredovanja malega dela opravlja pooblaščen organizacija za posredovanje malega dela (v nadaljnjem besedilu: organizacija), ki pridobi dovoljenje za opravljanje dejavnosti posredovanja malega dela ministrstva.
- (2) Posredovanje malega dela obsega strokovne, administrativne in organizacijske naloge, opravljene s ciljem, da upravičenec pri delodajalcu na podlagi napotnice organizacije, opravi malo delo.
- (3) Dejavnost posredovanja malega dela je nepridobitna. Presežek prihodkov nad odhodki se nameni za dejavnost posredovanja malega dela in za druge namene, določene s tem zakonom.

6. člen (dovoljenje za opravljanje dejavnosti posredovanja malega dela)

- (1) Dejavnost posredovanja malega dela lahko opravljajo pravne osebe zasebnega ali javnega prava s sedežem v Republiki Sloveniji, državi članici Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarske konfederacije, ki pridobijo dovoljenje za opravljanje dejavnosti posredovanja malega dela (v nadaljnjem besedilu: dovoljenje), ki ga podeli in odvzame ministrstvo.
- (2) Če organizacija opravlja tudi drugo dejavnost, mora voditi ločeno računovodstvo za dejavnost posredovanja malega dela.
- (3) Dovoljenje podeli ministrstvo na podlagi javnega razpisa in sicer za določen čas največ 5 let, pri čemer se lahko trajanje dovoljenja podaljša največ še za čas, za katerega je bilo podeljeno in sicer pod pogoji, ki jih določi minister, pristojen za delo (v nadaljnjem besedilu: minister), v podzakonskem aktu in v pogodbi o posredovanju malega dela.

- (4) Organizacija mora za vsako lokacijo, na kateri želi opravljati dejavnost posredovanja malega dela, pridobiti dovoljenje.
- (5) Organizacija mora za pridobitev dovoljenja izpolnjevati naslednje pogoje:
 - posredovanje malega dela mora opravljati kot nepridobitno dejavnost,
 - izkazovati mora, da je finančno in poslovno sposobna za izvajanje dejavnosti posredovanja malega dela,
 - izpolnjevati mora pogoje glede kadrov, poslovnih prostorov in opreme, ter druge organizacijske pogoje, ki jih v podzakonskem aktu predpiše minister.
- (6) V vsaki statistični regiji mora dejavnost posredovanja malega dela opravljati najmanj ena organizacija.
- (7) Kadar se v okviru javnega razpisa ne zagotovi ustrezne regijske pokritosti z organizacijami, kot je določena v prejšnjem odstavku in v primeru prenehanja veljavnosti dovoljenja organizaciji v skladu z 12. členom tega zakona, ministrstvo začasno podeli dovoljenje Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje, z namenom, da se zagotovi dostop do storitev posredovanja malega dela v vseh statističnih regijah. Takšno dovoljenje, ki se ne podeli na javnem razpisu, je veljavno največ eno leto.

7. člen
(javni razpis)

- (1) Besedilo javnega razpisa mora vsebovati:
 - navedbo, da se dovoljenje podeljuje v skladu s tem zakonom in predpisom iz tretjega in petega odstavka prejšnjega člena,
 - storitev, ki so predmet javnega razpisa,
 - predvideni začetek izvajanja storitve posredovanja malega dela in čas za katerega se dovoljenje podeljuje,
 - navedbo števila dovoljenj, ki se podelijo na javnem razpisu za posamezno statistično regijo,
 - vrste dokazil o izpolnjevanju predpisanih pogojev in o sposobnosti za izvajanje storitve posredovanja malega dela,
 - rok za prijavo na javni razpis,
 - kriterije in merila za izbiro med ponudbami,
 - odgovorno osebo za dajanje informacij v času objave javnega razpisa,
 - druge podatke, pomembne za odločitev o izbiri organizacij in za izvajanje storitve posredovanja malega dela.
- (2) Ministrstvo mora v času objave javnega razpisa omogočiti ponudnikom vpogled v razpisno dokumentacijo in jim na zahtevo predati razpisno dokumentacijo.
- (3) V razpisni dokumentaciji morajo biti navedeni vsi podatki, ki bodo omogočili ponudniku izdelati popolno vlogo.

8. člen
(komisija)

- (1) Za pripravo javnega razpisa, pregled in presojo prispelih ponudb imenuje minister tričlansko komisijo (v nadaljnjem besedilu: komisija).
- (2) Vsi člani komisije so zaposleni pri ministrstvu.

9. člen
(pravice ponudnika)

- (1) Ponudnik lahko vlogo spreminja in dopolnjuje do poteka razpisnega roka.
- (2) Ponudnik do poteka razpisnega roka nima pravice vpogleda v vloge drugih ponudnikov na istem razpisu.
- (3) Ponudba, ki je prispela k organu, pristojnem za podelitev dovoljenja, po poteku razpisnega roka, je prepozna.

10. člen
(pregled ponudb)

- (1) Komisija odpre prispеле ponudbe po poteku roka za prijavo na javni razpis.
- (2) Za vsako ponudbo komisija ugotovi, ali je pravočasna, ali jo je podal ponudnik, ki izpolnjuje predpisane pogoje in ali je popolna glede na besedilo javnega razpisa.
- (3) Ponudbo, ki ni pravočasna, ali ni popolna, ali ni podana za v razpisu določeno statistično regijo, ali je ni podal ponudnik, ki izpolnjuje predpisane pogoje, ministrstvo s sklepom zavrže.
- (4) Komisija najkasneje v roku 60 dni po poteku roka za prijavo na javni razpis opravi vsebinski pregled in presojo ponudb, ki niso bile zavržene po kriterijih in merilih, objavljenih v javnem razpisu ter na tej podlagi pripravi predlog podelitve dovoljenj.

11. člen
(odločba o podelitvi dovoljenja)

- (1) Ministrstvo na podlagi kriterijev, določenih v javnem razpisu, podeli dovoljenje ponudniku ali ponudnikom z odločbo v upravnem postopku. Zoper odločbo ni pritožbe, možen pa je upravni spor.
- (2) Ministrstvo zavrne neuspešne ponudbe z odločbo v upravnem postopku. Zoper odločbo ni pritožbe, možen pa je upravni spor.
- (3) V odločbi o podelitvi dovoljenja se določi rok, v katerem mora izbrani ponudnik skleniti pogodbo o posredovanju malega dela.
- (4) Ministrstvo lahko rok iz prejšnjega odstavka, na zahtevo izbranega ponudnika, s posebno odločbo podaljša iz upravičenih razlogov, na katere ponudnik ni mogel vplivati.
- (5) Če izbrani ponudnik v podaljšanem roku iz prejšnjega odstavka ne sklene pogodbe o posredovanju malega dela, ministrstvo odločbo iz prvega odstavka tega člena odpravi.

12. člen
(prenehanje veljavnosti dovoljenja)

- (1) Dovoljenje preneha veljati:

- po poteku časa, za katerega je bilo podeljeno,
 - s pisno odpovedjo dovoljenja ali pogodbe o posredovanju malega dela s strani organizacije,
 - z odvzemom dovoljenja s strani ministrstva,
 - s prenehanjem organizacije, razen če ministrstvo dovoljenje prenese na pravnega naslednika organizacije,
 - z dnem, ko po zakonu nastanejo pravne posledice začetka stečajnega ali likvidacijskega postopka, uvedenega zoper organizacijo,
 - če pristojni organ izreče začasno ali trajno prepoved opravljanja dejavnosti organizacije.
- (2) V primeru iz druge alineje prejšnjega odstavka tega člena mora organizacija o nameravanim prenehanju opravljanja dejavnosti posredovanja malega dela obvestiti ministrstvo najmanj 4 mesece pred nameravanim prenehanjem opravljanja dejavnosti.

13. člen (odvzem dovoljenja)

- (1) Razlogi za odvzem dovoljenja so:
- če organizacija opravlja dejavnost izven okvira podeljenega dovoljenja ali v nasprotju s podeljenim dovoljenjem ali je opravljala dejavnost pred podelitvijo dovoljenja,
 - če je iz letnega poročila razvidno, da v letu, za katero poroča, ni opravljala dejavnosti posredovanja malega dela,
 - če organizacija s svojim poslovanjem krši delovno pravno predpise,
 - če organizacija v postavljenem roku ni odpravila pomanjkljivosti v skladu z ugotovitvami ministrstva ali drugega pristojnega organa.
- (2) Ministrstvo pisno opozori organizacijo na obstoj razloga za odvzem dovoljenja iz prvega odstavka tega člena, ji določi primeren rok za odpravo kršitev in jo opozori, da bo v nasprotnem primeru uvedlo postopek odvzema dovoljenja.
- (3) Če v določenem roku organizacija ne odpravi razlogov za odvzem dovoljenja iz prvega odstavka tega člena, ministrstvo po uradni dolžnosti izda odločbo, s katero odvzame dovoljenje.
- (4) Zoper odločbo o odvzemu dovoljenja ni pritožbe, možen pa je upravni spor.

14. člen (pogodba o posredovanju malega dela)

- (1) Ministrstvo z organizacijo, ki ji je bilo dovoljenje podeljeno v okviru javnega razpisa iz tretjega odstavka 6. člena tega zakona, v roku, ki ga v odločbi določi, sklene pogodbo o posredovanju malega dela. Pogodba o posredovanju malega dela mora biti sklenjena v pisni obliki.
- (2) V primerih iz sedmega odstavka 6. člena tega zakona sklene ministrstvo z Zavodom Republike Slovenije za zaposlovanje pogodbo o posredovanju malega dela.
- (3) S pogodbo o posredovanju malega dela se določi razmerje med pogodbenima strankama, zlasti pa:
- začetek izvajanja dejavnosti posredovanja malega dela,
 - čas, za katerega se sklene pogodba o posredovanju malega dela,
 - odpovedni rok pogodbe o posredovanju malega dela,
 - dolžnost in način poročanja,
 - obveznosti organizacije do upravičencev,
 - način finančnega poslovanja organizacije, ki opravlja tudi drugo ali druge dejavnosti,
 - način finančnega, strokovnega in upravnega nadzora s strani ministrstva,

- način spreminjanja pogodbe o posredovanju malega dela,
- prenehanje veljavnosti pogodbe o posredovanju malega dela in njeno morebitno podaljšanje,
- obveznosti pogodbenih strank ob predčasnem prenehanju veljavnosti pogodbe o posredovanju malega dela,
- druge določbe, pomembne za določitev in izvajanje dejavnosti, ki je predmet pogodbe.

- (4) Pogodba o posredovanju malega dela se sklene za čas veljavnosti dovoljenja.
- (5) Organizacija lahko začne opravljati dejavnost posredovanja malega dela po pridobitvi dovoljenja in po sklenitvi pogodbe o posredovanju malega dela.
- (6) Minister v podzakonskem aktu podrobneje predpiše način sklenitve pogodbe o posredovanju malega dela in njeno podrobnejšo vsebino.

15. člen

(prenehanje veljavnosti pogodbe o posredovanju malega dela)

Pogodba o posredovanju malega dela preneha veljati s prenehanjem veljavnosti dovoljenja, v skladu z 12. členom tega zakona.

16. člen

(prenos dovoljenja na pravnega naslednika)

- (1) V primeru prenehanja organizacije, lahko ministrstvo na podlagi vloge organizacije ali njenega pravnega naslednika, prenese dovoljenje na pravnega naslednika organizacije s tem, da pravnemu nasledniku izda odločbo o prenosu dovoljenja. Zoper odločbo ni pritožbe, možen pa je upravni spor.
- (2) Dovoljenje se prenese pod enakimi pogoji, kot je bilo podeljeno pravnemu predhodniku in za preostali čas trajanja dovoljenja.
- (3) Nova organizacija sklene po pravnomočnosti odločbe iz prvega odstavka tega člena novo pogodbo o posredovanju malega dela.

17. člen

(napotnice)

- (9) Napotnica je dvostranski dogovor med delodajalcem in upravičencem za opravljanje malega dela, na podlagi katerega upravičenec prostovoljno osebno opravlja delo po navodilih in pod nadzorom delodajalca. Napotnica je veljavna, ko jo potrди organizacija.
- (10) Napotnico za malo delo podpišeta delodajalec in upravičenec, ter jo posredujeta organizaciji v potrditev. Napotnica je potrjena, ko jo podpiše in žigosa uradna oseba organizacije.
- (11) Organizacija pred potrditvijo napotnice preveri ali je napotnica pravilno izpolnjena ter če upravičenec in delodajalec izpolnjujeta pogoje za opravljanje malega dela.
- (12) Hkrati s potrditvijo napotnice uradna oseba organizacije podatke iz napotnice vnese v centralno evidenco o malem delu.
- (13) Napotnice za malo delo veljajo za posamezni koledarski mesec.
- (14) Organizacija lahko v primeru, da bo upravičenec pri delodajalcu opravljal malo delo več mesecev zapored, na zahtevo delodajalca istočasno potrди napotnice za malo delo za več mesecev, vendar ne več kot za 3 mesece.

- (15) Ustrezno potrjena napotnica je podlaga za opravljanje malega dela in za izplačilo dohodka za opravljeno malo delo.
- (16) Po opravljenem delu delodajalec v roku treh delovnih dni obvesti organizacijo o številu dejansko opravljenih ur malega dela.

18. člen
(obvezni podatki na napotnici)

- (1) Obvezni podatki na napotnici za malo delo so:
- enolični identifikator napotnice, ki ga generira centralni sistem,
 - naziv in sedež organizacije z navedbo podružnice ali organizacijske enote, kjer se potrjuje napotnica,
 - davčna številka in naziv organizacije,
 - naziv in sedež delodajalca,
 - matična in davčna številka delodajalca,
 - ime, priimek, rojstni datum, številka in vrsta osebnega dokumenta in davčna številka upravičenca,
 - status upravičenca (dijak oziroma dijakinja, študent oziroma študentka, upokojenec oziroma upokojenka, brezposelna oseba, druga neaktivna oseba),
 - vrsta dela, ki se bo opravljalo kot malo delo in potrebne izkušnje oziroma kompetence,
 - obdobje opravljanja malega dela,
 - podatke o predvidenem številu ur malega dela,
 - urna postavka za opravljeno delo in predviden skupen znesek dohodka,
 - datum nakazila,
 - datum in kraj potrditve napotnice,
 - opozorilo delodajalcem, da je napotnica za malo delo podlaga za izplačilo dohodka za opravljeno malo delo ter navedba sankcij, v primeru neplačila,
 - navodilo delodajalcu, da je potrebno pred začetkom opravljanja malega dela napotnico posredovati organizaciji, ki bo preverila izpolnjevanje pogojev delodajalca in upravičenca za opravljanje malega dela in potrdila napotnico.
- (2) Delodajalec je za upravičenca dolžan voditi dnevno evidenco prihoda in odhoda ter število dejansko opravljenih ur malega dela.
- (3) Skupen znesek dohodka in število dejansko opravljenih ur ne sme preseči predvidenega obsega na napotnici.
- (4) Minister predpiše obrazec napotnice za malo delo, podrobnejši način potrjevanja napotnic ter način vodenja evidenc iz drugega odstavka tega člena v podzakonskem aktu.

19. člen
(elektronska napotnica)

- (1) Napotnica se lahko podpiše in potrdi tudi v elektronski obliki v skladu s predpisi, ki urejajo elektronsko poslovanje in elektronski podpis.
- (2) Organizacija lahko potrdi elektronsko napotnico tako, da jo elektronsko podpiše uradna oseba organizacije, pred pričetkom dela pa jo morata podpisati tudi delodajalec in upravičenec. Dokler elektronska napotnica ni potrjena s strani vseh treh podpisnikov ni veljavna.
- (3) Upravičencu se na njegovo zahtevo izda napotnica tudi v pisni obliki.
- (4) Določbe 17., 18., 20. in 21. člena tega zakona se uporabljajo tudi za elektronsko napotnico.

20. člen
(prepoved potrditve napotnice)

- (1) Organizacija ne sme potrditi napotnice za opravljanje malega dela pri delodajalcu, ki:
 - je bil s pravnomočno odločbo o prekršku spoznan za odgovornega, da je kršil določbe tega zakona in sicer v obdobju dveh let od dneva pravnomočnosti odločbe o prekršku,
 - ima neporavnane obveznosti iz naslova malega dela, kar je razvidno iz evidence o malem delu,
 - je v postopku prisilne poravnave ali v stečajnem postopku,
 - preseže omejitev, ki izhaja iz petega odstavka 4. člena tega zakona.
- (2) Organizacija ne sme potrditi napotnice za opravljanje malega dela osebi, ki:
 - ni starejša od 15 let in ni upravičenec,
 - nima ustreznega zdravniškega spričevala za opravljanje dela,
 - je že ali bi z nadaljnjim opravljanjem malega dela presegla število dovoljenih ur v koledarskem mesecu ali v koledarskem letu,
 - je že ali bi z nadaljnjim opravljanjem malega dela v seštevku presegla dovoljen dohodek iz naslova malega dela v koledarskem letu,
 - je bila s pravnomočno odločbo o prekršku spoznana za odgovorno, da je kršila določbe tega zakona in sicer v obdobju enega leta od dneva pravnomočnosti odločbe o prekršku.

21. člen
(preklic napotnice)

- (1) Organizacija lahko prekliče napotnico za malo delo, če ugotovi, da so pri delodajalcu ali upravičencu nastale okoliščine, ki prepovedujejo potrditev napotnice, v skladu z 20. členom tega zakona.
- (2) Napotnica se lahko prekliče tudi na zahtevo delodajalca ali upravičenca.
- (3) Napotnica se prekliče v celoti ali le v določenem delu. Preklic napotnice v določenem delu se lahko nanaša na spremembo števila ur malega dela ali skrajšanje obdobja opravljanja malega dela na podlagi te napotnice.
- (4) Napotnica se prekliče tako, da organizacija podatke o preklicu vnese v evidenco o malem delu ter o tem obvesti delodajalca in upravičenca. Preklic napotnice velja od dneva prejema obvestila o preklicu s strani delodajalca.

22. člen
(prispevki za socialno varnost)

- (1) Delodajalec je na podlagi izpolnjene in potrjene napotnice dolžan zagotoviti upravičencu dohodek za opravljeno malo delo najkasneje do 18. dne v naslednjem mesecu. Od dohodka za opravljeno malo delo se obračunavajo in plačujejo prispevki za socialno varnost (v nadaljnjem besedilu: prispevki).
- (2) V primeru, kadar je v koledarskem mesecu opravljenih manj kot 10 ur malega dela in upravičenec malo delo nadaljuje pri istem delodajalcu tudi v naslednjem koledarskem mesecu, lahko delodajalec izvede izplačilo dohodka za opravljeno malo delo skupaj za oba meseca hkrati, vendar ne kasneje kot do 18. dne v naslednjem mesecu.
- (3) Osnova za plačilo prispevkov je dohodek za opravljeno malo delo.
- (4) Zavezanec za plačilo prispevkov je upravičenec in delodajalec.

- (5) Upravičenec je zavezanec za plačilo prispevka za primer starosti, invalidnosti in smrti, po stopnji 9,01 odstotkov.
- (6) Če upravičenec v času, ko opravlja malo delo, nima lastnosti zavarovane osebe v obveznem zdravstvenem zavarovanju iz drugega naslova, ga delodajalec prijavi v zavarovanje iz naslova opravljanja malega dela. Upravičenec je v tem primeru zavezanec za plačilo prispevka za bolezen in po škodbo izven dela po stopnji 5,96 odstotkov, delodajalec pa za plačilo prispevka za poškodbo pri delu in poklicno bolezen po stopnji 0,53 odstotkov.
- (7) Če ima upravičenec v času, ko opravlja malo delo, že lastnost zavarovane osebe v obveznem zdravstvenem zavarovanju iz drugega naslova, je upravičenec iz naslova opravljanja malega dela zavarovan le za poškodbo pri delu in poklicno bolezen. V tem primeru sta zavezanca za plačilo prispevka upravičenec in delodajalec, in sicer upravičenec po stopnji 5,96 odstotkov, delodajalec pa po stopnji 0,53 odstotkov.
- (8) Za obračunavanje, plačevanje, nadzor in izvršbo prispevkov za socialno varnost po tem členu se uporabljajo določbe zakona, ki ureja davčni postopek.

23. člen

(pravice, ki izhajajo iz prispevkov za socialno varnost)

- (1) Kot obdobje zavarovanja za ugotavljanje zavarovalne dobe za pridobitev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, se štejejo opravljene ure malega dela preračunane na polni delovni čas v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja. Tako preračunano obdobje zavarovanja se šteje v zavarovalno dobo v sorazmernem delu glede na plačane prispevke za primer starosti, invalidnosti in smrti.
- (2) Dohodek za opravljeno malo delo se ne glede na plačane prispevke ne šteje za izračun pokojninske osnove. Plačilo prispevka za primer starosti, invalidnosti in smrti vključuje tudi zavarovanje za primer smrti in invalidnosti kot posledica poškodbe pri delu in poklicne bolezni.
- (3) Prispevek iz šestega in sedmega odstavka prejšnjega člena se plačuje za zdravstvene storitve in povračilo potnih stroškov.
- (4) Kadar ta zakon ne ureja drugače, se glede plačila in obveznosti iz zdravstvenega zavarovanja in pravic, ki iz njega izhajajo, uporabljajo določbe zakona, ki ureja zdravstveno zavarovanje.
- (5) Kadar ta zakon ne ureja drugače, se glede plačila in obveznosti iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja in pravic, ki iz njega izhajajo, uporabljajo določbe zakona, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

24. člen

(zdravstveni pregledi)

- (1) Organizacija zagotavlja zdravstvene preglede upravičencev, ki opravljajo malo delo, v skladu z predpisi, ki urejajo preventivne zdravstvene preglede delavcev.
- (2) Kot ustrezno zdravniško spričevalo za opravljanje del, pri katerih ne obstajajo specifična tveganja, se šteje tudi zdravniško potrdilo o opravljenem sistematskem pregledu dijaka ali študenta v okviru programa preventivnega zdravstvenega varstva dijakov in študentov.
- (3) Zdravniško spričevalo je veljavno 60 mesecev, če upravičenec opravlja malo delo, kjer ne preti posebna

nevarnost za zdravje oziroma kjer ne obstajajo specifična tveganja pri delu.

- (4) Delodajalec je dolžan pred pričetkom opravljanja malega dela preveriti ali ima upravičenec veljavno in ustrezno zdravniško spričevalo, glede na delo, ki se bo opravljalo.

25. člen

(dajatev iz malega dela)

- (1) Dajatev iz malega dela je dajatev, ki jo plača delodajalec in je namenjena za (so)financiranje štipendij, izgradnjo in vzdrževanje študentskih bivalnih zmogljivosti, (so)financiranje razširitve in posodobitve prostorskih pogojev in tehnološke opremljenosti univerz, ki jih je ustanovila Republika Slovenija, za odplačilo posojil za izgradnjo in vzdrževanje študentskih bivalnih zmogljivosti in odplačilo posojil, najetih za razširitev in posodobitev prostorskih pogojev in tehnološke opremljenosti univerz, ki jih je ustanovila Republika Slovenija, za priznane stroške organizacij, za delovanje Študentske organizacije Slovenije, izvajanje projektov, namenjenih študentom in upokojemcem, izvajanje aktivne politike zaposlovanja, za zagotavljanje sredstev rizičnega sklada za podporo evidentiranja, spremljanja in nazona nad izvajanjem malega dela ter za upravljanje s sredstvi proračunskega sklada.
- (2) Delodajalec obračuna in plača dajatev iz malega dela organizaciji po stopnji 14,0 odstotkov od plačila za opravljeno malo delo, isti dan, ko izvede izplačilo dohodka za opravljeno malo delo upravičencu, če to ni možno, pa najkasneje naslednji delovni dan.
- (3) Organizacija vodi evidenco zbranih sredstev iz dajatve in sicer ločeno za:
- sredstva iz dajatve malega dela dijakov oziroma dijakinj in študentov oziroma študentk,
 - sredstva iz dajatve malega dela upokojemcev oziroma upokojenk,
 - sredstva iz dajatve malega dela brezposelnih in drugih neaktivnih oseb.
- (4) Organizacija nakazuje zbrana sredstva iz 12 odstotne dajatve iz malega dela enkrat mesečno, najkasneje do osemnajstega v mesecu za prihodke preteklega meseca, v proračun Republike Slovenije, nato pa se sredstva, ki so namenska, izločijo v proračunski sklad, na podlagi zakona, ki ureja javne finance.
- (5) Sredstva iz prejšnjega odstavka se odvajajo v proračunski sklad enkrat mesečno, najkasneje do petega v mesecu za zbrana sredstva za pretekli mesec, če pa je ta dela prost dan, pa prvi naslednji delovni dan, v skladu z drugim in tretjim odstavkom 28. člena tega zakona.
- (4) Navodilo za obračunavanje in plačevanje dajatve s strani delodajalcev organizaciji ter za obračun in odvajanje sredstev organizacije v proračun, predpiše minister, pristojen za finance, v soglasju z ministrom, pristojnim za visoko šolstvo in ministrom, pristojnim za delo.

26. člen

(proračunski sklad, v pristojnosti ministrstva)

- (5) S tem zakonom se ustanovi proračunski sklad v pristojnosti ministrstva, za (so)financiranje štipendij, za delovanje Študentske organizacije Slovenije, izvajanje projektov, namenjenih študentom in upokojemcem, izvajanje aktivne politike zaposlovanja, za zagotavljanje sredstev rizičnega sklada, za podporo evidentiranja, spremljanja in nadzora nad izvajanjem malega dela ter za upravljanje s sredstvi proračunskega sklada.
- (6) Proračunski sklad se ustanovi z dnem uveljavitve tega zakona. Proračunski sklad preneha, ko je dosežen njegov namen, na način kot je določen z javnofinančnimi predpisi.
- (7) Prihodki proračunskega sklada so poleg dajatve iz malega dela, lahko tudi prihodki iz javnih sredstev, iz

sredstev evropskih strukturnih skladov ter donacije. Obresti od upravljanja s sredstvi proračunskega sklada so prihodek proračunskega sklada.

- (8) Postopke, roke, upravljanje in način porabe sredstev ter izvajanje nadzora nad porabo sredstev proračunskega sklada ministrstva predpiše minister v soglasju z ministrom, pristojnim za finance.

27. člen

(proračunski sklad ministrstva, v pristojnosti ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo)

- (1) S tem zakonom se ustanovi proračunski sklad v pristojnosti ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, za izgradnjo in vzdrževanje študentskih bivalnih zmogljivosti, za (so)financiranje razširitve in posodobitve prostorskih pogojev in tehnološke opremljenosti univerz, ki jih je ustanovila Republika Slovenija, za odplačilo posojil za izgradnjo in vzdrževanje študentskih bivalnih zmogljivosti in odplačilo posojil, najetih za razširitev in posodobitev prostorskih pogojev in tehnološke opremljenosti univerz, ki jih je ustanovila Republika Slovenija, pri čemer se sredstva iz proračunskega sklada prednostno namenijo odplačilu posojil najetih na podlagi vsakokratnega zakona o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti Univerze v Ljubljani, Univerze v Mariboru, Univerze na Primorskem in javnega zavoda Študentski domov v Ljubljani iz naslova kreditov, najetih za sofinanciranje razširitve in posodobitve prostorskih pogojev in tehnološke opremljenosti ter gradnjo in prenovo študentskih bivalnih zmogljivosti.
- (2) Proračunski sklad se ustanovi z dnem uveljavitve tega zakona. Proračunski sklad preneha, ko je dosežen njegov namen, na način kot je določen z javnofinančnimi predpisi.
- (3) Prihodki proračunskega sklada so poleg dajatve iz malega dela, lahko tudi prihodki iz javnih sredstev, iz sredstev evropskih strukturnih skladov ter donacije. Obresti od upravljanja s sredstvi proračunskega sklada so prihodek proračunskega sklada.
- (4) Postopke, roke, upravljanje in način porabe sredstev ter izvajanje nadzora nad porabo sredstev proračunskega sklada ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, predpiše minister, pristojen za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo v soglasju z ministrom, pristojnim za finance.

28. člen

(način porabe sredstev proračunskega sklada)

- (1) Dajatve iz malega dela se delijo in porabljajo v skladu z 28. do 32. členom tega zakona.
- (2) Prihodki iz javnih sredstev se zbirajo in porabljajo v obsegu in v skladu z določili letnih proračunov ali poslovnih načrtov.
- (3) Sredstva evropskih strukturnih skladov se porabljajo v skladu z instrumentom, ki ga potrdi Organ upravljanja, določen z uredbo, ki določa izvajanje postopkov pri porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji.
- (4) Donacije se porabijo na način, kot ga določi donator.
- (5) Obresti iz upravljanja s sredstvi proračunskega sklada se smejo porabiti za namene proračunskega sklada ter za kritje stroškov upravljanja proračunskega sklada.
- (6) Minister natančneje določi način, višino in obdobja dodeljevanja sredstev iz proračunskega sklada v letnem načrtu porabe.

29. člen
(delitev sredstev iz dajatve)

- (1) Organizacija zadrži 2,0 odstotno dajatev iz malega dela, za priznane stroške, ki so določeni v 30. členu tega zakona.
- (2) 2,0 odstotna dajatev iz malega dela se nameni v proračunski sklad ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo, ki je bil ustanovljen na podlagi Zakona o dodatni koncesijski dajatvi od prejemkov, izplačanih za občasna in začasna dela študentov in dijakov (Uradni list RS, št. 24/07 – uradno prečiščeno besedilo).
- (3) 10,0 odstotna dajatev iz malega dela se nameni v proračunski sklad v pristojnosti ministrstva, ki sredstva porabi v skladu z vsakoletnim načrtom porabe kot sledi:
 - 5,0 odstotna dajatev se nameni Javnemu skladu za razvoj kadrov in štipendije, ki sredstva porabi za financiranje štipendij,
 - 1,0 odstotna dajatev se nameni za kritje stroškov podpornih struktur, kot določa 30. člen tega zakona,
 - 4,0 odstotno dajatev iz malega dela se namenja ločeno po ciljnih skupinah na naslednji način:

4 odstotna dajatev	NAMEN	leto 2011 in 2012	leto 2013	leto 2014 in naprej
ustvarjena z malim delom dijakov in študentov	Študentski organizaciji Slovenije v skladu z zakonom o skupnosti študentov	100%	75%	50%
	Urdu Republike Slovenije za mladino za financiranje projektov, namenjenih dejavnostim mladih, dijakov in študentov	0%	25%	50%
ustvarjena z malim delom upokoencev	Ministrstvu Republike Slovenije za delo, družino in socialne zadeve za financiranje projektov, namenjenih dejavnostim za upokoence	100%	100%	100%
ustvarjena z malim delom brezposelnih in drugih neaktivnih oseb	Ministrstvu Republike Slovenije za delo, družino in socialne zadeve za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja	100%	100%	100%

- (4) Vse inštitucije, ki so prejemniki sredstev iz dajatve iz malega dela oziroma proračunskega sklada so pri porabi teh sredstev dolžni upoštevati javno finančne predpise.

30. člen
(priznani stroški organizaciji)

- (1) Priznani stroški organizaciji v višini 2,0 odstotne dajatve iz malega dela, vključujejo stroške, ki so neposreden pogoj za opravljanje dejavnosti posredovanja malega dela po obsegu in vrstah stroškov, in sicer:
 - stroški dela,
 - stroški materiala in storitev, ki ne smejo presežati 10 odstotkov glede na vse stroške iz dejavnosti,

- stroški preventivnih zdravstvenih pregledov upravičencev ter
 - stroški amortizacije, ki ne smejo presežati 10 odstotkov glede na vse stroške iz dejavnosti. Stroški amortizacije morajo biti predhodno potrjeni s poslovnim načrtom organizacije.
- (2) Minister predpiše v podzakonskem aktu način obračuna stroškov, ki se priznajo organizaciji, iz prvega odstavka 29. člena tega zakona.

31. člen

(delitev sredstev za kritje stroškov podpornih struktur)

- (1) Minister v letnem načrtu porabe iz šestega odstavka 28. člena tega zakona, za vsako koledarsko leto razdeli sredstva iz 1,0 odstotne dajatve po namenih za:
- zagotavljanje dohodka za opravljeno malo delo upravičencu, vključno s plačilom prispevkov za socialno varnost v skladu z 22. členom tega zakona ter plačilo dajatve iz malega dela v skladu s 25. členom tega zakona, v primerih neplačila delodajalca (v nadaljnjem besedilu: rizični sklad),
 - kritje stroškov vodenja in vzdrževanja evidence ter
 - za izvajanje inšpekcijskega nadzora po tem zakonu.
- (2) Pri določanju višine sredstev za rizični sklad se upošteva predvsem realizacijo iz preteklega koledarskega leta in predvidena vračila izterjanih sredstev v rizični sklad.
- (3) Pri določanju višine sredstev za vzdrževanje in vodenje centralne evidence o malem delu se poleg realizacije iz preteklega koledarskega leta, upoštevajo tudi potrebe po nadgradnji in vzdrževalnih delih na informacijskem sistemu.
- (4) Višina sredstev za namen izvajanja inšpekcijskega nadzora se določi na podlagi načrta nadzorov po tem zakonu, ki ga za vsako koledarsko leto pripravi Inšpektorat Republike Slovenije za delo. Sredstva iz dajatve se lahko namenijo za plače inšpektorjev, ki izvajajo nadzor po tem zakonu, njihove dnevnice ter druge stroške, povezane z neposrednim opravljanjem nadzora po tem zakonu.
- (5) V primeru, da sredstva za namen kritja stroškov podpornih struktur, presegajo potrebe v posameznem koledarskem letu, se višek sredstev nameni za štipendije.

32. člen

(javni razpisi za financiranje projektov)

- (1) Sredstva iz dajatve iz malega dela za financiranje projektov, namenjenih dejavnostim mladih, dijakov in študentov, se delijo na javnem razpisu, ki ga objavi in izvede Urad Republike Slovenije za mladino.
- (2) Sredstva iz dajatve iz malega dela za financiranje projektov, namenjenih dejavnostim za upokojece, se delijo na javnem razpisu, ki ga objavi in izvede ministrstvo.
- (3) Javni razpisi za financiranje projektov se, za zbrana sredstva iz preteklega koledarskega leta, objavijo najkasneje do 1. aprila vsako leto.
- (4) Za pripravo javnega razpisa in razpisne dokumentacije, za vodenje postopka javnega razpisa in za izbor ponudb, prispelih na javni razpis, direktor Urada Republike Slovenije za mladino ali minister imenuje petčlansko komisijo, v kateri sodelujeta vsaj po dva predstavnika iz reprezentativnih združenj študentov in dijakov ali upokojecev in en predstavnik, ki ga imenuje ministrstvo, pristojno za kulturo.
- (5) Besedilo objave javnega razpisa mora vsebovati predvsem:
- dejavnosti, ki so predmet javnega razpisa,

- višino sredstev namenjenih za razpis,
 - vrste dokazil o izpolnjevanju predpisanih pogojev in o sposobnosti za pravico do prijave na razpis,
 - kriterije in merila za izbiro ponudb,
 - rok za prijavo na javni razpis in način prijave,
 - odgovorno osebo za dajanje informacij v času objave javnega razpisa.
- (6) Pri izvajanju javnih razpisov za financiranje projektov se upoštevajo predpisi, ki urejajo izvrševanje Proračuna Republike Slovenije, v primeru projektov s področja kulture in medijev pa tudi Zakon o uresničevanju javnega interesa v kulturi.

33. člen (centralna evidenca o malem delu)

- (1) Centralno evidenco o malem delu vodi Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, ki je odgovoren tudi za vzpostavitev in vzdrževanje informacijskega sistema.
- (2) Centralna evidenca o malem delu vsebuje:
- evidenco upravičencev,
 - evidenco delodajalcev,
 - evidenco napotnic,
 - evidenco organizacij ter
 - evidenco rizičnega sklada.
- (3) Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje podatke za vodenje centralne evidence o malem delu ter podatke za učinkovit nadzor in spremljanje izvajanja tega zakona brezplačno pridobiva iz naslednjih uradnih evidenc:
- Centralni register prebivalstva,
 - Enotna evidenca vpisa,
 - evidence Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje,
 - evidence Centrov za socialno delo (e-sociala),
 - evidence Zavoda za zdravstveno zavarovanje,
 - evidence Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter
 - evidence Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

34. člen (vnos podatkov v centralno evidenco o malem delu)

- (1) Podatke o organizacijah, ki imajo veljavno dovoljenje za opravljanje dejavnosti posredovanja malega dela vnašajo neposredno v centralno evidenco o malem delu pooblaščen osebe ministrstva, pristojnega za delo. Podatki, vpisani v evidenco organizacij, so javni.
- (2) Podatke iz 36. člena tega zakona ter podatke o številu opravljenih ur pri delodajalcu v koledarskem mesecu in o neporavnanih obveznostih delodajalca iz naslova malega dela v centralno evidenco o malem delu vnašajo pooblaščen delavci organizacij. Vir podatkov o neporavnanih obveznostih delodajalca iz naslova malega dela so vloženi zahtevki za izplačilo dohodka za opravljeno malo delo iz rizičnega sklada s strani upravičencev.
- (3) Podatke o delodajalcih in osebah, ki so bili s pravnomočno odločbo o prekršku spoznani za odgovorne, da so kršili določila tega zakona vnašajo neposredno v centralno evidenco o malem delu pooblaščen osebe Inšpektorata Republike Slovenije za delo.
- (4) Podatke iz zahtevkov za izplačila iz rizičnega sklada in o postopku izterjave vnašajo neposredno v centralno evidenco o malem delu pooblaščen osebe organizacije, podatke o vračilih izterjanih sredstev v

proračun pa pooblaščene osebe ministrstva, pristojnega za delo.

35. člen

(prenehanje vodenja v centralni evidenci o malem delu in hramba podatkov)

- (1) Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje preneha voditi osebo v centralni evidenci malega dela, če:
 - ni več upravičenec po določbah tega zakona,
 - se sama pisno odjavi iz centralne evidence o malem delu.
- (2) Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje preneha voditi delodajalca v centralni evidenci malega dela, če se pisno odjavi iz evidence oz. preneha obstajati.
- (3) Po prenehanju vodenja upravičenca v centralni evidenci o malem delu se osebni podatki shranjujejo in uporabljajo za namene iz tretjega odstavka 37. člena nadaljnjih pet let.
- (4) Po poteku roka iz prejšnjega odstavka se podatki obravnavajo skladno s predpisi, ki urejajo poslovanje organov javne uprave s stalno zbirko dokumentarnega gradiva oziroma ravnanje z javnim arhivskim gradivom.

36. člen

(podatki, ki se vodijo v centralni evidenci o malem delu)

- (1) V evidenci upravičencev se vodijo naslednji podatki:
 - ime in priimek,
 - spol,
 - enotna matična številka občana (EMŠO),
 - davčna številka,
 - naslov prebivališča,
 - številka in vrsta osebnega dokumenta,
 - številko transakcijskega računa,
 - o datumu prijave in začetku vodenja v evidenci,
 - o prenehanju vodenja v evidenci,
 - o razlogu prenehanja vodenja v evidenci,
 - o statusu (dijak, študent, upokojenec, brezposelna oseba, druga neaktivna oseba),
 - o doseženi izobrazbi, dodatnem znanju in usposobljenosti, oziroma poklicu,
 - opis del in pridobljenih izkušenj ter neformalnih znanj v okviru opravljenega malega dela,
 - datum veljavnosti zdravniškega spričevala ter podatek o vrsti opravljenega zdravniškega pregleda,
 - enolični identifikator napotnice, ki ga generira centralni sistem,
 - opravljeno število ur malega dela (v mesecih in kumulativno v koledarskem letu),
 - višina dohodkov za opravljeno malo delo (kumulativno v koledarskem letu),
 - kronološki pregled podatkov iz potrjenih napotnic v tekočem koledarskem letu, ki so navedeni v 18. členu tega zakona,
 - koriščenje sredstev rizičnega sklada,
 - datum pravnomočne odločbe o prekršku, izdane na podlagi 45. člena tega zakona, ter obdobje enoletne prepovedi opravljanja malega dela.
- (2) V evidenci delodajalcev se vodijo naslednji podatki:
 - firma in sedež oz. ime in naslov delodajalca,
 - davčna številka delodajalca,
 - o datumu prijave in začetku vodenja v evidenci,
 - o prenehanju vodenja v evidenci,
 - o razlogu prenehanja vodenja v evidenci,

- opravljeno številu vseh ur malega dela pri delodajalcu, kumulativno v koledarskem mesecu,
- o neplačanih obveznostih iz naslova malega dela,
- datum pravnomočne odločbe o prekršku, izdane na podlagi 45. člena tega zakona, ter obdobje dvoletne prepovedi opravljanja malega dela.

(3) V evidenci napotnic se vodijo naslednji podatki:

- enolični identifikator napotnice, ki ga generira centralni sistem,
- matična številka delodajalca,
- enotna matična številka občana (EMŠO upravičenca),
- vrsta dela, ki se bo opravljalo kot malo delo in potrebne izkušnje oziroma kompetence,
- časovna veljavnost napotnice,
- obdobje opravljanja malega dela,
- podatke o predvidenem številu ur malega dela,
- urna postavka za opravljeno delo in skupen znesek dohodka,
- datum nakazila,
- datum preklica napotnice,
- podatek o dejansko opravljenem številu ur malega dela po napotnici,
- podatek o dohodku za opravljeno malo delo: skupen znesek, dohodek osebe.

(4) V evidenci organizacij se vodijo naslednji podatki:

- evidenčna oznaka organizacije,
- davčna številka,
- zaporedna številka izdane odločbe o podelitvi dovoljenja,
- firma in sedež oziroma ime in naslov organizacije, statusno obliko in ime odgovorne osebe,
- datum začetka opravljanja dejavnosti,
- rok trajanja dovoljenja.

(5) V evidenci rizičnega sklada se vodijo naslednji podatki:

- zaporedna številka zahtevka koriščenja sredstev rizičnega sklada,
- ime, priimek, EMŠO, upravičenca, ki uveljavlja pravico do izplačila dohodka iz sredstev rizičnega sklada,
- enolični identifikator napotnice, ki ga generira centralni sistem, na podlagi katere je nastala obveznost iz rizičnega sklada,
- evidenčna oznaka in davčna številka organizacije, ki je odgovorna za vodenje postopka izterjave,
- višina neplačane obveznosti delodajalca za katero se uvede izterjava,
- višina izplačila iz rizičnega sklada,
- datum nastanka terjatve,
- način vračanja terjatve,
- datum vračila terjatve,
- višina izterjanih sredstev,
- datum vračila izterjanih sredstev v proračun.

(6) Podrobne postopke, roke ter način vzdrževanja in vodenja centralne evidence o malem delu predpiše minister v podzakonskem aktu.

37. člen

(vpogled v centralno evidenco o malem delu)

(1) Neposredni vpogled v centralno evidenco o malem delu se zagotovi:

- pooblaščenim osebam na ministrstvu, pristojnemu za delo,
- pooblaščenim osebam na Inšpektoratu Republike Slovenije za delo,
- pooblaščenim osebam na Davčni upravi Republike Slovenije.

(2) Pooblaščenim osebam organizacij se za namen preverjanja okoliščin iz 20. člena tega zakona, zagotovi

vpogled v centralno evidenco o malem delu, izključno za naslednje podatke:

- naziv in naslov sedeža delodajalca, davčna številka delodajalca ter obdobje morebitne prepovedi koriščenja možnosti malega dela,
 - ime, priimek in naslov upravičenca, davčna številka upravičenca, število opravljenih ur malega dela v tekočem mesecu in v koledarskem letu, skupni znesek dohodkov za opravljeno malo delo, veljavnost zdravniškega spričevala ter obdobje morebitne prepovedi opravljanja malega dela ter
 - podatke, ki jih je organizacija sama vnesla v centralno evidenco o malem delu.
- (3) Podatki iz centralne evidence o malem delu se smejo uporabljati samo za opravljanje nalog organizacij, ki posredujejo malo delo, ministrstva, pristojnega za delo, Inšpektorata Republike Slovenije za delo, Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Davčne uprave Republike Slovenije ter v statistične ali znanstvenoraziskovalne namene.
- (4) Podatki, ki se vodijo v evidenci organizacij, se javno objavijo na spletnih straneh ministrstva in Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje.

38. člen

(varovanje osebnih podatkov)

- (1) Za zbiranje, obdelovanje, shranjevanje, posredovanje in uporabo podatkov, vsebovanih v evidencah, ki se vodijo po tem zakonu, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, za zbiranje, obdelovanje, shranjevanje, posredovanje in uporabo podatkov, ki predstavljajo davčno tajnost, pa se uporabljajo določbe zakona, ki ureja davčni postopek.
- (2) Upravljevec evidence, ki se vodi po določilih tega zakona, mora za vsako posredovanje osebnih podatkov zagotoviti sledljivost na način, da je mogoče pozneje ugotoviti, kateri osebni podatki so bili posredovani, komu, kdaj, na kakšni podlagi in za kakšen namen.
- (3) Upravljevec evidence mora zagotoviti zavarovanje osebnih podatkov v skladu z zakonom, ki ureja varstvo podatkov.

39. člen

(rizični sklad)

- (1) Rizični sklad zagotavlja izplačilo dohodka za malo delo upravičencu, vključno s plačilom prispevkov za socialno varnost v skladu z 22. členom tega zakona ter plačilo dajatve iz malega dela v skladu s 25. členom tega zakona. Sredstva rizičnega sklada se uporabijo tudi za sodne takse ter stroške izterjave.
- (2) Upravičenec v primeru neplačila delodajalca pri organizaciji vloži zahtevek za izplačilo dohodka za opravljeno malo delo iz rizičnega sklada. Organizacija preveri podatke iz zahtevka in jih vnese v centralno evidenco o malem delu. Organizacija delodajalca opozori na obveznosti iz napotnice ter mu določi rok za plačilo obveznosti iz malega dela, ki ne sme biti daljši od 15 dni. V kolikor delodajalec v danem roku ne poravnava obveznosti iz malega dela, organizacija izterja dolg skladno s predpisi, ki urejajo izvršbo denarnih dajatev.
- (3) Ministrstvo enkrat mesečno pridobi podatke za plačilo obveznosti iz naslova rizičnega sklada iz centralne evidence o malem delu in izvede plačila obveznosti za pretekli mesec iz proračunskega sklada.
- (4) Organizacija mora začeti postopek izterjave zoper delodajalca dolžnika za celotni dohodek za opravljeno malo delo, skupaj s prispevki za socialno varnost in dajatvijo iz malega dela najkasneje do dneva izplačila dohodka za opravljeno malo delo upravičencu iz rizičnega sklada. Organizacija uveljavlja terjatve

proti delodajalcu dolžniku po splošnih pravilih civilnega prava.

- (5) Postopek izvršbe se ne uvede v primeru, če celotna terjatev do delodajalca dolžnika ne presega zneska sodne takse za uvedbo postopka izvršbe. V takem primeru strošek plačila za malo delo bremeni rizični sklad.
- (6) V primeru uvedbe prisilne poravnave ali stečajnega postopka nad delodajalcem dolžnikom, je organizacija dolžna prijaviti terjatev delodajalca dolžnika v postopku prisilne poravnave na podlagi oklica ali v stečajno maso, v skladu s predpisi, ki urejajo prisilno poravnavo in stečajni postopek. V drugih primerih prenehanja delodajalca pa organizacija postopa s terjatvijo delodajalca dolžnika v skladu s predpisi, ki urejajo prenehanje gospodarskih družb.
- (7) Organizacija mora sredstva iz plačane terjatve takoj vrniti nazaj v proračun, v višini kot je bila plačana, vključno z obrestmi. Sredstva iz plačane terjatve se namenijo za rizični sklad, v okviru proračunskega sklada ministrstva, pristojnega za delo.
- (8) Način koriščenja sredstev rizičnega sklada, predvsem merila upravičenosti, vrstnega reda izplačil ter pravila evidentiranja poslovnih dogodkov v zvezi s terjatvami, predpiše minister v podzakonskem aktu.

40. člen (poročanje)

- (1) Organizacija mora ministrstvu poročati o obsegu svojega poslovanja in sproti javljati vse spremembe glede izpolnjevanja kadrovskih, organizacijskih in drugih pogojev, ki lahko vplivajo na veljavnost dovoljenja.
- (2) Inštitucije, ki upravljajo s sredstvi iz dajatve, morajo ministrstvu, poročati o namenski porabi sredstev iz dajatve.
- (3) Minister s podzakonskim aktom določi način finančnega in drugega poročanja ter roke poročanja organizacij, Študentske organizacije Slovenije in inštitucij, ki upravljajo s sredstvi iz dajatve.

41. člen (spremljanje izvajanja)

- (1) Minister imenuje strokovno komisijo za spremljanje izvajanja malega dela, ki jo sestavlja sedem članov, in sicer:
 - dva člana iz ministrstva, pristojnega za delo,
 - en član iz ministrstva, pristojnega za finance,
 - en član iz Inšpektorata Republike Slovenije za delo,
 - en član iz Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje,
 - enega člana imenujejo delodajalska združenja na ravni države,
 - enega člana imenujejo sindikati, reprezentativni za območje države.
- (2) Mandat članov strokovne komisije traja tri leta.
- (3) Strokovno komisijo vodi predstavnik ministrstva.
- (4) Predsednik strokovne komisije lahko k sodelovanju na posamezni seji povabi tudi druge strokovnjake ali predstavnike interesnih skupin.
- (5) Strokovna komisija odloča, če so na seji prisotni najmanj predsednik ali njegov namestnik ter trije člani.

42. člen
(naloge strokovne komisije)

- (1) Strokovna komisija opravlja naslednje naloge:
 - potrjuje poslovne načrtov organizacij, ki posredujejo malo delo,
 - pregleduje in potrjuje letna poročila organizacij, ki posredujejo malo delo,
 - spremlja delo organizacij, ki posredujejo malo delo in način odvajanja dajatve,
 - spremlja porabo sredstev iz dajatve glede na namene, določene v tem zakonu,
 - spremlja statistiko o opravljenem malem delu,
 - predlaga uvedbo izrednega nadzora,
 - predlaga odvzem dovoljenja za opravljanje dejavnosti,
 - predlaga uvedbo nazora nad porabo sredstev iz dajatve ter
 - predlaga spremembe predpisov s področja ureditve malega dela.
- (2) Strokovna komisija vsako leto poroča o izvajanju in učinkih tega zakona Vladi Republike Slovenije.
- (3) Strokovna komisija sprejme Poslovnik, v katerem podrobneje opredeli način dela in odločanja.

43. člen
(stroški strokovne komisije)

- (1) Predsednik in člani strokovne komisije opravljajo delo v komisiji kot del svojih rednih delovnih obveznosti.
- (2) Administrativno podporo strokovni komisiji zagotavlja ministrstvo.

44. člen
(nadzor)

- (1) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona opravlja Inšpektorat Republike Slovenije za delo in drugi nadzorni organi, v skladu s svojimi pristojnostmi.
- (2) Nadzor nad plačevanjem prispevkov za socialno varnost opravlja Davčna uprava Republike Slovenije.
- (3) Postopek o prekršku vodi in o njem odloča pooblaščen uradna oseba Inšpektorata Republike Slovenije za delo in Davčne uprave Republike Slovenije.
- (4) Nadzor nad delom organizacij in nad namensko porabo sredstev iz dajatve iz malega dela, opravlja Služba za kontrole in nadzor ministrstva. Način izvajanja nadzora ministrstva se določi s pogodbo.

45. člen
(kazenske določbe)

- (1) Z globo 15.000 EUR se za prekršek sankcionira pravna oseba, če omogoči opravljanje malega dela upravičenca brez ustrezne napotnice organizacije, kot je določena v 17. do 21. členu tega zakona ali če omogoči, da to napotnico uporabi za delo druga oseba.
- (2) Ne glede na prejšnji odstavek se z globo 7.500 EUR sankcionira delodajalec, ki zaposluje 10 ali manj delavcev in izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti, če omogoči opravljanje malega dela upravičenca brez ustrezne napotnice organizacije, kot je določena v 17. do 21. členu tega zakona ali če omogoči, da

to napotnico uporabi za delo druga oseba.

- (3) Z globo 3.000 EUR se za prekršek iz prvega in drugega odstavka sankcionira tudi odgovorna oseba pravne osebe.
- (4) Z globo 5.000 EUR se za prekršek sankcionira samostojni podjetnik – posameznik, če omogoči opravljanje malega dela upravičenca brez ustrezne napotnice pooblaščene organizacije za posredovanje malega dela, kot je določena v 17. do 21. členu tega zakona ali če omogoči, da to napotnico uporabi za delo druga oseba.
- (5) Z globo 6.000 EUR se za prekršek sankcionira pravna oseba, če ne vodi dnevne evidence opravljenega malega dela, kot to določa drugi odstavek 18. člena tega zakona.
- (6) Z globo 1.000 EUR se za prekršek iz prejšnjega odstavka sankcionira tudi odgovorna oseba pravne osebe.
- (7) Z globo 3.000 EUR se za prekršek sankcionira samostojni podjetnik – posameznik, če ne vodi dnevne evidence opravljenega malega dela, kot to določa drugi odstavek 18. člena tega zakona.
- (8) Z globo 500 EUR se za prekršek sankcionira tudi:
 - upravičenec, ki dela brez ustrezne napotnice pooblaščene organizacije za posredovanje malega dela, kot je določena v 17. do 21. členu tega zakona
 - upravičenec ali oseba, ki dela na podlagi napotnice drugega upravičenca,
 - upravičenec, ki omogoči, da napotnico za opravljanje malega dela uporabi za delo druga oseba,
 - upravičenec, ki preseže zakonsko predpisane omejitve glede števila ur in višine dohodka iz naslova malega dela, kot je določeno v prvem do četrtem odstavku 4. člena tega zakona.
- (9) Z globo 3.000 EUR se za prekršek iz sankcionira delodajalec, če v posameznem koledarskem mesecu omogoči, da se opravi večje število ur malega dela, kot je določeno v petem odstavku 4. člena tega zakona.
- (10) Z globo 500 EUR se za prekršek iz prejšnjega odstavka sankcionira tudi odgovorna oseba pravne osebe.
- (11) Z globo 6.000 EUR se za prekršek sankcionira organizacija, ki potrdi napotnico za malo delo, kljub prepovedi potrditve napotnice zaradi okoliščin, določenih v 20. členu tega zakona.
- (12) Z globo 1.000 EUR se za iz prejšnjega odstavka tega člena sankcionira tudi odgovorna oseba organizacije.
- (13) Prekrškovni organi imajo pri ugotavljanju kršitev določb tega zakona pravico zahtevati od pravne osebe, samostojnega podjetnika – posameznika in upravičenca oziroma druge osebe vse listine, na podlagi katerih je mogoče ugotoviti kršitve določb tega zakona.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

46. člen (podzakonski akti po tem zakonu)

Minister izda podzakonske akte iz 6., 14., 18., 25., 26., 30., 36., 39. in 40. člena tega zakona, v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

47. člen
(prenehanje veljavnosti drugih predpisov in določb)

- (1) Z dnem začetka uporabe tega zakona se prenehajo uporabljati določbe 5., 6., 6.a, 6.b, 6.c, 6.č, 6.d, 6.e, 7. in 8. člena poglavja II. Posredovanje zaposlitev in posredovanje dela Zakona o zaposlovanju in zavarovanja za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 107/06 - uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 63/07-popr. in 59/07 – Zštip), ki se nanašajo na posredovanje začasnih in občasnih del dijakom in študentom.
- (2) Hkrati z razveljavitvijo določb iz prejšnjega odstavka tega člena se razveljavijo tudi določbe Pravilnika o pogojih za opravljanje dejavnosti agencij za zaposlovanje (Uradni list RS, št. 139/06), ki se nanašajo na posredovanje začasnih in občasnih del dijakom in študentom, ter vse koncesijske pogodbe, ki so sklenjene na podlagi teh določb.
- (3) Z dnem, začetka uporabe tega zakona se v Zakonu o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (Uradni list RS, št. 12/07- uradno prečiščeno besedilo in 29/10), prenehajo veljati naslednje določbe:
 - tretja alineja 5. člena,
 - 12b. člen in
 - četrti odstavek 18. člena.
- (4) Z dnem začetka uporabe tega zakona preneha veljati Zakon o dodatni koncesijski dajatvi od prejemkov, izplačanih za občasna in začasna dela študentov in dijakov (Uradni list RS, št. 24/07 – uradno prečiščeno besedilo) ter Navodilo za obračun in nakazovanje dodatne koncesijske dajatve (Uradni list RS, št. 103/06).

48. člen
(prenos sredstev iz naslova koncesijske dajatve)

- (3) Sredstva iz naslova koncesijske dajatve po Zakonu o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, ki se do pričetka uporabe tega zakona realizirajo pri Javnem skladu Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije in ne bodo porabljena, se v celoti prenesejo v proračunski sklad, v pristojnosti ministrstva, kot je določen v 26. členu tega zakona in namenijo za štipendije.
- (4) Sredstva iz proračunskega sklada ustanovljenega na podlagi Zakona o dodatni koncesijski dajatvi od prejemkov izplačanih za občasna in začasna dela študentov in dijakov (Uradni list RS št. 24/07-UPB) se prenesejo v proračunski sklad ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo iz 26. člena tega zakona.

49. člen
(uveljavitev in začetek uporabe)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. septembra 2011.

Št.
Ljubljana, dne
EVA 2010-2611-0003

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Prvi člen opredeljuje, kaj določa zakon o malem delu in sicer določa pogoje za opravljanje malega dela, način posredovanja malega dela, pogoje in način pridobitve dovoljenja za posredovanje malega dela, dohodek in obveznosti delodajalcev, ustanovitev proračunskega sklada, dajatev in prispevke za socialno varnost, način poročanja, vodenja evidenc, spremljanja izvajanja in nadzor.

K 2. členu

Člen opredeli malo delo kot plačano, začasno ali občasno delo oziroma trajnejše časovno omejeno delo študentov oziroma študentk, dijakov oziroma dijakinj, upokojencev oziroma upokojenk, brezposelnih ter drugih neaktivnih oseb. Za malo delo veljajo minimalni standardi glede varstva oseb, ki to delo opravljajo in so opredeljeni z zakonom, ki ureja delovna razmerja in sicer: določbe glede prepovedi diskriminacije, enake obravnave glede na spol, o delovnem času, odmorih in počitkih, o posebnem varstvu delavcev, ki še niso dopolnili 18 let starosti ter o odškodninski odgovornosti. Za malo delo se upoštevajo tudi vsi predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu.

K 3. členu

V tem členu so natančneje opredeljeni vsi upravičenci, ki lahko opravljajo malo delo in sicer so to vsi državljani držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije ter državljani tretjih držav, ki imajo v Republiki Sloveniji status dijaka ali študenta, brezposelne osebe, po zakonu, ki ureja zavarovanje za primer brezposelnosti, upokojenca, prosilca za azil, osebe z začasno zaščito ali osebe, ki na podlagi sklenjenega mednarodnega sporazuma izpolnjuje pogoje za pridobitev pravice do denarnega nadomestila med brezposelnostjo, dokler prejema to nadomestilo. Upravičenci so tudi druge neaktivne osebe, ki jih drugi odstavek člena natančno opredeljuje.

Posebej člen določa, da se brezposelne osebe za opravljanje malega dela odločijo prostovoljno, vendar imajo dolžnost, da o opravljanju malega dela predhodno obvestijo Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. Obveznost brezposelne osebe, da obvešča Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje izhaja iz Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, takšno določbo pa vsebuje tudi Predlog zakona o urejanju trga dela. Opravljanje malega dela ne sme ovirati brezposelne osebe pri izpolnjevanju njenih obveznosti, ki so določene s predpisi, ki urejajo zavarovanje za primer brezposelnosti. Dodatno k omejitvam malega dela, ki jih določa zakon o malem delu, veljajo za brezposelne osebe tudi omejitve, ki jih predpisuje zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti oz. ki jih bo predpisal zakon o urejanju trga dela. Predlog zakona o urejanju trga dela določa, da se denarno nadomestilo zniža zavarovancu, ki v času upravičenosti do denarnega nadomestila med brezposelnostjo opravi delo, za katerega prejme ali je upravičen prejeti dohodek, ki po plačilu davkov in obveznih prispevkov mesečno presega 200 evrov.

K 4. členu

V tem členu so opredeljene omejitve malega dela. Malo delo se lahko opravlja največ 60 ur v koledarskem mesecu, neizkoriščenih ur pa ni mogoče prenašati v naslednji koledarski mesec. Zaradi študijskih obveznosti dijakov in študentov je v zakon za to ciljno skupino vgrajena izjema, da lahko malo delo opravljajo tudi več ur na mesec, vendar pa v posameznem koledarskem letu ne smejo preseči dovoljenega obsega ur preračunanega na letni obseg ur, kar znese 720 ur. Na ta način se dijakom in študentom zagotovi možnost, da delo prilagodijo svojim študijskim obveznostim oziroma, da delajo predvsem v času počitnic.

V izogib, da bi delodajalci v celoti prenesli obremenitev malega dela (tj. plačilo prispevkov za socialna zavarovanja in dajatev iz malega dela) na osebe, ki malo delo opravljajo, in z namenom, da se zagotovi dostojno plačilo za opravljeno malo delo, zakon določa najnižjo bruto urno postavko v višini 4,00 evrov (tj. 3,38 evrov neto, celoten strošek za opravljeno uro malega dela, skupaj s prispevkom delodajalca in dajatvijo, pa v tem primeru znaša 4,58 evrov). Višina najnižje bruto urne postavke je bila določena glede na veljavno višino minimalne plače preračunano na uro dela. Po podatkih iz letnih poročil študentskih servisov je povprečna urna postavka študentskega dela v letu 2008 znašala 4,05 evrov. Določena je tudi omejitev bruto

dohodka za opravljeno malo delo, ki v seštevku v koledarskem letu ne sme presežati 6.000 eurov.

Omejitev števila ur malega dela na koledarski mesec oziroma na koledarsko leto (za dijake in študente), kakor tudi omejitev zaslužka v koledarskem letu, velja ne glede na to, pri koliko delodajalcih posameznik malo delo opravlja. Posamezni upravičenec v seštevku ne sme preseči zakonsko predpisane omejitve glede števila ur in višine plačila iz naslova malega dela.

Zakon določa tudi omejitve malega dela za delodajalce v posameznem koledarskem mesecu in sicer določa najvišjo možno število ur malega dela, ki se lahko opravi pri delodajalcu. Mesečna kvota je določena glede na število redno zaposlenih delavcev pri posameznem delodajalcu. Pri tem se v število zaposlenih delavcev štejejo vse sklenjene pogodbe o zaposlitvi z delodajalcem v času potrditve napotnice, ne glede na to ali so pogodbe sklenjene za polni delovni čas ali pogodbe o zaposlitvi s krajšim delovnim časom ter pogodbe o zaposlitvi sklenjene za nedoločen ali določen čas. Člen določa tudi izjemo za delodajalce, ki zaposlujejo več kot 1.250 delavcev. Le-ti bodo na ministrstvo, pristojno za delo, lahko posredovali vlogo za odobritev večje kvote ur v koledarskem mesecu. Ministrstvo bo lahko, po predhodnem posvetovanju z ostalimi socialnimi partnerji, za največ tri mesece v koledarskem letu določilo večje število ur malega dela, vendar največ do 5.760 ur v koledarskem mesecu.

Omejitev ur malega dela pri delodajalcu na mesečnem nivoju zmanjša možnost zlorab v primerih, ko bi moralo biti sklenjeno delovno razmerje v skladu z zakonom o delovnih razmerjih, hkrati pa omogočimo delodajalcu bolj prožno organiziranje delovnega procesa in najemanje delovne sile za občasna in začasna dela, predvsem v primerih bistvenega povečanja obsega dela, ki traja le nekaj dni v mesecu (npr. sejemske in promocijske aktivnosti, selitvene storitve, anketiranje ipd.), torej za dela, za katera sklenitev delovnega razmerja, zaradi svoje nestalne in občasne narave, ni smiselno.

K 5. členu

Ta člen opredeljuje dejavnost posredovanja malega dela kot nepridobitno dejavnost, kar pomeni, da se z njo ne ustvarja dobička, temveč se presežek prihodkov nad odhodki nameni za dejavnost posredovanja malega dela in za druge namene, ki jih določa ta zakon.

K 6. členu

V tem členu je opredeljeno dovoljenje za opravljanje dejavnosti posredovanja malega dela, pogoji za pridobitev in način podelitve dovoljenja.

Zakon omogoča opravljanje dejavnosti posredovanja malega dela vsem pravnim osebam javnega ali zasebnega prava s sedežem v Republiki Sloveniji, državi članici Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarske konfederacije, ki izpolnjujejo z zakonom predpisane pogoje in pridobijo dovoljenje za opravljanje dejavnosti posredovanja malega dela, ki ga podeli in odvzame ministrstvo, pristojno za delo. S tem je upoštevana tudi zahteva Direktive 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah na notranjem trgu (Uradni list EU, L 376/36, z dne 27.12.2006), ki prepoveduje omejevanje opravljanja storitev in diskriminatorno obravnavanje podjetij, ki imajo sedež v katerikoli državi članici Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarske konfederacije.

Dovoljenja za opravljanje dejavnosti posredovanja malega dela bo podeljevalo ministrstvo, pristojno za delo, na podlagi javnega razpisa, za določen čas največ 5 let, z možnostjo podaljšanja pod pogoji, ki jih bo opredelil podzakonski akt.

Čeprav bo posredovanje malega dela v veliki meri potekalo po elektronski poti, je za vse upravičence, ki niso ustrezno računalniško usposobljeni ali nimajo dostopa do interneta, pomembno, da se zagotovi tudi fizični dostop do storitev posredovanja malega dela. Zakon v tem členu zato določa, da mora v vsaki statistični regiji dejavnost posredovanja malega dela opravljati najmanj ena organizacija, to pa ne pomeni, da lahko organizacija opravlja dejavnost le v tej regiji, temveč posreduje malo delo na celotnem območju Republike Slovenije. Kadar v okviru javnega razpisa ne bo mogoče zagotoviti ustrezne regijske pokritosti z organizacijami, ministrstvo, pristojno za delo, začasno za obdobje enega leta podeli dovoljenje Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje in tako zagotovi dostop do storitev posredovanja malega dela v vseh statističnih regijah.

K 7. členu

Člen določa vsebino javnega razpisa za podelitev dovoljenja za opravljanje dejavnosti posredovanja malega dela ter obveznost ministrstva, pristojnega za delo, da vsem ponudnikom omogoči vpogled v razpisno dokumentacijo in seznanitev z vsemi za sestavo popolne vloge potrebnimi informacijam.

K 8. členu

Člen določa sestavo razpisne komisije, ki bo pristojna za pripravo javnega razpisa za podelitev dovoljenja za opravljanje dejavnosti posredovanja malega dela ter za pregled in presojo prispelih ponudb.

K 9. členu

Člen določa pravice ponudnika, zamudo razpisnega roka in način sodelovanja ponudnika v postopku do poteka razpisnega roka.

K 10. členu

Člen v prvih dveh odstavkih določa rok za odpiranje ponudb, ki ne sme biti daljši od 30 dni po poteku razpisnega roka, ter postopek pri odpiranju ponudb.

V tretjem odstavku so določeni primeri, ko organ, pristojen za podelitev koncesije, ponudbo zavrže s sklepom, v četrtem odstavku pa je določen rok 60 dni po zaključku javnega razpisa, v katerem mora komisija opraviti vsebinsko presojo izpolnjevanja kriterijev in meril ter sestaviti predlog za podelitev dovoljenj.

K 11. členu

Z določbo prvega odstavka tega člena je zagotovljeno upoštevanje načela ekonomičnosti postopka. Člen vsebuje tudi določbe o postopku podelitve dovoljenja oziroma zavrnitve ponudnika z odločbo, ter obveznost določitve roka za sklenitev pogodbe o posredovanju malega dela v odločbi o podelitvi dovoljenja. Člen zagotavlja tudi pravno varstvo ponudnikov, saj določa pravno sredstvo zoper odločbo o podelitvi dovoljenja

Četrty odstavek člena določa tudi možnost podaljšanja roka za sklenitev pogodbe v primeru obstoja razlogov, zaradi katerih izbrani ponudnik ne more skleniti pogodbe o posredovanju malega dela in ti razlogi ne izhajajo iz njegove osebne sfere. V kolikor izbrani ponudnik tudi v podaljšanem roku ne sklene pogodbe o posredovanju malega dela, ministrstvo, pristojno za delo, odločbo o podelitvi dovoljenja za posredovanje malega dela odpravi.

K 12. členu

Člen določa razloge za prenehanje veljavnosti dovoljenja za opravljanje dejavnosti posredovanja malega dela. Drugi odstavek člena določa obveznost organizacije, da najavi nameravano prenehanje opravljanje dejavnosti posredovanja malega dela najmanj 4 mesece vnaprej. Vnaprejšnja najava prenehanja opravljanja delavnosti je nujna zaradi zagotovitve pogoja regijske dostopnosti do storitev posredovanja malega dela. Ministrstvo, pristojno za delo, bo v tem primeru moralo preko javnega razpisa ponovno izbrati novo organizacijo, ki bo v statistični regiji opravljala to dejavnost.

K 13. členu

Člen določa razloge za odvzem dovoljenja za opravljanje dejavnosti posredovanja malega dela in postopek odvzema.

K 14. členu

Člen določa obveznost sklenitve pogodbe na podlagi odločbe o podelitvi dovoljenja za opravljanje dejavnosti posredovanja malega dela v pisni obliki. Določene so tudi bistvene sestavine pogodbe o posredovanju malega dela in časovna omejitev sklenjene pogodbe, glede na podeljeno dovoljenje.

K 15. členu

Člen določa, da v primeru prenehanja veljavnosti dovoljenja za posredovanje malega dela na podlagi

razlogov, ki so opredeljeni v 12. členu, hkrati preneha veljati tudi pogodba o posredovanju malega dela.

K 16. členu

Člen predvideva možnost prenosa dovoljenja na pravnega naslednika nosilca dovoljenja in določa postopek prenosa.

K 17. členu

Člen opredeljuje napotnico kot tristranski dogovor med delodajalcem, upravičencem in organizacijo za opravljanje malega dela ter način in postopek potrjevanja napotnic za malo delo. Napotnica bo potrjena za vsak koledarski mesec posebej, da se zagotovi učinkovit nadzor nad upoštevanjem mesečnih omejitev števila ur malega dela, ki veljajo tako za delodajalce, kakor tudi za upravičence (izjema so le dijaki in študenti). V primeru, da bo delodajalec želel, da isti upravičenec pri njem opravlja malo delo več mesecev zapored, lahko pri organizaciji zahteva potrditev napotnic vnaprej, vendar ne več kot za 3 mesece. Organizacija tudi v tem primeru potrdi napotnice za vsak koledarski mesec posebej in podatke vnese v centralno evidenco o malem delu.

Člen opredeli tudi obveznost organizacije, da pred potrditvijo napotnice preveri, če oseba in delodajalec izpolnjujeta pogoje za opravljanje malega dela in podatke iz napotnice istočasno vnese v evidenco o malem delu. Napotnica za malo delo se potrdi v treh izvodih, od katerih prejmeta delodajalec in upravičenec po en izvod, tretjega hrani organizacija. Člen tudi določa, da je samo ustrezno potrjena napotnica podlaga za opravljanje malega dela in za izplačilo dohodka za opravljeno malo delo. Podrobnejši način potrjevanja napotnic bo določen v podzakonskem aktu, kot določa 18. člen tega zakona.

Pri posredovanju malega dela se tako ohranja institut napotnice, ki sedaj velja za študentsko delo, vendar z vgrajenimi varovalkami v postopku, ki bodo onemogočale oziroma vsaj bistveno omejevale možnosti zlorab in ki bodo zagotovile redno plačevanje delodajalcev za opravljeno malo delo oziroma učinkovitejšo izterjavo neplačanih obveznosti. Postopki potrjevanja napotnic bodo v največji možni meri potekali po sodobnih elektronskih poteh in bodo dobro informacijsko podprti, z namenom, da se zagotovi hiter, prožen in administrativno čim manj obremenjen postopek najema delovne sile za krajša in občasna dela.

K 18. členu

Člen določa obvezne podatke na napotnici za malo delo. V podzakonskem aktu, ki ga izda minister, pristojen za delo, pa bo predpisan enotni obrazec napotnice za malo delo. Določena je tudi obveza delodajalca, da vodi dnevno evidenco prihoda in odhoda ter število dejansko opravljenih ur malega dela za vsakega upravičenca.

K 19. členu

Člen opredeljuje možnost napotnice v elektronski obliki v skladu s predpisi, ki urejajo elektronsko poslovanje in elektronski podpis. Določbe, ki veljajo za napotnico v pisni obliki, smiselno veljajo tudi za elektronsko napotnico.

K 20. členu

Člen jasno določa, v katerih primerih organizacija ne sme potrditi napotnice za malo delo. Primeri so navedeni taksativno, posebej za delodajalca in posebej za osebo in predstavljajo varovalko pred zlorabami sistema malega dela. Pred potrditvijo napotnice bo organizacija dolžna, preko informacijskega sistema, preveriti izpolnjevanje v tem členu navedenih pogojev za potrditev napotnice delodajalcu in osebi.

K 21. členu

Člen opredeli postopek preklica napotnice v primeru, kadar se ugotovi, da delodajalec ali upravičenec ne izpolnjujeta več pogojev za potrditev napotnice. Organizacija lahko prekliče napotnico tudi kadar tako zahtevata upravičenec ali delodajalec. To pomeni dodatno varstvo za upravičenca in za delodajalca, kadar po lastni volji želita prekiniti opravljanje malega dela. Napotnica se lahko prekliče v celoti ali le v določenem delu, ki se nanaša na število ur malega dela ali na obdobje opravljanja malega dela po tej napotnici. S preklicem napotnice se v centralni evidenci malega dela sprostijo tudi neporabljena kvota ur pri delodajalcu in upravičencu. Organizacija bo o preklicu napotnice obvestila oba sopolisnika napotnice – upravičenca in

delodajalca, vendar bo preklic napotnice veljal od dneva prejema obvestila o preklicu s strani delodajalca, saj je delodajalec tisti, ki organizira delovni proces in opravljanje malega dela.

K 22. členu

Člen določa višino prispevkov za socialna zavarovanja, zavezanec za plačilo, način plačila prispevkov ter roke plačil. Delodajalec je dolžan zagotoviti izplačilo dohodka za opravljeno malo delo ter obračunati in plačati prispevke za socialno varnost, najkasneje do 18. dne v naslednjem mesecu. Osnova za plačilo prispevkov je dohodek za opravljeno malo delo. Člen določa, da se za obračunavanje, plačevanje, nadzor in izvršbo prispevkov uporabljajo določbe zakona, ki ureja davčni postopek.

Iz malega dela se plačujejo naslednji prispevki:

- delodajalec je zavezanec za plačilo prispevka za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni, v višini 0,53 %,
- upravičenec je zavezanec za plačilo prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v višini 9,01%, in zdravstveno zavarovanje Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije v višini 5,96 %.

Navedene prispevke se plačuje ne glede na to ali malo delo opravi študent, dijak, upokojenec ali brezposelna oziroma druga neaktivna oseba oziroma ne glede na to, če ima upravičenec že lastnost zavarovane osebe v obveznem zdravstvenem zavarovanju iz drugega naslova. Prispevek delodajalca se obračuna in plača na bruto dohodek za malo delo upravičencu, prispevka upravičenca pa se obračuna in plača od bruto dohodka za malo delo upravičencu.

Člen določa prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v višini 9,01 %, ki ga veljavni zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ne pozna. Zakon o malem delu v 23. členu določa, da iz navedenega prispevka za pokojninsko zavarovanje po tem zakonu izhaja pravica, da se opravljene ure malega dela štejejo v posameznikovo zavarovalno dobo za pridobitev pokojnine tako, da se preračunajo v delovne dni s polnim delovnim časom. Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje vključuje tudi zavarovanje za primer smrti in invalidnosti kot posledica poškodbe pri delu in poklicne bolezni. Glede na manjši obseg pravic po tem zavarovanju je smiselno določen nižji odstotek za plačilo prispevka.

Do uveljavitve novega področnega zakona, ki bo določil tudi prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki se plačuje iz malega dela (v enaki višini, ki jo predvideva Zakon o malem delu) in pravice, ki iz prispevka izhajajo, se bodo uporabljale določbe Zakona o malem delu.

K 23. členu

Člen določa obseg pravic, ki izhajajo iz prispevkov za socialno varnost, ki se plačujejo iz malega dela.

Višina prispevkov in pravice, ki iz njih izhajajo, so sicer sistemsko opredeljeni v področnih predpisih, ki urejajo posamezna socialna zavarovanja, vendar gre v primeru malega dela za novo kategorijo zavarovancev, ki jih področni predpisi trenutno ne vsebujejo, zato jih je potrebno (začasno) opredeliti v zakonu o malem delu. Pri pripravi področnih zakonov bo potrebno rešitve, ki jih določa Zakon o malem delu, prenesti v področne zakone in jih sistemsko umestiti v sistem socialnih zavarovanj.

K 24. členu

Člen določa obveznost organizacije, da zagotavlja zdravstvene preglede osebam, ki opravljajo malo delo, v skladu z predpisi, ki urejajo preventivne zdravstvene preglede delavcev. Ne glede na to, pa je dolžnost delodajalca, da pred pričetkom opravljanja malega dela preveri ali ima upravičenec veljavno in ustrezno zdravniško spričevalo, glede na delo, ki se bo opravljal.

Člen opredeli tudi, da se kot ustrezno zdravniško spričevalo šteje tudi zdravniško potrdilo o opravljenem sistematskem pregledu dijaka ali študenta v okviru programa preventivnega zdravstvenega varstva dijakov in študentov, v kolikor gre za opravljanje del, pri katerih ne obstajajo specifična tveganja.

Zakon o varnosti in zdravju pri delu določa, da je zagotavljanje zdravstvenih pregledov delavcev, obveznost

delodajalca. V kolikor bi tudi za malo delo veljala enaka obveza, bi to pomenilo veliko oviro pri prožnem in hitrem najemu delovne sile, saj bi lahko upravičenec pričel z opravljanjem malega dela šele potem, ko bi na podlagi napotila delodajalca opravil zdravniški pregled, hkrati pa to pomeni tudi dodatni strošek delodajalca (50 – 100 eurov). Glede na občasno, začasno oziroma kratkotrajno naravo malega dela in omejitev, ki iz njega izhajajo, takšna obveznost delodajalca ni racionalna. Varnost in zdravje pri delu je pomemben standard, ki ga je nujno zagotoviti tudi pri opravljanju malega dela, zato se obveznost zagotavljanja zdravstvenih pregledov za opravljanje malega dela prenese na organizacije, ki posredujejo malo delo, sredstva za ta namen pa se zagotovi iz dajatve iz malega dela.

K 25. členu

Člen opredeli namen dajatve iz malega dela, določa obveznost delodajalca, da plača dajatev iz malega dela organizaciji, ki posredujejo malo delo, višino dajatve ter rok za plačilo. Člen tudi določa način vodenja evidence s strani organizacije po ciljnih skupinah ter način odvajanja prihodkov iz dajatve v proračun Republike Slovenije. Iz proračuna se enkrat mesečno sredstva odvajajo v proračunska sklada ministrstva, pristojnega za delo in ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo.

Proračunski sklad ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo je bil ustanovljen na podlagi zakona, ki ureja dodatno koncesijsko dajatev od prejemkov, izplačanih za začasna in občasna dela dijakov in študentov – navedeni zakon se z pričetkom uporabe zakona o malem delu razveljavi, vendar se namen in izvajanje proračunskega sklada nadaljuje po Zakonu o malem delu.

Podrobnejša navodila za obračunavanje in plačevanje dajatve bo predpisal minister, pristojen za finance, v soglasju z ministrom pristojnim za visoko šolstvo in ministrom, pristojnim za delo.

K 26. členu

Člen določa ustanovitev proračunskega sklada v pristojnosti ministrstva, pristojnega za delo, za namene (so)financiranja štipendij, za delovanje Študentske organizacije Slovenije, izvajanje projektov, namenjenih študentom in upokojujencem, izvajanje aktivne politike zaposlovanja, za zagotavljanje sredstev rizičnega sklada, za podporo evidentiranja, spremljanja in nadzora nad izvajanjem malega dela ter za upravljanje s sredstvi proračunskega sklada.

Člen določa tudi obdobje za katerega je proračunski sklad ustanovljen in opredeli prihodke proračunskega sklada – to so poleg prihodkov iz dajatve iz malega dela, lahko tudi prihodki iz javnih sredstev (v skladu s sprejetim proračunom), iz sredstev evropskih strukturnih skladov, donacije ter obresti od upravljanja s sredstvi proračunskega sklada.

K 27. členu

Člen določa ustanovitev proračunskega sklada v pristojnosti ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo.

K 28. členu

Člen določa postopke in način porabe sredstev proračunskega sklada, glede na vir prihodka. Minister, pristojen za delo natančneje določi način in obdobja dodeljevanja sredstev iz proračunskega sklada v letnem načrtu porabe. V letnem načrtu porabe se določi tudi razdelitev višine sredstev iz 1 odstotne dajatve, ki je namenjena za kritje stroškov podpornih struktur, kot določa 30. člen tega zakona.

K 29. členu

Člen določa način delitve sredstev iz dajatve iz malega dela.

Organizacije bodo za kritje stroškov posredovanja malega dela zadržale 2,0 odstotno dajatev iz malega dela, 2,0 odstotno dajatev iz malega dela bodo namenile v proračunski sklad, ki je v pristojnosti ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo in 10,0 odstotno dajatev iz malega dela v proračunski sklad v pristojnosti ministrstva, pristojnega za delo. Oba proračunska sklada bosta sredstva namenjala za namene in v višini, kot jih določa ta člen. Ker gre v tem primeru za javna sredstva, morajo vsi prejemniki sredstev iz dajatve iz malega dela pri porabi teh sredstev upoštevati tudi javno finančne predpise.

V sedanji ureditvi študentskega dela se sredstva iz 12 % koncesijske dajatve namenjajo za štipendije (25 % vseh sredstev iz dajatve), Študentski organizaciji Slovenije za izvajanje obštudijskih aktivnosti (37,5 % vseh sredstev iz dajatve), preostalih 37,5 % se kot strošek prizna študentskemu servisu za posredovanje dela.

Dodatno se obračunava še 2 % koncesijske dajatve, ki se namenja za izgradnjo in vzdrževanje študentskih domov. Skupna dajatev iz študentskega dela po veljavni ureditvi znaša 14 %.

Z Zakonom malem delu se ohranja višina dajatve, vendar z bistvenimi spremembami v delitvi teh sredstev. Predvsem se bo bistveno povečal odstotek sredstev, ki je namenjen za štipendije, ohrani pa se višina odstotka za izgradnjo študentskih domov. Skupaj naj bi se polovica vseh sredstev iz dajatve iz malega dela namenila za štipendije in izgradnjo bivanjskih zmogljivosti za študente. Na podlagi načela medgeneracijske solidarnosti bodo sredstva za ta namen s svojim delom prispevali tako dijaki in študentje, kakor tudi upokojnici, brezposelni in druge neaktivne osebe.

Bistveno manjši delež sredstev kot do sedaj bo namenjen kritju stroškov posredovanja malega dela, manj sredstev pa bo neposredno prejela tudi Študentska organizacija Slovenije.

Manjši del sredstev bo namenjen tudi za izvajanje inšpekcijskega nadzora, vzdrževanju in vodenju centralne evidence malega dela in za namen rizičnega sklada.

Del sredstev se bo namenilo za projekte, namenjene študentom in upokojencem. Ta sredstva, razdeljena glede na obseg malega dela po ciljnih skupinah, se bodo podeljevala na javnem razpisu, na katerega bodo lahko kandidirale vse organizacije oz. združenja študentov in upokojencev ter drugi izvajalci aktivnosti za navedeni ciljni skupini. S projektnim pristopom bo zagotovljena transparentnejša in gospodarnejša poraba sredstev iz dajatve. Enak odstotek sredstev iz dajatve, ustvarjene z malim delom brezposelnih in drugih neaktivnih oseb, pa se bo namenil za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja.

K 30. členu

Člen podrobneje določa, kateri stroški se organizaciji, v okviru 2 odstotne sredstev iz dajatve iz malega dela, priznajo kot upravičeni stroški. Z jasnejšimi pravili glede uveljavljanja upravičenih stroškov organizacij, se bo zagotovilo racionalnejše in nepridobitno poslovanje organizacij, ki posredujejo malo delo. Člen tako kot določa naslednje upravičene stroške:

- stroški dela,
- stroški materiala in storitev, ki ne smejo presegati 10 odstotkov glede na vse stroške iz dejavnosti
- stroški amortizacije, ki ne smejo presegati 10 odstotkov glede na vse stroške iz dejavnosti. Stroški amortizacije morajo biti predhodno potrjeni s poslovnim načrtom organizacije.
- stroški zdravniških pregledov upravičencev.

Pri določitvi višine upravičenih stroškov organizacijam smo izhajali iz letnih poročil študentskih servisov in na podlagi realizacij iz preteklih let zagotovili dovolj velik obseg sredstev, da se pokrijejo v celoti stroški dela vseh trenutno obstoječih študentskih servisov, omejujemo pa predvsem višino upravičenosti materialih in drugih stroškov. Iz letnih poročil je razvidno, da je poslovanje možno bistveno racionalizirati, saj med posameznimi servisi obstajajo velike razlike v uspešnosti in ekonomičnosti poslovanja.

Podrobneje se bo način obračuna stroškov, ki se priznajo organizaciji, opredeli v podzakonskem aktu, ki ga izda minister, pristojen za delo.

K 31. členu

Člen določa postopke delitve sredstev iz dajatve iz malega dela, ki so namenjena za kritje stroškov podpornih struktur, med katere se šteje rizični sklad, centralna evidenca o malem delu ter inšpekcijski nadzor nad izvajanjem Zakona o malem delu. Člen tudi določa način in kriterije za delitve sredstev iz 1,0 % dajatve iz malega dela po posameznih namenih.

V primeru, kadar bodo sredstva za namen kritja stroškov podpornih struktur, presegala potrebe v posameznem koledarskem letu, se bo višek sredstev namenil za štipendije.

K 32. členu

Člen opredeljuje način, roke, vsebino ter izvajalce javnih razpisov za financiranje projektov, ki bodo namenjeni mladim, dijakom in študentom in upokojencem. Javne razpisa bosta izvajala Urad Republike Slovenije za mladino (projekti za mlade, dijake in študente) ter Ministrstvo Republike Slovenije za delo, družino in socialne zadeve (projekti za upokojence) in sicer vsako leto, najkasneje do 1. aprila vsako leto. Člen določa tudi obvezo, da v razpisni komisiji za pripravo in izvedbo javnega razpisa, ter za izbor ponudb,

sodelujeta tudi po dva predstavnika iz reprezentativnih združenj študentov ali dijakov oziroma upokoјencev, z namenom, da se zagotovi upoštevanje interesa ciljnih skupin, katerim so sredstva iz dajatve namenjena.

V trenutnem sistemu ureditve študentskega dela je Študentska organizacija Slovenije v upravljalna s sredstvi za svoje delovanje in za financiranje obštudijskih aktivnosti študentov. Ministrstvo, pristojno za delo, je prejelo več opozoril, da imajo sredstva iz koncesijske dajatve status parafiskalnih sredstev. Kadar ta sredstva Študentska organizacija in njene organizacijske oblike, dodeljujejo različnim subjektom na trgu, v skladu s svojimi poslovnimi načrti, predstavljajo za prejemnike državno pomoč. Sredstva iz dajatve bi morala biti tržnim subjektom, kot so na primer Radio Student, Študentska založba, Študentska založba Litera, Zavod Šolt, Zavod Baletrina ipd. dodeljena na transparenten način, in sicer na podlagi izvedenih javnih razpisov. V nasprotnem primeru se namreč s takšno dodeljeno državno pomočjo izkrivlja konkurenca na trgu.

K 33. členu

Člen opredeli Zavod Republike Slovenije kot upravljavca zbirke podatkov, ki se bo vodila v Centralni evidenci o malem delu. Le-ta bo sestavljena iz petih evidenc: evidenca upravičencev, evidenca delodajalcev, evidenca napotnic, evidenca organizacij, ki posredujejo malo delo ter evidenca rizičnega sklada. Evidence so med seboj povezane, tako da bodo tekoče razvidni podatki o opravljenem malem delu za posamezno osebo in za delodajalca.

Centralna evidenca o malem delu bo pridobivala podatke tudi iz drugih uradnih evidenc, ki so nujni za učinkovit nadzor, spremljanje in izvajanje malega dela. Določena je tudi povezava centralne evidence o malem delu z Enotno evidenco vpisa, ki je trenutno v začetni pripravljalni fazi vzpostavitve pri Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo.

Centralna evidenca malega dela bo zagotavljala tekoče informacije o malem delu po posamezniku in delodajalcu, potrebne za učinkovito spremljanje in nadzor nad izvajanjem zakona.

K 34. členu

Člen določa pristojnost vnosa podatkov v centralno evidenco o malem delu pooblaščenim osebam na ministrstvu, pristojnem za delo, Inšpektoratu Republike Slovenije za delo, Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje in pri organizacijah, ki posredujejo malo delo.

K 35. členu

Ta člen določa razloge za prenehanje vodenja v centralni evidenci o malem delu in način ter roke hrambe podatkov iz evidenc o malem delu.

K 36. členu

V členu so taksativno navedeni podatki, ki se vodijo v evidencah, v okviru centralne evidence o malem delu.

K 37. členu

Člen določa inštitucije, katerim bo zagotovljen neposredni vpogled v centralno evidenco o malem delu. Zaradi varstva osebnih podatkov se neposredni vpogled v centralno evidenco zagotovi samo pooblaščenim osebam na ministrstvu, pristojnemu za delo, Inšpektoratu Republike Slovenije za delo ter Davčni upravi Republike Slovenije.

Pooblaščenim osebam organizacij se zagotovi vpogled v centralno evidenco o malem delu izključno za podatke, ki so jih organizacije same vnesle v centralno evidenco ter za podatke, ki jih nujno potrebujejo za preverjanje izpolnjevanja pogojev potrditvijo napotnice za malo delo.

Tretji odstavek navaja katere inštitucije in za katere namene se podatki iz evidence o malem delu smejo uporabljati.

K 38. členu

Člen določa, da se za zbiranje, obdelovanje, shranjevanje, posredovanje in uporabo podatkov, vsebovanih v evidencah, ki se vodijo po tem zakonu, uporabljajo določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, za zbiranje, obdelovanje, shranjevanje, posredovanje in uporabo podatkov, ki predstavljajo davčno tajnost, pa

se uporabljajo določbe zakona, ki ureja davčni postopek.

Spoštovanje predpisov o varstvu osebnih podatkov in podatkov, ki predstavljajo davčno tajnost, mora kot upravljavec evidence zagotoviti Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

K 39. členu

Člen določa posebno varstvo za osebo v primeru neplačila opravljenega malega dela s strani delodajalca. Osebi se bo v tem primeru zagotovilo plačilo malega dela iz enotnega rizičnega sklada, vključno s plačilom prispevkov za socialno varnost v skladu z 22. členom tega zakona ter plačilo dajatve iz malega dela v skladu s 25. členom tega zakona.

V členu je določen postopek koriščenja sredstev rizičnega sklada, podrobnejša navodila in obrazci pa bodo predpisani v podzakonskem aktu. Postopek koriščenja sredstev rizičnega sklada sproži upravičenec tako, da pri organizaciji vloži zahtevek za izplačilo dohodka za opravljeno malo delo iz rizičnega sklada. Organizacija najprej preveri podatke iz zahtevka in jih vnese v centralno evidenco o malem delu. Od tega dejanja dalje se šteje, da ima delodajalec neporavnane obveznosti iz malega dela in zanj velja prepoved potrditve napotnice za malo delo.

Organizacija delodajalcu najprej določi rok za plačilo obveznosti iz malega dela, ki ne sme biti daljši od 15 dni. V kolikor delodajalec v danem roku ne poravnava obveznosti iz malega dela, organizacija izterja dolg skladno s predpisi, ki urejajo izvršbo denarnih dajatev in sicer najkasneje do dneva izplačila dohodka za opravljeno malo delo upravičencu iz rizičnega sklada. Organizacija uveljavlja terjatve proti delodajalcu dolžniku po splošnih pravilih civilnega prava in sredstva iz poplačane terjatve takoj vrne nazaj v proračunski sklad, v višini kot so bila izplačana, skupaj z obrestmi.

Ministrstvo, pristojno za delo, enkrat mesečno pridobi podatke za plačilo obveznosti iz naslova rizičnega sklada iz centralne evidenco o malem delu in izvede plačila obveznosti za pretekli mesec iz proračunskega sklada. Sredstva rizičnega sklada se smejo uporabiti za izplačilo dohodka za opravljeno malo delo upravičencu (vključno s prispevki za socialno varnost in dajatev iz malega dela), sodne takse ter stroške izterjave. Člen tudi določa ravnanje v primeru, kadar celotna terjatev do delodajalca dolžnika ne presega zneska sodne takse za uvedbo postopka izvršbe. V tem primeru se postopek izvršbe ne uvede, strošek plačila za malo delo upravičencu pa bremeni rizični sklad.

K 40. členu

Člen določa dolžnost poročanja o namenski porabi sredstev iz dajatve. Vse organizacije in inštitucije ter Študentska organizacija Slovenije, ki upravljajo s sredstvi iz dajatve iz malega dela, morajo o porabi sredstev poročati ministrstvu, pristojnemu za delo. Način in roki poročanja bodo določeni s podzakonskim aktom.

K 41. členu

Za spremljanje izvajanja malega dela se imenuje strokovna komisija. Člen določa sestavo komisije, njen mandat, ter način dela in odločanja strokovne komisije.

K 42. členu

Člen določa naloge strokovne komisije za spremljanje izvajanja malega dela ter daje komisiji pristojnost, da sprejme Poslovnik, v katerem podrobneje opredeli svoj način dela in odločanja.

K 43. členu

Člen določa, da predsedniku in članom strokovne komisije, v zvezi z delom v komisiji ne pripada povračilo stroškov ali nagrada, temveč delo v komisiji opravljajo v okviru svojih rednih delovnih obveznosti.

K 44. členu

Člen določa Inšpektorat Republike za delo kot nadzorni organ, ki ugotavlja kršitve določb tega zakona. Posredni nadzor nad izvajanjem malega dela bodo v skladu s svojimi pristojnostmi opravljali tudi drugi nadzorni organi kot na primer Prometni inšpektorat RS, Inšpektorat RS za šolstvo in šport, Zdravstveni inšpektorat RS itn. Postopek o prekršku po tem zakonu lahko vodi in v njem odloča le uradna oseba Inšpektorata RS za delo in Davčne uprave RS.

Nadzor nad plačevanjem prispevkov za socialno varnost, izvaja Davčna uprava Republike Slovenije, v skladu

s svojimi pristojnostmi.

Četrty odstavek daje pristojnost za opravljanje nadzora nad delom organizacij, ki posredujejo malo delo, tudi Službi za kontrole in nadzor ministrstva, pristojnega za delo.

K 45. členu

Člen določa sankcije v primeru ugotovljenih kršitev tega zakona in sicer poleg relativno visokih glob za delodajalce (od 5.000 do 15.000 eurov), odgovorno osebo pravne osebe (3.000 eurov) in posameznike (500 eurov). Globe so določene tudi za primer, kadar delodajalec ne vodi dnevne evidence opravljenega malega dela, kot to določa ta zakon in podzakonski akt in kadar delodajalec omogoči, da se pri njem opravi večje število ur malega dela od dovoljenega, glede na omejitve, ki izhajajo iz petega odstavka 4. člena tega zakona. Globe so določena tudi za organizacije, ki posredujejo malo delo, v primerih, kadar bi potrdil napotnico za malo delo, kljub obstoju okoliščin, ki prepovedujejo potrjevanje napotnic upravičencem ali delodajalcem.

K 46. členu

Člen opredeli prehodne določbe in določi rok za izdajo podzakonskih aktov, ki jih predvideva zakon.

Člen tudi določa, da do dne, ko stopi v uporabo ta zakon, veljajo glede posredovanja začasnih in občasnih del dijakom in študentom, določbe Zakona o zaposlovanju in zavarovanja za primer brezposelnosti. Na ta način se zagotovi ustrezen prehod iz trenutno veljavnega sistema občasnih in začasnih del dijakov in študentov na sistem malega dela, ne da bi ta prehod pomenil časovno praznino ureditve možnosti dela za ciljno skupino dijakov in študentov. Hkrati s pričetkom uporabe Zakona o malem delu se bodo razveljavile tudi vse koncesijske pogodbe za posredovanje del dijakom in študentom, sklenjene na podlagi določb Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti.

K 47. členu

Člen razveljavi določbe:

- Zakona o zaposlovanju in zavarovanja za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 107/06 - uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 63/07-popr. in 59/07 – Zštip), ki se nanašajo na posredovanje za časnih in občasnih del dijakom in študentom.
- Pravilnika o pogojih za opravljanje dejavnosti agencij za zaposlovanje (Uradni list RS, št. 139/06), ki se nanašajo na posredovanje začasnih in občasnih del dijakom in študentom, ter vse koncesijske pogodbe, ki so sklenjene na podlagi teh določb.
- Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (Uradni list RS, št. 36/00 in 118/06), ki določajo malo delo ter nadzor nad delom študentov in dijakov.
- Zakona o dodatni koncesijski dajatvi od prejemkov, izplačanih za občasna in začasna dela študentov in dijakov (Uradni list RS, št. 24/07 – uradno prečiščeno besedilo) ter Navodilo za obračun in nakazovanje dodatne koncesijske dajatve (Uradni list RS, št. 103/06).

Člen razveljavi navedene določbe z dnem začetka uporabe zakona o malem delu.

K 48. Členu

Člen ureja prenos sredstev iz koncesijske dajatve, zbrane na podlagi določb Zakona o zaposlovanju in zavarovanja za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 107/06 - uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 63/07-popr. in 59/07 – Zštip), ki se nanašajo na posredovanje začasnih in občasnih del dijakom in študentom, v proračunsko sklada, ki sta ustanovljena s tem zakonom. Namen porabe teh sredstev pase ne spreminja.

K 49. členu

S tem členom je določen datum začetka veljavnosti in uporabe tega zakona.

V času do uveljavitve Zakona o malem delu do pričetka uporabe zakona, bo Ministrstvo za delo, družino in

socialne zadeve morale izvesti javni razpis za izbor organizacij za posredovanje malega dela ter z izbranimi organizacijami skleniti pogodbe o posredovanju malega dela, Zavod RS za zaposlovanje pa bo v tem času moral vzpostaviti Centralno evidenco o malem delu.

Za uspešno uveljavitev in izvajanje zakona je centralna evidenca malega dela ključnega pomena, zato bo potrebno v primeru, da le-ta ne bo pravočasno vzpostavljena in ustrezno delujoča do roka, predvidenega za uveljavitev zakona, s spremembo zakona določiti kasnejši datum pričetka uporabe zakona. Kasnejši datum pričetka uporabe zakona se bo določil tudi v primeru, da do roka uveljavitve ne bo stopil v uporabo Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki bo na novo uredil državne štipendije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

/

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

/

VI. PRILOGE

- Priloga 1: Pravilnik o pogojih za opravljanje dejavnosti posredovanja malega dela (osnutek),
- Priloga 2: Pravilnik o postopkih vodenja in vzdrževanja centralne evidence o malem delu, o načinu potrjevanja napotnic za malo delo ter o postopkih pri koriščenju sredstev rizičnega sklada (osnutek),
- Priloga 3: mnenje SVZ, mnenje MF (2X), mnenje MP, mnenje MJU